

# primorski

## dnevnik

TRST  
Ul. Montecchi 6 - PP 559  
Tel. (040) 7796-600  
Tlx 460894 PD I  
Fax 040/772418

GORICA  
Drevored 24 maggio 1  
Tel. (0481) 533382-535723  
Fax 0481/532958

ČEDAD  
Ul. Ristori 28  
Tel. (0432) 731190  
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini  
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 25 (13.855)

Trst, sreda, 30. januarja 1991

*Iraško nepredvidljivost še stopnjujejo zagonetna dogajanja zadnjih dni na iransko-iraški meji*

## Prebeg iraških letal v Iran se nadaljuje Sadam Husein skuša razširiti zalivsko vojno?

*Iran se vsestransko trudi, da bi dokazal svojo nevtralnost - S prebegi letal zadovoljni predvsem v Izraelu  
Zgražanje in zaskrbljenost ob Sadamovih izjavah za CNN - Smrt ameriškega »živega ščita« v Bagdadu*

WASHINGTON, TEHERAN, BAGDAD — Zagonetni prebeg iraških letal na iransko ozemlje, reakcije na intervju Sadama Huseina ameriški CNN in smrt nekega ameriškega pilota, ki je bil kot živi ščit v poslopju ministrstva za industrijo v Bagdadu, so ob nadaljevanju vojaških operacij označevali včerajšnji trinajsti dan vojne v Zalivu.

Generalštabi zavezniških sil so skupaj s politiki tudi včeraj zmanjkušali razumeti, zakaj so najzgodnejša iraška vojna letala zapustila svoje podzemeljske hangarje in poletela v Iran. K vsem dosedanjim ugibanjem je treba sedaj dodati še novo, po kateri je Sadam Husein začasno žrtvoval svoja najboljša letala v prepričanju, da mu bo uspelo prej ali slej v spopad vplesti tudi Izrael in tako zanetiti splošni spopad, v katerem Iran ne bi uspel več ohraniti svoje nevtralnosti. Teheran medtem ne skriva svojega nelagodja ob celotni zadevi in je včeraj mobiliziral vse svoje diplomatske sile, da bi svetu dokazal, kako so ga ti prebegi presenetili, da ostaja dosledno nevtralen in da ne bo dovolil vzleta teh letal pred koncem vojne. Stalni iranski predstavnik pri OZN je včeraj formalno protestiral, ker so iraška letala kršila iranski zračni prostor. Teheranske napore, da bi razblinili vsak sum v morebitni tajni iraško-iranski dogovor naknadno potrjuje poseg ajatulaha Alija Hameneja, Homeinijevoga verškega naslednika, ki naj bi ukazal, da je treba letala in pilote zadržati do konca vojne. Že pred dnevi je iranski predsednik Rafsandžani poudarjal, da bi bil za Iran pravi samomor, če bi se vpletel v zalivski spopad.

Glede števila prebeglih letal vlada še vedno popolna negotovost. Ameriški vojaški krogi navajajo, da se je v Iran zateklo kakih sto najzgodnejših letal, skoraj vsi bombniki suhoj 24, lovski bombniki mig 29 in mirage F-1, poleg nekaj zastarelih migov 25, kar je več kot 10 odstotkov iraškega vojnega letalstva, prebegi pa so se nadaljevali tudi v zadnjih urah, da pa bi bila mera polna so baje na iransko ozemlje zbežale tudi številne enote iraške vojske, tako da se marsikdo upravičeno sprašuje, če Bagdad ne skuša vplesti Iran v spopad. Le redki namreč verjamejo, da smo priča razsulu Sadamove vojske. Vsekakor si v Pentagonu ne delajo prevelikih skrbi, nekaj več radaristov bo moralo nadzorovati še ta iranska letališča, tako da bi letala po vzletu takoj sestrelili.

Dobesedno veseli pa so v Izraelu, kjer poudarjajo, da so bili suhoj 24 edina iraška letala, ki bi lahko brez vmesnega tankanja lahko napadla izraelsko ozemlje. Prav teh letal so se v Izraelu najbolj bali za morebitni kemično-biološki napad. Izraelci in z nji-

mi Američani zelo resno jemljejo Sadamove grožnje v intervjuju televizijski CNN, da bo segel tudi po nekonvencionalnem orožju. V glavnem pa tako v Izraelu kot v ZDA poudarjajo, da je v intervjuju Sadam Husein v bistvu prepričan še zadnje omahljivce, da je bil napad na Irak neizbežen. Marsikdo tudi z velikim poudarkom navaja, kako se je Sadam obrnil na vse mironike sveta, ker računa na njihovo pomoč. Da od iraškega diktatorja lahko pričakujemo najnižje udarce, zgovorno pravi tudi včerajšnja vest bagdadskega radia, da je v raketnem napadu na ministrstvo za industrijo izgubil življenje neki ameriški pilot, več drugih pa je bilo ranjenih.

Glede samih vojaških operacij je treba navesti, da so podatki zaradi cenzure skrajno pomanjkljivi. Nadaljevalo se je letalsko in raketno bombardiranje Iraka, predvsem Bagdada in Basre. Prišlo je tudi do prvega kopenskega spopada, zavezniški helikopterji so potopili 5 iraških izvidniških čolnov, letala pa popolnoma uničila neki konvoj iraških tankov in transporterjev v kuvajtski puščavi.

## Minister Chevenement prva žrtev francoskega posega v Zalivu

PARIZ — Francoski obrambni minister Jean Pierre Chevenement (na sliki AP) je prva politična žrtev zalivske vojne, saj je včeraj zaradi nesoglasij z vlado glede vloge francoskega kontingenta v sklopu večnacionalnih sil v Zalivu odstopil, njegov resor so takoj poverili dosedanjemu notranjemu ministru Pierru Joxeu. Chevenement je bil od vsega začetka nasproten vojaški opciji pri reševanju kuvajtskega zapleta, ker je prepričan, da bo to imelo negativne posledice za francoske odnose z arabskim svetom, med drugim pa je imel v preteklosti dobre osebne odnose s Sadamom Huseinom. Ko se je Francija aktivno vključila v spopad, je Chevenement poudarjal, da se bodo francoske vojaške operacije omejevale na kuvajtsko ozemlje. To pa so ostale le njegove pobožne želje, francoska letala so namreč v zadnjih urah razširila svoj radij tudi na Irak. Francoski generalštab je tako demantiral svojega zunanjega ministra. Da pa bi bila mera polna, je že dalj časa desnica v Rocardovi vladi zahtevala odstranitev tega svojeglavega »levičarskega prostega strelca«, ki ga je kljub osebnemu prijateljstvu Mitterrand le s težavo brzdal.



*Zaskrbljujoči sezname slovenskih osebnosti, ki jim JLA grozi z aretacijo*

## Sedaj na vrsti Slovenija?



Slovenski notranji minister Bavčar

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Srbski tisk napoveduje reprizo filma: tokrat bo na vrsti Slovenija. Za to je več zunanjih znamenj. Predvsem so vedno bolj verjetne vesti, da je JLA sestavila tudi seznam slovenskega političnega vodstva, ki bi ga bilo treba zapreti. Na njem sta oba odgovorna ministra: za notranje zadeve Igor Bavčar in za obrambo Janez Janša, toda na koncu je menda tudi zapisano »in tako dalje«, kar pa naj bi pomenilo vrh slovenske državnosti. Datum je že za nami: 15. januar, rok izvršitve dva dni.

Podoben, širši in obsejnejši seznam kroži po Hrvaški. Lepo po hierarhiji se pričene s predsednikom republike Tudjmanom, nadaljuje s predsednikom sabora Domljanom in nato po vrsti sledijo vsi odličniki in vrhovništvo države, strank, predvsem pa seveda HDZ.

Zdaj napovedujejo še nekaj dni premora. Danes bodo v Sloveniji predstavniki Črne gore, njihov obisk sodi v okvir dvostranskih razgovorov med republikami. Pogovori bodo relativno kratki; pričeli se bodo ob 11. uri, po dveh urah naj bi bila skupna

tiskovna konferenca, zatem še kar špartansko kosilo, ob 16. uri pa se bodo vrnili domov. V četrtek bo v Beogradu razširjeno zasedanje zveznega predsedstva, o katerem se Slovenija logično sprašuje, ali je sploh še smiselna razprava o združevanju in sodelovanju in ali ni bolj logičen razgovor, kako bi se mirno razšli.

Vojska je torej postala pomemben element jugoslovanske krize. Vojska ni več jugoslovanska, temveč ima dve značilnosti. Po eni strani je to velikosrbska vojska, ki ščiti interese velike Srbije, po drugi pa je to vojska, ki se sklicuje na realni socializem in komunistične ideje. Še vedno izvajajo pritiske, da bi se vsi oficirji vpisali v Zvezo komunistov - Gibanje za Jugoslavijo, češ da je socializem izgubil samo eno bitko, vojne pa ne, da je treba obnoviti nekdanji socialistični sistem, trdno federacijo itd. Oni, ki so proti, so seveda sovražniki, kako pa se s sovražniki ravna, je znano. In že smo pri zloglasnih spiskih oseb, ki bi jih bilo treba v dveh dneh po 15. januarju aretirati v Sloveniji in na Hrvaškem.

V nekaterih »tako imenovanih tajnih dokumentih« je Sloveniji sicer posvečenih samo nekaj vrstic, Hrvaški pa cele strani. Toda v teh vrsticah so zajeti vsi elementi obožlj: Slovenska teritorialna obramba je sestavni del JLA, poveljstvo je v pristojnosti petega armadnega poveljstva. To pa je bil ukaz zveznega predsedstva, ki še ni bil izvršen. Poseben problem je orožje in vse zadeve, ki so z njim povezane in popolnoma podobne hrvaškimi.

Nacionalne strasti se zaostrojujejo, toda tokrat ne morejo prekriti resničnega in poglavitnega jugoslovanskega problema: socialne eksplozije.

Včeraj so srbski delavci vzklikali pred srbsko skupščino: »Hočemo kruha«, »Nočemo miloščine«, »Hočemo delati« in podobna gesla. Dopoldne so se zbrali v zemunskih podjetjih, v znani Rakovici, ki je bila vedno osrčje moči nekdanje in sedanje Miloševićeve partije. Sindikalisti so jih prepričevali, da je srbska skupščina že sprejela ustrezne ukrepe in da naj počakajo na rezultate, toda niso se pustili prepričati in se odpravili v osrčje mesta.

Tako je stanje v nekaterih kolektivih, za katere je srbska politika vedno skrbela, da so dobivali (relativno) dobre in redne prejemke. Toda sedaj denarja tudi za njih ni, zmaga njihove stranke na volitvah ni nič prinesla. Še huje je z upokojevcem. Povsem jasno je še, da 1. februarja v Srbiji ne bo rednih pokojnin, kar pa velja tudi za večino drugih republik.

V Sloveniji ni bistveno bolje. Pokojnine sicer bodo, in to v rednem roku, toda ne bo izplačanih predvidenih poravnjav, ker so bile izplačane razlike za naraščanje življenjskih stroškov, v slovenskih bankah pa denarja preprosto ni.

O srbskem vdoru v Narodno banko se ne govori več, z raznimi bančnimi in drugimi prijemi se skuša zmanjšati negativne učinke na cene, pri čemer delno »pomagata« tudi slaba konjunktura in nelikvidnost.

Ni denarja, da bi plačevali blago, trgovine so polne, toda ni sredstev za nakup. Vse to seveda samo zadržuje grozeči inflacijski val, ne more pa zadržati stečajev, novega vala brezposelnih, ki v kratkem grozi v Sloveniji z rekordno številko tristo tisoč. Včeraj je o tem govoril na zasedanju slovenske gospodarske zbornice podpredsednik vlade Mencinger.

Benke niso več likvidne. Ljudje vstajajo ob 4. uri zjutraj in se postavljajo pred bančna okna in če se pridejo na vrsto, lahko dvignejo do tisoč mark lastnih valutnih hranilnih vlog. Včeraj smo izvedeli za konkreten primer: po tisoč mark je v viški poslovalnici Ljubljanske banke dobilo trinajst ljudi, ki so seveda prej stali nekaj ur na jutranjem mrazu, za njimi pa je še nekaj varčevalcev prešlo z vseh koncev zbrane šilinge in lire, nato pa se je okence zaprlo.

O menjavanju dinarjev v tuje valute pa seveda ni niti govora več. Konvertibilnost je izginila in se o njej ne razpravlja. Na vidiku sta morda nova devalvacija in drseči tečaj dinarja, če ne bo prišlo do česa hujšega.

Turistična sezona bi lahko bila odlična. Tuja nesreča bi utegnila biti sreča za Jugoslavijo. Po vsej Evropi namreč odpovedujejo letalske polete, preključujejo zimske in spomladanske rezervacije po hotelih, ker se boje arabskih terorističnih napadov. Za Jugoslavijo pa velja prepričanje, da je pred napadi arabskih teroristov zavarovana in imuna. Toda za nasprotno so poskrbeli kninski srbski hajduki, JLA pa predvsem za to, da je Jugoslavija izgnila z vseh seznamov počitniških rezervacij in da je v hotelih, po rivieri in celo po letoviščih, zdraviliščih in drugih objektih v Sloveniji tako malo gostov, kot jih še ni bilo nikoli.

## Italija nasprotuje nasilnim rešitvam

RIM — Italija sledi z veliko zaskrbljenostjo razvoju dogodkov v Jugoslaviji, je dejal včeraj zunanji minister de Michelis, ki je tudi izrazil prepričanje, da bodo Jugoslovani dosegli nov ustavni sporazum. Zelo hudo bi bilo za vso Evropo, če bi Jugoslavija ne ohranila svoje enotnosti. Italija bo zato podvzela vse potrebne korake, da bi pripomogla k ohranitvi enotnosti in zato bo okrepila odnose ne samo z osrednjo vlado, temveč tudi z vladami posameznih republik. Na vprašanje, kakšno bi bilo stališče Italije do morebitnega poskusa beograjske vlade, da ohrani enotnost s silo, je De Michelis dejal, da je Italija odločno proti taki rešitvi.

SZ podpira akcijo  
OZN v Zalivu  
a je previdnejša

Kontraadmiral  
Buracchia sprožil  
nove polemike

Sadamove grožnje  
z biokemičnim  
orožjem v Zalivu

NA ZADNJI STRANI



## Zagovarjal je mirno rešitev zalivske krize Admiral Buracchia dvignil mnogo prahu

RIM — »Z malo več modrosti bi se lahko izognili vojni. Dovolj bi bilo, da bi bolje ocenili položaj in se zavedali tistega, čemur gremo naproti. Po mojem bi morali priti do mirne rešitve, recimo, da bi nadaljevali z embargom še nekaj časa...«

To so presenetljive izjave kontraadmirala Maria Buracchie, ki vodi italijanske pomorske sile v zalivski vojni in ki jih bomo lahko brali v odmevnem italijanskem katoliškem tedniku Famiglia cristiana.

»Ko je izbruhnila vojna, sem pomislil na toliko stvari, ne nazadnje tudi na mojo družino. Vprašal sem se tudi, če se niso enostavno z nami pošalili in nas vključili v neko igro, ki je večja od nas samih. Skrbj me, kaj bo potem, ko bomo morali vse graditi spet nanovo.«

Te in druge njegove izjave so včeraj dvignile ogromno prahu, saj so se o njih opredelili čisto vsi vidnejši predstavniki italijanskega političnega življenja. Obrambni minister Virginio Rognoni je bil v svoji izjavi dokaj previden ter se je najprej vprašal, če je intervju res verodostojen in če ni bilo njegovo bistvo in sporočilo slabo interpretirano in spremenjeno. »Poznam

Buracchio,« je dejal Rognoni, »saj sem se z njim zadnjič pogovarjal pred nekaj tedni, in vem, da je resen profesionalec.«

Predstavniki parlamentarne večine in MSI so intervju ostro kritizirali in ga sprejeli z ogorčenjem, komunisti, zeleni in radikalci pa so ga sprejeli z odobravanjem in zadovoljstvom.

O tej polemiki je med razpravo v komisiji za zunanje zadeve in obrambo spregovoril sam Rognoni, ki je v razpravi o zalivski vojni med drugim dejal, da je Irak še vedno zelo nevaren.

V večernih urah pa je Buracchia preklical svoj intervju v Famiglii cristiani ter dejal, da se je v dneh od 19. do 24. januarja na vojni ladji Audace pogovarjal z mnogimi novinarji ter da so pri italijanskem verskem tedniku napačno razumeli njegove izjave in spregledali njegovo mnenje.

Kmalu nato se je s komunikacijem oglašila sama Famiglia cristiana ter dejala, da je njihov dopisnik na ladji Audace registriral izjave Buracchie in da je torej intervju dobeseden, da niso bile njegove izjave napačno zapisane, da pa ni njihova naloga in namen teh izjave interpretirati.

## Izraelski odgovor na obstreljevanje južnega Libanona

JERUZALEM — Več deset raket tipa katjuša je prejšnjo noč padlo na »varnostno območje« v južnem Libanonu v neposredni bližini izraelske meje. Po trditvah radia Jeruzalem so bombardiranje opravili predstavniki organizacije Al Fataha pod vodstvom najvidnejših predstavnikov PLO. Izraelski radio je nadalje še sporočil novico, da je Sadam pozval predstavnike PLO, naj sprožijo teror v Izraelu in da tega še niso storili le zaradi učinkovite protiakcije zahodnih protivohunskih služb.

V včerajšnjih prvih popoldanskih urah so palestinski predstavniki v Saidi v južnem Libanonu izjavili, da je napade osebno ukazal predsednik PLO Jaser Arafat iz solidarnosti do iraškega diktatorja Sadama Huseina. Le nekaj ur kasneje je glasnik PLO v Tunizu demantiral to trditev.

V večernih urah pa je Izrael kot povračilo s 130 in 155-milimetrskimi topovi bombardiral baze filoiraških šiitov v južnem Libanonu. Krogle so zadele pet krajev oddaljenih približno 20 kilometrov od mesta Saide. Bombardiranje je trajalo približno eno uro.

V zasedenem Kuvajtu so neznaní atentatorji ubili vidnega predstavnika PLO Rafika Šakika Kublavija. Novico je uradni egiptovski tiskovni agenciji Mena sporočil predstavnik Al Fataha v Kairu Suhdi Al Kadara, ki je dejal, da je bil Rafik Šakik ubit z enim strelom v glavo. Suhdi je še dodal, da je bil med atentatom ranjen tudi neki drug predstavnik PLO v zasedenem Kuvajtu.

## V Turčiji val atentatov na tuja predstavništva

LONDON, ANKARA — Nobena država ne sme podce- njevati možnosti terorističnih akcij širom po svetu, prav obratno, kjer je mogoče morajo pristojne oblasti okrepiti nadzorstvo, še posebej pa morajo zaščititi objekte, ki bi lahko postali tarča bombnih napadov. Tako sta v bistvu sklenila srečanje italijanski notranji minister Scotti in njegov britanski kolega Kenneth Baker. V Evropi pa se zaradi odprtih mej nahajajo pred posebnim problemom, in sicer kako nadzorovati pretok tujcev, predvsem Arabcev, da ne bi nadzorstvo izpadlo kot diskriminiranje nekaterih tujcev. Britanska vlada je do tega vprašanja zavzela izredno ostro stališče, na Otok lahko pridejo samo »akreditirani« ljudje, ostale članice EGS pa se s takim ravnanjem ne strinjajo.

Medtem pa se atentati kar vrstijo, čeprav je bil doslej krvavi davek k sreči omejen. V ponedeljek so zakrili možje streljali na policiste, ki stražijo fakulteto agronomije ameriške univerze nedaleč od Bejruta. Rektor te univerze, Thomas Sutherland, je med talci proiranskih integralistov.

Pravi val terorizma pa te dni doživljajo v Turčiji, kjer je eksploziralo že najmanj enajst peklenskih strojev. V Izmiru so včeraj odvrli zažigalne bombe proti amerškemu kulturnemu centru, francoskemu konzulatu in nekemu skladišču. Eksplozija je eno osebo huje ranila. Turška tiskovna agencija Anadolu poroča še, da je eksplozirala bomba tudi na gradbišču knjižnice v Nusajdinu v jugovzhodnem delu države. Umrla sta dve osebi, vendar točnejših podatkov, ali je dejansko šlo za atentat, še ni. Pozno zvečer pa je prišla vest, da je strašna bomba eksplozirala tudi pred italijanskim konzulatom v Istanbulu in povzročila le malenkostno škodo. Ustrahovalne eksplozije pa so bile tudi pred begunskim uradom OZN in ameriško zvezo cerkva.

## SZ sicer podpira akcijo OZN v Zalivu opozarja pa na potrebo po previdnosti

MOSKVA — V sovjetskih sredstvih javnega obveščanja še ni uradnih reakcij na odloženo vrhunsko srečanje Bush-Gorbačov, pač pa je glasnik sovjetskega predsednika Vitalij Ignatenko opozoril zlasti na zalivsko vojno in tehnične razloge okrog sporazuma o strateškem ofenzivnem orožju. Del tiska ne skriva ocene, da je v odnosih med državama vzniknilo razhajanje in nerazumevanje okrog vrste vprašanj. Sovjetska zveza se boji, da bi poseg sil OZN v Zalivu šel preko pooblastil, ki jih je določil varnostni svet svetovne organizacije. V Pribaltiku v prvih reakcijah ugodno ocenjujejo preložitve summita.

Glasnik sovjetskega predsednika Vitalij Ignatenko je na tiskovni konferenci razgovore Aleksandra Besmertniha v Washingtonu ocenil kot tridelne. Prvi del naj bi namreč teklo o zadevah, glede katerih se ZDA in ZSSR popolnoma strinjajo. Drugi del se je nanašal na sklop vprašanj, pri katerih so stališča obeh držav zelo sorodna, a jih je potrebno še precizirati, tretji sklop pa je zadeval vprašanja, okrog katerih obstaja nesoglasje. Po besedah Ignatenka leži poglavitni razlog za preložitve summita v zalivski vojni in dejstvu, da je George Bush vrhovni poveljnik oboroženih sil. Dodal je, da je okrog 5-urni razgovor s predsednikom Bushem v glavni meri zadeval dogodek v Pribaltiku in Sovjetski zvezi v celoti. O podrobnostih ni govoril, pač pa je dodal, da se je

sovjetski zunanji minister pred odhodom v ZDA izčrno pogovarjal z Mihailom Gorbačovom, kar pomeni, da je nastopal izključno po naročilu sovjetskega predsednika. Ob tem ni znano ali je Aleksander Besmertnih dejansko šel na pot z vedenjem, kakšen bo rezultat sestanka.

Pravda washingtonski sestanek povzema pod naslovom »Obnovitvena dela v Washingtonu« in napovedi, pred sestankom zunanje ministra Besmertniha v Beli hiši dodaja staro krilatico, da je diplomat namreč dan jezik, da z njim prekrirajo svoje misli. Med razlogi za očitna razhajanja v ocenah sovjetskega in ameriškega vodstva opozarja zlasti na zalivsko vojno in izjavo Aleksandra Besmertniha, da je namreč okrog množičnih vojaških operacij potrebno izraziti previdnost, čeprav ZSSR podpira resolucije ZN. Previdnost bi morala veljati zlasti glede nevarnosti, da vojaške operacije ne bi terjale življenj (tako iraških kot ameriških), da ne bi bila uničena iraška gospodarska infrastruktura in iraška mesta.

Kritike v slogu, češ da ZSSR podpira resolucije VS OZN, toda v vojni noče sodelovati, Pravda zavrača z dejstvom, da je Moskva od vsega začetka dala vedeti, da v Zaliv lastne armade ne bo poslala.

Med pomembnimi elementi razhajanj omenja zlasti težave okrog sklepnih priprav pri podpisu sporazuma o strateškem ofenzivnem orožju, ki naj bi ga

bila oba predsednika tudi podpisala ob februarjem summitu v Moskvi. Podpis bi predstavljal tudi najpomembnejši dogodek vrhunškega sestanka. Po mnenju strokovnjakov bi sicer tovrstne težave do sestanka lahko še odpravili, če bi seveda obe strani izrazili voljo, da se to res zgodi.

Pravda piše, da sicer ni nujno, da bi se predčasno prepustili čezmernemu pesimizmu in dodaja, da je bilo vselej jasno, kako dvostranski odnosi nikakor ne bodo »brez oblaka«. Razhajanje, nerazumevanje in razlike so in bodo, piše glasilo CK KPSZ. »Izboljšanje sovjetsko-ameriških odnosov v minulih letih pomeni soliden temeljni kamen prihodnjega razvoja. Upamo lahko, da bo nastale razpoke mogoče odpraviti,« dodaja dopisnik glasila. Sodeč po pisanju Pravde je bil obisk Aleksandra Besmertniha v Washingtonu zastavljen tako, da bi ustavil tendenco drsenja nazaj, ki bi namreč obe državi vrnilo v čase nasprotovanja.

Vitalij Ignatenko ni hotel komentirati izjave polkovnika Viktorja Aleksnisna, ki je v intervjuju za tednik Argumenti in fakti med drugim dejal, da so komiteji narodne rešitve v Pribaltiku nastali po naročilu Moskve. Da je namreč ves scenarij nastal po želji »centra«, ki pa je potem odstopil od načrtovanega scenarija.

MIHA LAMPREHT

## Prvi pogovori med Mandelo in Buthelezijem

CAPETOWN — Kaže, da je bilo prvo srečanje med Nelsonom Mandelo, podpredsednikom Afriškega kongresa in voditeljem zulujske stranke Buthelezijem plodno. Po sedmih urah pogovorov sta oba črnska voditelja naslovila na njune pristaje, naj se odrežejo medsebojnemu nasilju, ki je v zadnjih 5 letih povzročilo nad 6.000 mrtvih.

Na tiskovni konferenci po srečanju, prvem po 28 letih, sta Mandela in Buthelezi zahtevala od svojih pristajev, naj takoj prenehajo z nasiljem. Kljub vsemu pa je pogovor le bil dokaj vroč in dokončnega soglasja niso dosegli, saj niso izdelali skupnega komunikeja in stališča, temveč sta oba voditelja prebrala vsak svoj poziv. Domenila sta se tudi, da bosta skupaj obiskala večji del črnskih naselbin, da bi se pogovorili s krajevnimi voditelji nasprotujočih si taborov. Sedaj bo treba videti, da če bo poziv Mandele in Buthelezija dovolj za zadržanje dolgoletnega sovraštva med Zuluji in Xhosi, sovraštva, ki je povzročilo odločno več žrtev kot posegi južnoafriških varnostnih sil.

## Siad Barre se je začasno zatekel na kenijski otok Lamu Somalski predsednik prisegel

MOGADIŠ — Petdesetletni gospodarstvenik Ali Mahdi Muhammad (na sliki AP na skrajni desni), lastnik enega največjih hotelov v Mogadišu, predstavniki uporniške formacije Kongresa somalske enotnosti, je od včeraj novi predsednik Somalije. To novico so včeraj sporočili po somalskem radiu ter dodali, da ima Mahdi v rokah tudi vso izvršno oblast.

Ta pravzaprav nagla odločitev je bila nujna, saj mora sedaj predsednik s svojimi sodelavci začeti pogajanja na vseh ravneh za ustvaritev trdne državne strukture. Vendar pa naj bi bilo imenovanje le začasno. Za ministrskega predsednika pa je bil še kar presenetljivo potrjen Omar Arteh Ghalib, katerega je imenoval sam Barre le dva dni pred begom. Prav Artehu je Mahdi naročil, naj čimprej sestavi novo vlado, v kateri naj bi bili prisotni predstavniki vseh političnih skupin v Somaliji.

Glasnik somalskega osvobodilnega gibanja je včeraj dejal, da se Siad Barre trenutno nahaja na kenijskem otoku Lamu, kamor je prišel ponoči z ladjo iz mesta Kišmaja. Ni še znano, kam se bo sedaj podal Barre, saj ima kenijska vlada namen dati Barreju dovoljenje, da zapusti državo. Govori se, da je tudi Italija eden izmed možnih Barrejevih ciljev, čeprav je včeraj italijanski zunanji minister Gianni De Michelis dejal, da je to pravzaprav malo možno.

Kljub umestitvi novega somalskega predsednika se je včeraj stanje v Mogadišu presenetljivo poslabšalo. Očividci celo govorijo o spopadih po mestnih ulicah in o ponovni postavitvi barikad.



## Tudi računski dvor začel novo sodno leto

RIM — Ob odprtju sodnega leta računskega dvora je generalni pravdnik te Emidio di Giambattista opozoril na številne težave, s katerimi se ta institucija spopada. Krivda je v veliki meri v neprožnem, zastarelem birokratskem sistemu, opozoril pa je tudi na zatiskanje oči vlade, ki večkrat raje spregleda opozorila računskega dvora, kot da bi pravočasno ukrepala.

## V Catanii aretirali enajst mafijašev

CATANIA — Po skoraj štiriletnih potrpežljivih in podrobnih preiskavah je sodnik za preliminarno preiskavo iz Catanie izdal zaporni nalog za enajst oseb, ki so osumljene sodelovanja z mafijo. Pred štirimi leti so preiskovalci prišli na sled voditelja dveh rivalskih mafijskih skupin Sciuotto in Cappello. Rivalstvo se je končalo s prevlado družine Cappello, ki si je poleg trga z mamili zagotovila tudi dobro organizirano oderuško »službo«. Trgovcem in obrtnikom je posojala denar, v glavnem je šlo za zasebnike, ki niso bili v stanju vrniti ogromnih obresti, namesto denarja pa so na to

delali Cappellovim pajdašem razne »usluge«. Trg z mamili se je hitro širil, oderuhi pa so mafijašem omogočali ogromne zaslužke.

Prav na podlagi teh podatkov, ki so jih zbrali karabinjerji, je sodnik izdal zaporne naloge. Vsi osumljeni so že imeli opravka s sodstvom, v glavnem zaradi izsiljevanja in uvajanja v kriminalno dejavnost. Na domu enega od aretiranih je policija zasegla nekaj orožja in radiooddajnik, ki je bil naravnana na policijsko valovno dolžino. Poleg aretiranih pa so sodnim oblastem prijavili še drugih trideset ljudi.

Pristop v DSL bo lahko le individualnega značaja in vodstvo stranke bo edino lahko imelo pristojnost odločanja. Predstavniki stranke in manjšine pa trdijo, da bi moral vsi manjšini princi večine, ki pa stranki vladati princip večine, ne bi smel povzročati despotizma, temveč bi moral tudi manjšinam omogočiti, da postane enakovredna večini. Poleg tega pa reformisti vztrajajo pri zahtevi po preambuli statuta, v kateri mora priti do izraza »demokracija, napredni in socialistični duh« nove stranke, znotraj nje pa mora zagotoviti pluralizem.



# Zakon o obmejnih območjih na seminarju videmske KPI Deželnim dejavnikom glavno besedo pri izvajanju te pomembne norme

Deželna sekcija KPI je v ponedeljek organizirala v Vidmu seminar o pravkar izdanem zakonu za obmejna območja, oziroma kot se naslov norme uradno glasi, o "določbah za razvoj gospodarskih dejavnosti in mednarodnega sodelovanja dežele Furlanije-Juljske krajine, pokrajine Belluno in sosednih območij" (zakon št. 19 z dne 9. januarja 1991).

Seminarja, ki je menda prva poglobljena razprava o tej tematiki pri nas, so se udeležili številni predstavniki političnega, gospodarskega in upravnega življenja iz naše dežele, med temi sen. Spetič, predsednik ustanove Mediocredito Mastropasqua, direktor furlanske industrijske zveze Del Piero in drugi. Glavno poročilo je podal poslanec Pascolat, zaključke pa je ob koncu strnil podpredsednik poslanske skupine KPI Giuseppe Macchiotta.

Iz poročil in številnih posegov v razpravo, med katero so posamezniki osvetlili razne aspekte obravnavanega problema, je prišla do izraza predvsem osnovna ugotovitev, da utegne sklop novih norm temeljito poseči v našo obmejno stvarnost, da pa bo treba že med pripravo izvajalnih določb in tudi pozneje med samim izvajanjem zakona dopolnjevati njegove posamezne člene in odpravljati razne nejasnosti, ki jih zakon danes nedvomno vsebuje.

Tako bo treba na primer povsem razčistiti, kakšna naj bo pri izvajanju zakona vloga posameznih akterjev: države, naše dežele in dežele Veneto ter Evropske gospodarske skupnosti. Daleje, kakšna naj bo teža posameznih komponent pri novih institucijah, ki jih zakon uvaja, in to zlasti pri Italijanski družbi za mešana podjetja v tuji SIMEST, pri njeni avtonomni sekciji za deželo Veneto, pri Centru za finančne in zavarovalne storitve (off shore) in pri Centru za blagovno menjavo. Obstaja namreč stvarna nevarnost, da bi bili ob nerazčiščenih vlogah posameznih akterjev tukajšnji dejavniki potisnjeni v ozadje, medtem ko bi se sodelovanje med našimi obmejnimi območji in Vzhodno Evropo in Podonavjem razvijalo mimo nas oziroma čez naše glave. V takem primeru bi obmejni kraji zamudili zgodovinsko priložnost svoje uveljavitve v bodočih tokovih mednarodnega sodelovanja v obsežnem delu Evrope. Da bi se tej nevarnosti zanesljivo izognili, morajo vse zdrave sile v naši deželi nastopiti enotno, in že v pripravljalni fazi pritegniti k sodelovanju tako deželo Veneto kot tudi tuje države, v kateri je zakon usmerjen, da bo tukajšnja obmejna stvarnost temeljito pripravljena na prevzem novih nalog in ustreznih dolžnosti. Žal pa se prav v tem času, ko bi bila v deželi potrebna največja politična in operativna enotnost odnosi med posameznimi komponentami deželne stvarnosti slabšajo, so se poudarili na seminarju.

Zakon o obmejnih območjih je pomankljiv tudi iz nekaterih drugih vidikov. Vnaša namreč med ostalimi tudi »tujke«, kot so na primer skupni italijansko-jugoslovanski posegi proti toči, arheološko ureditev Ogleja in podobno, ne glede na to pa gre prav gotovo za pomembno normo, saj nobena doslej izdana norma ni tako odločno podprla gospodarskega, kulturnega, znanstvenega in siceršnjega sodelovanja z bližnjim in daljnim zaledjem.

Na koncu pa naj ponovimo, da člen 14 novega zakona predvideva določene posege v korist manjšin. Kar zadeva slovensko manjšino v Italiji, je sen. Spetič na seminarju poudaril nujnost, da ji bo omogočeno sodelovanje pri določitvi kriterijev za porazdelitev nakazanih sredstev in da ji bo zagotovljeno, da deželna uprava ne bo upoštevala teh sredstev za pobude, ki so kritične iz drugih virov. Spetič se je končno zavzel tudi za to, da bi bila našemu dnevniku v celoti nakazana pomoč, predvidena po zadnjem odstavku 15. člena zakonskega besedila.

ELIO FORNAZARIC



## Del Piero: Center za blagovno menjavo naj bo v Trstu

Direktor industrijske zveze iz videmske pokrajine Del Piero (na gornji sliki v okviru med udeleženci videmskega seminarja KPI) je v svojem posegu v razpravo opozoril na dejstvo, da je bil zakon o obmejnih območjih izdelan izven naše dežele in brez pravega sodelovanja s strani tukajšnjih dejavnikov. Posledica tega je, da center »off shore« nastaja bolj pod okriljem Andreatte in Desiate kot pod okriljem dežele oz. deželne finančne družbe Friulie. Obstaja torej nevarnost, da bo center »off shore« bolj poslušen rimskim ali milanskim krogom kakor nam.

Zaradi tega se mora deželna javnost v vseh svojih komponentah, zlasti pa seveda s svojimi gospodarskimi strukturami, pa tudi s svojimi sindikati, zavzeti za »nostrifikacijo« pobude. Kar zadeva delovanje novih institucij, ki bilo treba kontaktirati podobne organizacije, ki že delujejo v zunanjem svetu in zlasti v Franciji. Tudi za to, da bi čim prej zvedeli, kako gledajo na nastajanje in delovanje takšnih institucij pristojni organi EGS.

V tekstu novega zakona je nekaj točk, ki dopuščajo precejšnje nejasnosti. Tako ni še določeno, kje naj bo sedež novega Centra za blagovno menjavo. To je občutljivo vprašanje, ki ga prav gotovo ne morejo ugodno rešiti v Rimu ali kje drugje. To vprašanje bi morali rešiti v naši deželi in najbolj pripravi kraj za sedež nove družbe bi bil glede na predmet njenega poslovanja mesto Trst, saj se je prav Trst v vseh teh povojnih letih, pa še poprej, v največji meri v deželi Furlaniji-Juljski krajini uveljavil na področju mednarodne blagovne menjava in še zlasti trgovanja z deželami v srednjeevropskem zaledju in v Podonavju, se pravi prav s tistimi deželami, na katere je v glavnem usmerjeni novi zakon o obmejnih območjih.

E. F.

## Vesti z Obale Sindikati tudi formalno samostojni

KOPER — Konec prejšnjega tedna je obalna sindikalna organizacija tudi formalno končala proces osamosvojitve, ki ga je začela aprila lani in ga nadaljevala tudi po 1. kongresu ZSSS. Na četrtkovi skupščini so za predsednika Obalnih sindikatov znova potrdili Borisa Mazalina.

Lani je k Obalnim sindikatom pristopilo okoli 18.500 delavcev, kar nekaj več kot dve tretjini od 27.000 zaposlenih na obalnem območju. Obalni sindikati so se lani kot enakopraven sogovornik uveljavili v podjetjih, ki jih je doletel stečaj in pri organiziranju vse številnejših stavk.

Na skupščini so kot prvi v Sloveniji revalorizirali tudi članarino in sprejeli ključne porabe. Člani Obalnih sindikatov bodo odslej plačevali odstotek od plače. Tri desetine naj bi ostalo v podjetju, sedem desetina pa bo šlo za delo obalne organizacije in za ustanovitev solidarnostnega sklada, s katerim naj bi krili stroške priprav stavk, nudili gmotno pomoč delavcem...

Na skupščini so tudi sklenili, da bo obalna sindikalna organizacija pristopila k sindikalni konfederaciji, za katero so bili tudi pobudniki za njeno ustanovitev. Skupščina je tudi sprejela protest proti neupoštevanju pripomb in stališč sindikata pri sprejemanju delovne zakonodaje v slovenski skupščini.

IZTOK UMER

## Jubilej novogoriškega zdravnika Dr. Anton Prijatelj danes 60-letnik

Danes obhaja šestdesetletnico v Sarajevu rojeni Novogoričan, zdravnik dr. Anton Prijatelj. Več kot polovico svojega življenja živi na Goriškem pri opravljanju poklica, ki ga najtesneje povezuje z vso pestrostjo dogodkov svojega časa.

Dr. Prijatelj pripada tistim slovenskim zdravnikom (preteklih in današnjih dni), ki se tudi izven poklica predajajo javnemu življenju, pri čemer pa njihovi posegi ne morejo skrivati poudarkov, ki izvirajo iz njih strokovne naravnosti. Ob branju Prijateljevih »Obrazov«, ki jih sedaj v nadaljevanjih objavljajo Primorska srečanja, se nehote utrne misel na »Zdravnikove spomine« (Gorica 1938) vipavskega rojaka dr. Antona Breclja, uglednega zdravnika pred prvo svetovno vojno v Gorici. Čeravno ni mogoče drugače razmišljati kot da gre za slučajnost, pa novogoriški jubilar samodejno sledi poti svojega predhodnika: zdravnik v polnosti svojega zdravniškega znanja, ljudski zdravnik, ki želi v prvi vrsti preprečevati, plodoviti zdravstveni publicist in javni delavec. In da bi znova zavrla misel o kakem vzorovanju, moramo seveda dodati, da živi dr. Prijatelj v času, ko je izjemni gospodarski razvoj človeške družbe pospešil ustvarjanje novih medicinskih panog, med katere sodi tudi medicina dela. Dr. Prijatelj je na Primorskem njen utemeljitelj, zato je medicina dela temeljna oznaka njegovih strokovnih usmeritev in dosežkov.

Že od začetka svojega službovanja na Primorskem (od leta 1957 nepretrgoma) si dr. Prijatelj prizadeva za uveljavitev medicine dela. V več kot tridesetih letih je gradil temelje in dosegel raven, ki jo ta panoga medicine danes predstavlja. Izkušnje v novogoriškem Meblu so bile podlaga, da se je odločil za specializacijo (1960). Svoje znanje je gradil ob magistrskem študiju na zagrebški univerzi, kjer je postal magister medicine z nalogo o delovanju lesnega prahu na delavce pohištvene industrije v Novi Gorici in Logatcu (1975). Najvišjo izobrazbeno stopnjo pa je dosegel leta 1983, ko je na ljubljanski univerzi zagovarjal doktorsko nalogo o bolezenskih izostankih pri delavcih Mebla in šempetrske Iskre.

Med tem izobraževanjem je seveda opravljal poklicno delo (novogoriški Zdravstveni dom), se uveljavljal kot publicist in predavatelj. Ni golo reklo, če zapišemo, kako preveč je vsega, da bi lahko povzeli vse tisto, kar je nemirni in nadvse marljivi novogoriški zdravnik ustvarjal v svojem dosedanjem dinamičnem življenju.

Delo dr. Antona Prijatelja poznajo tudi bralci Primorskega dnevnika, poznajo ga bralci drugih slovenskih listov, pozna ga tudi strokovni tisk. Znanje in izkušnje pa je posredoval tudi preko televizije in radijskih postaj. Od poljudnejših srečanj z uporabniki svojega znanja pa seveda prehaja tudi na take oblike kot je doentsko delo na ljubljanski medicinski fakulteti. Uveljavljeni strokovnjak za medicino dela pa se zadnje čase kaže tudi kot politični delavec in na aprilskih volitvah lani je na Sevnem Primorskem pravzaprav med vsemi strankarskimi kandidati dosegel moralno zmago.

Kaj naj ob koncu želimo našemu jubilaru drugega kot še veliko ustvarjalnih let, da bi z dejanji in besedo služil tistemu, kar je pred natančno dvestodesetimi leti (1781) zapisal še en znameniti goriški dr. Anton, svetolucijski Muznik: »Prizadevam si vam prikazati tista sredstva s katerimi se ohranja človeški rod zdrav in si bolan pridobiva prejšnje zdravje.« Te večno veljavne besede so bile in verjamemo, bodo tudi v bodoče, merilo priljubljenemu novogoriškemu zdravniku, šestdesetletnemu dr. Antonu Prijatelju.

B. MARUŠIČ

# Manjšina volila parlament

KOPER — Italijani, ki živijo v Istri, na Reki in Kvaternskih otokih so v soboto in nedeljo (ponekod pa tudi prej) volili svoje predstavnike v ustavodajno skupščino, ki jih bo odslej zastopala. Nova organizacija italijanske manjšine, ki bo zrasla iz teh prvih splošnih in svobodnih povojnih volitev, bo nadomestila dosedanje Unije Italijanov Istre in Reke. Poslanskih mest je v novem mini-parlamentu italijanske manjšine 65, vsaka konzultna Skupnost Italijanov pa bo imela 13 mest.

V trenutku, ko to pišemo še nimamo uradnih, dokončnih podatkov o izidu volitev. Nedvomno pa je, da so volitve med italijanskim prebivalstvom v Istri in na Reki naletele na nepričakovano velik odziv. Volitev se je udeležilo okrog 13 tisoč volilnih upravičencev od skupnih 15 tisoč vpisanih pripadnikov italijanske manjšine. Tokrat so na volitvah nastopile tudi liste kandidatov z različnimi programi. Prvi rezultati kažejo, da je povsod tam, kjer je nastopila, požela največ uspeha lista Gibanja za obnovo (Movimento per la Costituente), ki je v zadnjem obdobju pravzaprav vodila proces demokratičnih sprememb v italijanski manjšini. Med njenimi najvidnejšimi predstavniki (ki so nastopili tudi na volitvah) so med drugimi prof. Antonio Borme, bivši predsednik Unije Italijanov, v sedemdesetih letih žrtev čistk, Ezio Giuricin, neformalni vodja Gibanja in nekdanji sekretar Unije, Fulvio Varljen in drugi. Pravi triumf je ta lista dosegla na Reki, kjer ji je od osmih razpoložljivih poslancev uspelo izvoliti sedem (med temi tudi Ezio Giuricin in Fulvio Varljen). Tudi v Rovinju je tej listi uspelo izvoliti svoje kandidate (med katerimi tudi Antonia Bormeja). V Pulji je bilo izvoljenih največ kandidatov iz vrst Pulske enotnosti 90 (Comunita polesa 90 - Giovanni per Pola), ki je lokalno obarvana mnenjska skupina.

Tudi na Koprskem so velik uspeh dosegle »nove sile«. V Koprju so nastopile pod siglo »Istria nobilissima« in izvolile vse svoje kandidate. V Piranu ni bil izvoljen samo en kandidat z liste »Iniziativa giovane«, v Izoli pa ni bilo različnih mnenjskih list. Skratka, velik uspeh novih sil in seveda, nepričakovano velika udeležba na teh volitvah, kar nakazuje novo oživiljanje italijanske manjšine v Istri in na Reki.

Volitve seveda niso minile brez običajnih polemik. Največ prahu so tudi v širši javnosti povzročile izjave prof. Antonia Bormeja v Tempu. Tu je Borme med drugim dejal, da Italijanov v Istri nihče ne more prisiliti, da ostanejo, če Jugoslavija razpade. Prav tako pa niso pripravljene sprejeti pogodb, ki so nastale v drugačnih družbeno-političnih situacijah. »Če bo situacija postala še bolj brezohodna, potem se želimo vrniti v Italijo,« je dejal Borme. »Sramota Osima ne more več ležati na duši našega političnega razreda.«

ROBERT ŠKRLJ



# Deželna konferenca o kmetijstvu

VIDEM — V soboto popoldne, 2. februarja, ob 14.30 se bo na videmskem sejemskem razstavišču v Torreanu di Martignacco začela deželna konferenca o kmetijstvu v organizaciji deželnega odbornišтва za kmetijstvo. Začela se bo s poročilom odbornika za kmetijstvo Ivana Benvenuti, sklenila pa s posegom predsednika deželnega odbora Adriana Biasuttija.

Konferenca oziroma okrogla miza na temo »Deželni kmetijski sistem: organizacijske potrebe«, se bo morala soočiti s širšim evropskim kmetijskim okvirom, ki je pred pragom z nastajanjem vedno svobodnejšega in manj zajamčenega tržišča, v katerem bosta zmagovali učinkovitost in organizacijska sposobnost. Na ta problem in na stanje kmetijske politike v državi in seveda tudi v deželi so kmečke strokovne organizacije v zadnjem času večkrat opozarjale pristojno deželno od-

bornišтво in konferenca oz. okrogla miza je tudi rezultat teh opozarjanj.

Konferenca ali okrogla miza bo potekala po naslednjem dnevnem redu:

ob 14.30 - začetek del s pozdravom predsednika videmske velesejemske ustanove Santeja Biasuttija, s poročilom deželnega odbornika za kmetijstvo Ivana Benvenuti ter s poročili operativnih ustanov: Emilia Del Gobba za Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva, Oliviera Della Picca za Deželni eksperimentalni center in Pietra Pittara za Deželni vinogradniški center;

ob 15.30 - poročilo Pietra Susmela z videmske univerze na temo »Opažanja glede deželnega živinorejskega sistema« in poročilo prof. Maria Prestamburga s tržaške univerze na temo »Gojenje žitaric v deželnem kmetijskem sistemu: problemi in perspektive«;

ob 16.00 - poročila predsednikom združenj: Luigija Burtula za De-

želno zadržno združenje FJK; Enora Casanove za Zvezo zadrug FJK in Zaccarie Cislina za Splošno združenje italijanskih zadrug;

ob 16.30 - poročila predsednikov deželneih kmečkih organizacij: Paola Michelija za Deželno združenje neposrednih obdelovalcev (Coldiretti), Danteja Savorgnana za Italijansko združenje kmetov v Furlaniji-Juljski krajini (Confcoltivatori) in Douglasa Attensa za Deželno združenje veleposestnikov (Confagricoltura);

ob 17.00 - operativna sinteza deželnega odbornika za kmetijstvo Ivana Benvenuti;

ob 17.15 - zaključni predsednika deželnega odbora Adriana Biasuttija.

V petkovem Vestniku Kmečke zveze v Gospodarstvu bo objavljen članek o nekaterih bistvenih problemih kmetijstva v sedanjem obdobju. (f. k.)

## Več tujih trgovin

PULJ — Potem ko so nedavno odprli v Pulju (in Splitu) veleblagovnico prje obutvene veletrgovine »Da Ugo«, ki ima petnajst italijanskih partner, (dve v Trstu), eno pa tudi že v Subotici (Vojvodina). Ustrezno pogodbo je sklenil s puljskim trgovskim podjetjem Istra. Že spet v Pulju se domača Travigiana dogovarja z Icebergom iz dišča naprav in opreme za trgovske obrate in hotele. Če skočimo v Slovenijo, pa zvedo, da je Mercator ustanovitelj z avstrijsko družbo Spar mešano podjetje (fifty-fifty), ki namerava odpreti v Ljubljani tri blagovnice.



# Zagotovilo občinske odbornice za decentralizacijo Arielle Pittoni Zmanjšanje števila okrožij ne pomeni krčenja občinskih storitev na ozemlju

Tržaška občinska odbornica Ariella Pittoni je oktobra lani izpolnila obvezo, ki jo je sprejela za prvi dve leti svojega mandata, in izdelala globalen projekt za reformo upravne decentralizacije na občinskem ozemlju. V tem okviru je bil izdelan predlog za nov pravilnik delovanja rajonskih svetov, ki ga je odbornica že predstavila občinskemu odboru, povrh pa tudi študija o novi ozemeljski porazdelitvi okrožij in o racionalizaciji njihovih funkcij. Pravilnik je zasnovan na predpisih novega zakona o reformi krajevnih avtonomij (142/90), temelji pa na pojmovanju okrožij kot sestavnih delov »občinskega stroja« in na kritiki 15-letne upravne izkušnje od njihove uvedbe leta 1976.



Ariella Pittoni

tem ko je odbornica predlog za nov pravilnik že predstavila občinskemu odboru, pa tisti o združevanju rajonov še vedno čaka na njeni mizi, ker je po njenih besedah še v razpravi.

»Seveda pa sem trdno odločena, da ga predstavim, saj sem prepričana, da je potrebno skrajšati število okrožij,« dodaja odbornica preden se loti specifičnega problema združitve zahodnokraškega okrožja z vzhodnokraškim. »Ta združitev pa nedvomno ne pomeni združevanja (in s tem krčenja) občinskih storitev na njenem ozemlju,« poudarja, »in torej nimam nobenega namena za zapiranje občinske izpostave na Proseku. Res je, da imamo tačas probleme z osebami, a so na poti reševanja in z njimi bomo rešili tudi vprašanje nadomestitve tajnika zahodnokraškega rajonskega sveta.«

Glede vprašanja, ali ne bi bila ta združitev neprimerna glede na oze-

meljske, gospodarske in družbene značilnosti obeh kraških okrožij, pa je odbornica prepričana, da bi bilo anahronistično misliti, da bi interese teritorija lahko reševali rajonski sveti. Zahodnokraški rajonski svet po njenih besedah z združitvijo ne bo prizadet, saj je tisto, kar ga penalizira, premajhno število prebivalcev: ima jih manj kot pet tisoč, medtem ko jih ima npr. rajon za Staro mitnico skoraj 30 tisoč. »Od povečanja okrožij pa bi morala leta imeti koristi, saj bodo imela več pristojnosti, upravni postopki bodo bolj hitri, število svetovalcev (tako kot med drugim tudi občinskih) se bo skrčilo (za kakih sto), to pa bo sprostito občinska finančna sredstva, ki jih bomo lahko investirali v okrožja,« pravi odbornica in dodaja, da bo povrh tudi olajšano komuniciranje in torej izmenjava informacij med centrom in periferijo.

Skratka, v svoje načrte je trdno prepričana, čeprav se zaveda, da odprava polovice sedanjih okrožij (od 12 naj bi jih prešli na 6) ne more biti neboleča operacija. »Vsa okrožja bodo izgubila nekatere stvari, toda v zameno bodo imela več pristojnosti oziroma oblasti kot sedanja,« zaključuje dinamična odbornica za decentralizacijo. »Ves projekt je bil izdelan v dveh letih, tako kot sem se ob prevzemu tega oborožja (ki je bilo med drugim za celo desetletje melonarske uprave popolnoma zapuščen, če že ne upoštevamo) obvezala. To pa pomeni, da je narediti dve leti pred naravnim iztekom mandata občinskega sveta in da torej v naslednjih dveh letih tvegamo precejšnjo nepopularnost. Krčenje svetovalskih mest je namreč mnogo manj nevarno ob izteku mandata,« je bil še zadnji z nekoliko grenkim priokusom zabeljen kometar Arielle Pittoni.

VLASTA BERNARD

# Še odprte igre pred sejo pokrajinskega sveta Kdo bo novi sekretar Slovenske skupnosti?

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti bo na drevisnji seji izvolil novega političnega tajnika in nov izvršni svet stranke. Dosedanji tajnik Miro Opelt bo na zasedanju formalno potrdil svoj odstop, uradnih kandidatov za njegovo nasledstvo pa do včeraj zvečer ni bilo, precej pa je bilo govoric in hipotez, tako da sklepamo, da bo končna odločitev padla šele na seji, ki se v vsakem primeru obeta živahna in po vsej verjetnosti tudi dokaj polemična. Na tapeti ni namreč samo izvolitev novega tajnika, ampak tudi splošna politična strategija SSK v pričakovani pogajanju z izvolitvijo novih tržaških uprav in tudi devinsko-nabrežinskega občinskega odbora. V petek bo na programu važno srečanje glede tržaških štafet, na katerega so tajniki petstrankarske koalicije uradno povabili tudi delegacijo SSK, v Nabrežini pa se bodo pogajanja pričela v kratkem. Tajnik, ki ga bodo izvolili drevi, bo vsekakor vodil stranko do rednega pokrajinskega kongresa, ki bo na osnovi statuta čez dva ali najkasneje tri mesece.

Opelt nam je včeraj znova potrdil, da nima namena umakniti svojega odstopa in istočasno tudi ne zaostrovati vzušja v stranki v tem precej koščljivem političnem trenutku. »Vzroke njegove odstopa sem že utemeljil na seji pokrajinskega sveta in danes te motivacije lahko samo ponovim. Zato iskreno upam, da ne bo novih polemik,« je še rekel Opelt, ki na drevisnji seji napoveduje zelo kratko poročilo, tako da bo čimveč časa na razpolago za trezno in predvsem odkrito razpravo. Kot rečeno uradnih kandidatov za novega tajnika ni, krožijo pa raznovrstni glasovi, ki dajejo kot enega izmed

glavnih kandidatov za Opeltovega namestnika dosedanjega podtajnika Petra Močnika. Slednji je bil pred dvema letoma že med kandidati za to funkcijo, v baložnem glasovanju pa je nato prevladal Opelt. Močnik vsekakor ni hotel komentirati te svoje morebitne kandidature ter prepustil zadnjo odločitev pokrajinskemu svetu.

V političnih krogih se je včeraj tudi razširila vest, da utegne pokrajinski svet SSK danes izvoliti neke vrste direktorij, ki naj bi vodil stranko do bližnjega kongresa. Ta hipoteza pa, kot smo lahko preverili, uživa zelo malo simpatij, saj bi po mnenju nekaterih to hočeš nočeš ustvarilo politično praznino na vrhu stranke, kar bi gotovo ustvarilo težave v tem specifičnem trenutku.

Pokrajinski svet stranke, ki je bil izvoljen na zadnjem kongresu spomladi leta 1989 v Zgoniku, sestavlja 31 članov in članic. Notranjo dialektiko v stranki je celo vrsto let označevalo soočanje med laično in katoliško komponento, zadnji pokrajinski kongres pa je v določeni meri precej premostil ta idejna razhajanja ter odprl pot nekoliko drugačnemu soočanju, ki temelji bolj na zemljepisni raznolikosti strankinih organov. Če so dolgo časa imele glavno besedo svetovnonazorske komponente, ki vsekakor niso popolnoma izginile, igrajo sedaj važno vlogo krajevne, posebne občinske sekcije. Najmočnejša sekcija je devinsko-nabrežinska, ki ima precejšen vpliv na življenje znotraj stranke.

Opelt je vodil izvršni odbor, v katerem sta bila podtajnika Peter Močnik in Boris Gombač, njegovi redni člani pa Maja Lapornik, Marjan Breclj, Alojz Tul, Marij Maver, Antek Terčon in Aleš Lokar. S. T.

## Poziv raznih tržaških organizacij glede vojne v Zalivu: Ustavite spopad

Glede vojne v Zalivu se tudi na tržaški krajevni ravni opredeljuje vse več organizacij. Pred dnevi se je sestel generalni svet sindikata prevosnikov FILT-CGIL, ki je ostro zavrnil uporabo vojne kot sredstva za urejevanje odnosov med državami oziroma notranjih odnosov. V tiskovnem komunikatu sindikat nadalje obsoja odločitev italijanske vlade o sodelovanju italijanskih vojaških enot v spopadu z Irakom, kajti s tem je prišlo do kršitve 11. člena italijanske ustave.

Generalni svet FILT-CGIL je odobril dokument, v katerem se zavzema za vse pobude, ki bi privedle do ponovnih diplomatskih pogajanj, do prekinitve vseh vojnih akcij, do umika Iraka iz Kuvajta, do sklica mirovne konference o Bližnjem vzhodu, na kateri pa bi brez ločevanja obravnavali vsa najbolj pereča vprašanja tistega območja: palestinsko vprašanje, varnost Izraela, Libanon, vprašanje Kurdov ipd.

Vojno viхро bi bilo treba nemudoma ustaviti, saj je že dosedaj požela veliko žrtev med civilnim prebivalstvom raznih držav. Ob prizadetosti zaradi tega pa FILT-CGIL izraža zaskrbljenost nad posledicami, ki bi jih zaradi vojne lahko utr-

pelo tržaško gospodarstvo. V istem dokumentu pa generalni svet te sindikalne organizacije obsoja tudi poseg sovjetskih vojni enot v Priobalskih državah.

Obžalovanje, ker je orožje prevladalo nad razumom, je izrazila tudi zveza upokojencev CGIL devinsko-nabrežinske občine, ki poziva italijansko vlado, na se posluži vseh možnosti, da bi čimprej prišlo do prekinitve vojne in do sklica mirovne konference.

Na predsednika republike Cossigo pa se s posebno petico namerava obrniti skupina tržaških žensk. Protestni dokument, v katerem se sklicujejo na italijansko ustavo in na mednarodno konvencijo o civilnih in političnih svoboščinah iz leta 1946 (Italija jo je ratificirala leta 1977), bodo podpisnice izročile danes ob dvanajstih na prefekturi predstavniku vlade. V dokumentu, v katerem je omenjen tudi deželni zakon št. 15 iz leta 1987 o »kulturi miru in sodelovanju med narodi«, ženske odločno zavračajo uporabo nasilja v mednarodnih odnosih in oporekajo upravičenosti glede visokih vojaških stroškov.

## Drago Ocvirk v DSI o človekoljubni družbi

Na rednem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev je v ponedeljek predaval dr. Drago Ocvirk na temo: »Kraška izhodišča za človekoljubno družbo.« Gost DSI je spregovoril o uveljavitvi postmoderne ali, v vzhodnoevropskih državah, post totalitaristične družbe, v kateri postajajo medsebojni odnosi vse bolj pomembni. Drugi del predavanja pa je posvetil prizadevanju kristjanov za bolj pravično družbo, v kateri bi vsak človek našel svoj prostor. Referat, ki ga je prebral v DSI, je dr. Ocvirk posredoval na nedavnem teološkem tečaju v Ljubljani.

V postmoderni družbi se uveljavljajo nove vrednote, je opozoril predavatelj. Posebno v vzhodnoevropskih državah je v sodobnem času opazen občutek neboljnosti in nelagodja; prav in takšnem kriznem ozračju se je začel človek zavedati pomena medčloveških odnosov, pojavlja se potreba po bližnji drugega človeka. »Medsebojni odnosi so edina resnična človekova domovina,« je poudaril dr. Ocvirk. Najboljša družba je tista, v kateri ljudje sodelujejo kot člani skupnosti in so vanjo aktivno vključeni. Pri oblikovanju družbe je pomemben vsak človek; družba, v kateri so posamezniki zamorjeni in nesvobodni, ne more biti srečna, je nadaljeval predavatelj. Ob koncu je dr. Ocvirk spregovoril tudi o nalogah in dolžnostih kristjanov, ki lahko mnogo prispevajo k uresničitvi človekoljubne družbe. (hj)

## Še ena javna razprava o problemih gradenj v Sesljskem zalivu »Preprečiti gradbene špekulacije«

Pokrajinska koordinacija Mladinske levice (bivša ZKMI) je priredila v ponedeljek zvečer, v dvoranah v Ul. Madonnina, javno razpravo o problemu gradenj turističnih objektov v Sesljskem zalivu. Debatu je vodil Paolo Pellarin. Prvi je spregovoril botanik prof. Livio Poldini, ki je obrazložil, da je za obalo tržaške pokrajine značilna edinstvena zmes sredozemske ter celinske vegetacije. »Tovrstno rastlinje se je razvilo zaradi posebne zelo delikate mikroklimi. Vsak večji gradbeni poseb bo usodno vplival na to našo naravno posebnost,« je dejal Poldini. Geolog Bruno Grego je opozoril na možnost, da bi dela v kamnolomu v Sesljskem zalivu lahko negativno vplivala na vse področje, predvsem iz varnostnega vidika.

Deželni tajnik Svetovnega sklada za naravo WWF Dario Predonzan je podal obširen pregled nad upravnim postopkom v zvezi z nameranim turističnim izkoriščanjem Sesljskega zaliva. Opozoril je na medijsko propagandno kampanjo družbe Finsepol, ki naj bi zmanipulirala javno mnenje na krajevni ravni. Zaradi tega bodo narovarstveniki skušali prenesti razpravo o Sesljskem zalivu na vsedravnino nivo.

Svetovalec zelenih v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu Alessandro Sgambatti se je zaustavil ob nedavni razpravi o konvenciji za turistični razvoj Sesljskega zaliva, ki je trajala več kot mesec dni. Dejaj, da konvencija sploh ne štiti interesov

javnosti, iz strogo pravnega vidika pa je njena vrednost zelo vprašljiva. Sgambatti je ostro kritiziral zadržanje svetovalcev Slovenske skupnosti, Kraške demokracije ter Socialistične stranke, ki so se po njegovem mnenju zelo neodgovorno odrekli demokratični in smotrni javni razpravi o konvenciji.

Zadnji je spregovoril načelnik svetovalske skupine KPI v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu Giorgio Depangher, ki je obnovil skoraj 20-letno zgodovino poskusov raznih finančnih družb, da bi Sesljski zaliv krat-

komalo zacementirale. O načrtu, ki ga je predstavila družba Finsepol, je Depangher dejal, da občinski skupnosti ne daje nobenega jamstva v zvezi z nameranim turističnim razvojem. »Komunisti smo vztrajno zahtevali,« je pojasnil Depangher, »naj družba Finsepol pokaže gospodarski plan ter račune za turistično izkoriščanje Sesljskega zaliva. Tega žal ni nikdar storila. Zaradi tega obstaja možnost, da se bo celotna realizacija v sorazmerno kratkem času sprevrgla v gradbeno špekulacijo, ki bi dokončno spremenila družbeno ter etnično podobo naše občine.« (w)

## Predsednik Peterle bo prihodnji teden predaval v Trstu

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle bo prišel prihodnji teden v Trst, tokrat kot predavatelj. Na povabilo predstojnika fakultete za politične vede Tržaške univerze prof. Domenica Coccopalmeria bo namreč predaval o »Sloveniji med Evropo in post-Jugoslavijo«. Srečanje s slovenskim premierom bo v petek, 8. februarja, ob 16.30 v Avli Bachelet na univerzi (Trg Evropa 1 - prvo nadstropje).



**SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE**  
David Pownall  
**Mojstrska lekcija**

Jutri, 31. januarja, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah.  
V soboto, 2. februarja, ob 20.30, v Domu A. Sirk v Križu.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO  
Stanko Vuk

Tako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede

Režija JOŽE BABIČ, izvaja TONE KUNTNER  
Danes, 30. t. m., ob 20.30, (ob 11.30 zaključena predstava)  
Jutri, 31. t. m., ob 20.30, (ob 11.30 zaključena predstava).

DRAMSKI STUDIO SLEPIH Zagreb

J. B. Molière  
**SKAPINOVE ZVIJAČE**  
V soboto, 2. februarja, ob 20.30.

**primorski dnevnik**  
**PREDNAROČNINA**  
ZA LETO 1991

Celoletna ..... 200.000 lir  
Mesečna ..... 22.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1991. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 264.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:  
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici  
— pri raznašalcih časopisa  
— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348  
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.



## Drevored d'Annunzio dvosmeren, Ul. Raffineria zaprta za osebni promet

# Od danes nova ureditev prometa po ulicah okrog Trga Garibaldi



Z današnjim dnevom se bodo morali tržaški avtomobilisti spopadati z dodatno novostjo, ki so jo pristojni občinski uradi uvedli v mestnem prometu. Novost se nanaša na delno preusmeritev prometa po središčnem Drevoredu d'Annunzio, ki bo v svojem začetnem delu spet postal dvo smeren. S tem bodo razbremenili malo vzporednico Ul. Raffineria, po kateri bodo odsej vozili samo avtobusi mestnega prevoza, taksiji, dostavna vozila in osebna vozila, ki bodo morala imeti posebno dovoljenje. Zaenkrat bodo sicer po delu te ulice vozili tudi avtomobili, ki bodo s Trga Largo Sonnino želeli zaviti v Ul. Gambini.

Glavni razlog, da so se odločili za korenito preureditev prometnega vozlišča okrog Trga Garibaldi, je visoka stopnja onesnaženosti in prometnega hrupa v Ul. Raffineria; istočasno pa so želeli nekoliko urediti prometne vaje, ki se vsakodnevno stekajo po ulicah v neposredni bližini Trga Garibaldi.

Doslej je bilo namreč mogoče z nekaterih ulic zavijati tudi v levo, medtem ko bo to odslej prepovedano. Ker velikokrat bolj kot besede zaležejo dejanja, so mestni redarji že včeraj na nekaterih dosedaj dovoljenih prehodih namestili zasvožene »panetone«, se pravi cementne ovire, preko katerih avtomobili ne morejo.

Predvidoma naj bi preureditev vozlišča okrog Trga Garibaldi stopila v veljavo že danes zjutraj, vendar pa sinoči še niso namestili ustreznih tabel s prepovedmi. Nova ureditev bo zato začela veljati, ko bodo vsi znaki in oznake nared, da ne bo (vsaj z vidika prometne zakonodaje) nobenih dvomov, kod smejo oziroma marajo zavijati avtomobilisti.

Kot že rečeno, se ena izmed poglavitnih novosti nanaša na uvedbo dvosmernega prometa po začetnem delu Drevoreda d'Annunzio in po »njegovem podaljšku« ob Trgu Garibaldi, to pa pomeni, da avtomobilisti, ki vozijo

po Drevoredu d'Annunzio v smeri proti Trgu Garibaldi, ne bodo več na križišču na Largo Sonnino zavili v desno po Ul. Raffineria in z leve strani obkrožili Trg Garibaldi, temveč bodo nadaljevali ravno. Vse do semaforja v Ul. Oriani ne bodo smeli zavijati v levo, kar pomeni, da nikakor ne bodo mogli zaviti v Ul. Molino a vento. V levo ne bodo smeli zavijati niti avtomobili z Ul. Foscolo, ki se bodo morali usmeriti v desno po Ul. Oriani. Treba je priznati, da je bil prehod z Ul. Foscolo (kjer je postajališče taksijev) levo preko prometnice ob Trgu Garibaldi zelo priljubljen in nevaren obremen, zato so se odločili, da to možnost ukinejo. S tem pa se seveda precej podaljša obvezna pot, ki jo bodo morali prevoziti avtomobilisti, če bodo hoteli iz Ul. Foscolo preiti v Drevored d'Annunzio oziroma v Ul. Molino a vento.

Na ulicah, po katerih bodo uvedli dvosmeren promet, bo absolutno prepovedano parkiranje in tudičasno ustavljanje in, kot so »zagrozili« mestni redarji, se bodo v začetni fazi posluževali pajkov.

Medtem se nadaljujejo polemike v zvezi z zaprtjem strogega mestnega središča. Včeraj se je občinski odbornik za promet Trauner sestal z odborom Združenja trgovcev, ki so ponovno protestirali zaradi preureditve prometa v Terezijanski četrti. Kot izhaja iz tiskovnega sporočila Združenja trgovcev, naj bi odbornik Trauner soglašal z ugotovitvijo, da je občinska uprava pokazala premajhno pripravljenost za vnašanje nujno potrebnih popravkov v novo prometno ureditev.

Na sliki (foto Križmančič): uslužbenci specializiranih podjetij so včeraj na ulicah ob Trgu Garibaldi postavljali ustrezne znake in tudi na cestiščih zarisovali oznake o smereh, ki jih bodo morali odslej upoštevati avtomobilisti.

## Številni pokloni znanstveniku in človeku

# Prazničen življenjski jubilej Abdusa Salama



Predsednika vlade Giulia Andreottija resda ni bilo, kakor je bil tudi odsoten še kdo od napovedanih gostov, med temi znani italijanski fizik Antonino Zichichi, toda kljub temu je bilo včerajšnje praznovanje 65-letnice nobelovca Abdusa Salama v »njegovem« miramarskem Mednarodnem centru za teoretsko fiziko navdse slovesno in kar zmogoslavno. Nabito polna zborna dvorana ga je prav na dan življenjskega jubileja sprejela nekaj po 10. uri z dolgim toplim aplavzom, nakar so si za dobri dve uri sledili za mikrofonom sodelavci in predstavniki znanstvenega in političnega življenja, ki so prišli od blizu in daleč, da mu izrečejo čestitke in vsestransko priznanje.

Najprej je imel besedo Hassan Dalafti, posebni Salamov svetovalec, ki je v resnici pravi *fac totum* ravnatelj miramarskega centra, še zlasti odkar je pakistanski nobelovec moral to in ono izpreči ali vsaj popustiti zaradi starosti in še bolj zaradi slabega zdravja. Dalafti je voščil Salamu, da bi še dolgo ostal na čelu Mednarodnega centra za teoretsko fiziko, poleg tega pa je dokončno naznanil, da Andreottija ne bo na slovesnosti zaradi vladnih obveznosti.

Slavljenca sta posebno občutene besede naslovila tržaška fizika Paolo Budinich in Luciano Bertocchi. Prvi je na kratko obnovil dogodke, ki so pred 30 leti pripeljali pakistanskega fizika v naše mesto ustanovljat center za teoretsko fiziko, in to prav na Budinichovo vabilo, drugi pa je govoril predvsem o lastnih izkušnjah kot dolgoletni namestnik ravnatelja miramarskega centra. Oba sta izrazila veliko občudovanje Abdusu Salamu kot znanstveniku in znanstvenemu organizatorju, pa tudi in še prej kot življenjskemu prijatelju. »S tabo sem se kdaj tudi skregal,« je dejal Budinich, »a to prav zato, ker sem lahko računal na tvoje globlje prijateljstvo, nekako tako, kot se dogaja v trdnih zakonih.« »Abdus, s teboj je trdo in težko delati, a tudi navdse navdušujoče,« je zaključil svoj govor Bertocchi. Oba pa sta med drugim podčrtala pomembno delo miramarskega centra za zблиžanje med narodi in mir na svetu.

Prof. Bertocchi je Salamu čestital tudi v imenu Mednarodne agencije za atomsko energijo z Dunaja (IAEA), medtem ko je v imenu druge organizacije Združenih narodov, pod okriljem katere deluje miramarski center, in sicer UNESCO, izrazil čestitke Vladimir Kuzminov. Govorili so še predsednik Accademie dei Lincei Giorgio Salvini, ki je pravzaprav slovesnosti predsedoval, prof. Luciano Fonda v imenu Univerze v Trstu, dolgoletni Salamov znanstveni svetnik André Hamende, najstarejša uslužbenka miramarskega centra Maria Zingarelli, Mohammed Hassan v imenu Akademije znanosti 3. sveta, Avguštin Papić v imenu Komisije Jug-Jug, A. Tavkheldidze v imenu sovjetske in še posebej gruzijske akademije znanosti ter kitajski fizik Yu Lu kot predstavnik znanstvenikov iz držav v razvoju.

Na slovesnosti so prebrali tudi čestitke, ki so jih poslali ministri za znanost in visoki funkcionarji iz najrazličnejših držav, od Šrilanke do Argentine, dolgi spored pa so popestrili I Cameristi Triestini, ki so pod vodstvom Fabia Nossala zaigrali Pergolesijevo in Vivaldijevo skladbo. Šlo je za glasbeni poklon deželne uprave Furlanije-Juljske krajine in hkrati tržaškega in širšega političnega sveta, ki so ga sicer na slovesnosti zastopali številni krajevni upravitelji in parlamentarci. »Sem musliman, a veliko sem se naučil tudi od kristjanov,« je vidno ganjen ob zaključku dejal Abdus Salam. »Prav zato nisem v Trstu nikoli hotel osnovati nekakšne Meke. V našem centru je prostora za ljudi vseh verstev, za vse, ki so dobre volje. V svojem zdaj že dolgem življenju sem se naučil, da je najvažnejše to-le: deliti, kar imaš, z drugim, biti radodaren.«

Na sliki (foto Magajna): najstarejša uslužbenka miramarskega centra Maria Zingarelli izroča zlato spominsko kolajno Abdusu Salamu.

† Zapustil nas je naš dragi brat in stric

## Stanislav Bogatec



Pogreb bo jutri, 31. januarja, ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kriško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sestra Milijana, Lina z družino in ostalo sorodstvo.

Križ, 30. januarja 1991

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

## Kristina Krajnc vd. Merlak

Pogreb bo v petek, 1. februarja, ob 11.45 iz glavne bolnišnice v škedenjsko cerkev.

Žalostno vest sporoča nečakinja Mira vsem, ki so jo imeli radi.

Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Škedenj, 30. januarja 1991

## Nezadovoljiv odgovor ministra na vprašanje o nadaljnji usodi rojanske srednje šole Levstik

Minister za šolstvo je te dni nezadovoljivo odgovoril na parlamentarno vprašanje o usodi srednje šole Fran Erjavce v Trstu. Na probleme združevanja slovenskih šol, zlasti glede načrtovane priključitve srednje šole Erjavce v Rojano proseški srednji šoli Fran Levstik, ga je s parlamentarnim vprašanjem opozoril 26. septembra lani valdostanski senator Dujany na prošnjo Solske komisije Slovenske skupnosti. V vprašanju je bilo jasno poudarjeno nasprotovanje slovenskega prebivalstva temu ukrepu, posebej pa je bilo ožigosano teptanje določil Londonskega memoranduma in šolskega zakona iz leta 1961, kar zadeva zaščitenost slovenskih šol z mednarodnimi pogodbami in pa postopek o njihovem ukinitanju. V vprašanju je bil še podatek, da je Deželno upravno sodišče 20. septembra suspendiralo učinke zadevnega ukrepa tržaškega šolskega skrbnika.

Minister je 22. januarja zelo kratko odgovoril sen. Dujany, da se je ministrstvo uklonilo odredbi upravnega sodišča, in da zato za šolsko leto 1990-91 ostajata srednji šoli Erjavce in Levstik samostojni. SSK v tej zvezi v sporočilu za tisk ugotavlja, da ni minister z nobeno besedo omenil problema kršitve zakonodaje, jasno pa je tudi omejil na tekočo šolsko leto vse zadevne sklepe. V bistvu je le povedal, da je spoštoval sodne sklepe, k čemur je tako in tako obvezan, nobenega jamstva pa ni dal za naprej.

## Včeraj spet kupci z onstran meje ob izteku razprodaj v trgovinah

Po daljšem premoru smo včeraj na ulicah mestnega središča ponovno srečali jugoslovanske kupce. Seveda še zdaleč ne v takšnem številu, kot v prejšnjem letu, torej pred devalvacijo dinarja. Pa vendar so bili lastniki trgovin v središču mesta, ki imajo v glavnem jugoslovanske kupce, predvsem pa prodajalci na Trgu Ponterosso, z včerajšnjimi kupčijami se kar zadovoljni.

»Razprodaje se bližajo h koncu. In našim resnično močno znižali cene eden od prodajalcev na omenjenem trgu. Sam sem prodal kar precej jeanjev, trenirk, ženskih in moških pulotako trajalo še nekaj dni. V nasprotju nem primeru bomo vsi ostali z velikimi zalogami neprodanega blaga.«

Nekaj več kupcev je bilo včeraj tudi v trgovinah s čevlji, pravtako v središču mesta, predvsem pa v bližini železniške in avtobusne postaje. Na ulicah

## Zbranih dovolj podpisov za sklic občinskega sveta

Svetovalci KPI, MSI, Liste za Trst in Zelene alternativne liste so včeraj izročili občinski upravi petico za sklic tržaškega občinskega sveta, ki se mora sedaj v skladu z zakonom sestati v roku dvajsetih dni. Skupščina se vsekakor ne bo ukvarjala z odstopom župana in odbora, ki je že polnočeno, ampak z raznimi resolucijami ter s sklepi, ki jih je od srede lanskega decembra odobril odbor. Odstop upraviteljev bodo svetovalci vzeli na znanje in formalno sprejeli pred izvolitvijo novega odbora. Isto proceduro bodo ponovili tudi v pokrajinskem svetu, ki je na svoji zadnji seji med drugim odobril finančna sredstva za priredbo pokrajinske konference o vprašanih gospodarstva.

Liberalci so medtem na včerajšnji tiskovni konferenci pozvali KD in PSI, da pospešita pogajanja za izvajanje tako imenovane šafete na Pokrajini in Občini Trst. Voditelji PLI so bili precej kritični do dela Richettijevega odbora, češ da je bil preveč neodločen in premalo učinkovit, socialistom in demokristjanom pa so očitali, da so premalopuštevali vlogo laičnih strank. Liberalci so se vsekakor zavzeli tudi za vstop SSK v tržaško koalicijo, precej kritičnih pripomb pa so izrekli na račun predsednika Trgovinske zbornice Tombesija in dejansko znova zahtevali njegov odstop.

## Pri tržaških industrijih se nadaljuje tečaj za mlade madžarske podjetnike

Okrog 20 mladih Madžarov je že tretji teden v Trstu na »Izpopolnjevalnem tečaju za podjetništvo in mednarodno trgovino za Madžarsko«, ki ga prireja italijanski inštitut za zunanjo trgovino (ICE) v sodelovanju s Tržaškim združenjem industrijcev, Tržaškim tehnološkim naseljem in Šolo za podjetniško upravljanje iz Genove (SOGEA). Tečaj se seveda uokvirja v italijanska prizadevanja, da bi okrepili trgovinske in sploh gospodarske stike z Madžarsko.

V prvih dveh tednih so na tečaju obravnavali svetovna gospodarska gibanja, strukture italijanskega gospodarskega sistema, logiko mednarodnih trgovinskih sporazumov in problematiko mednarodnih prevozov. Tečaj bo v celoti trajal dva meseca. Šest tednov bo posvečenih predavanjem v učilnicah, zadnja dva tedna pa bosta namenjena obiskom in kratkim delovnim izkustvom v podjetjih.

## Kmalu po kaznivem dejanju pretor obsodil dva Tržačana

Pretor Frezza je včeraj zjutraj po hitrem postopku obsodil 34-letnega Gianpaola Montedura (mož nima stalnega bivališča) in 44-letnega Ennia Grattagliana iz Istrske ulice 44 na šest oz. osem mesecev zapora zaradi obtožbe, da sta kradla v obremenjenih okoliščinah. Oba bosta kazni presedela v koronejskem zaporu. Sodnik je Grattaglianu prisodil višjo kazni, ker je obtoženec že bil na nadzorovani svobodi in bi se moral držati odredbe, po kateri bi po 20. uri moral biti doma.

Grattagliano je v noči od ponedeljka na torek krepko prekršil omejitve, saj je ob 2.40 s pajdašem Montedurom še bil »na delu«. Pravzaprav sta zlikovca priznala, da sta bila »na delu« že v nedeljo zvečer, ko sta ukradla alfa romeo, ki ga je njegov 42-letni lastnik Nevio Cardelli iz Ul. Industria 2 parkiral v Ulici dei Gradi. Prav s tem avtom sta se v omenjeni noči popeljala v Ulico Costalunga, kjer je na št. 177 neko skladišče, zraven njega pa bar 53-letnega Claudia Pizzulina s Krmenke 465. Najprej sta skozi okno vdrla v skladišče, nato pa sta v steni, ki ga ločuje od bara, z okornim orodjem naredila luknjo, skozi katero sta se splazila v javni lokal. Ko sta šarila po njem, pa je prišlo do nepričakovanega in zanju neprijetnega razpleta: 56-letni Bruno Russodorf, ki se je pravkar vračal domov, je opazil poškodovano okno skladišča, slišal je glasove, in poklical policijo. Tatova so tako agenti lahko zasačili »pri delu« in ju pri prič arretirali. Ugotovili so tudi, da sta medtem že segla v železno blagajno in otroški hranilček.

## TV naročnine

Finančna intendantca obvešča, da morajo vsi televizijski porabniki plačati TV-naročnino do jutri, 31. januarja, če se želijo izogniti na naročnina stane tako za bar 72.470 lir, letna pa 142 tisoč lir. Naročnino plačamo s posebnimi poštnimi računi št. 3103.



**gledališča**

**VERDI**  
Operna sezona 1990/91  
**Jutri ob 20. uri** (red F) ponovitev Verdijeve opere **NABUCCO**. Dirigent Piergiorgio Morandi, režiser Pasquale D'Ascola.

Ponovitev v soboto, 2. februarja, ob 20. uri (red F).  
Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

**V sredo, 6. februarja, ob 20.30** (red A) bo na sporedu koncert **ORKESTRA GLEDALIŠČA VERDI** pod vodstvom Donata Renzetti. Na sporedu skladbe Borodina in Stravinskega.

**GLEDALIŠČE ROSSETTI**  
Pri blagajni gledališča so na razpolago posebne gledališke karte za 8 predstav po ugodni ceni.

**Danes ob 16. uri** ponovitev predstave Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine **STADELMANN** Claudia Magrisa. V glavnih vlogah nastopata T. Schirizzi in B. Valmarin. Režija E. Marcucci. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstave se bodo vrstile do 10. februarja.

**LA CONTRADA**  
**Gledališče Cristallo**  
**Nocoj ob 20.30** bo na sporedu delo Slavomira Mrozka **EMIGRANTI**. Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopata Cochi Ponzoni in Orazio Bobbio.

**Gledališče Ul. Ananjan**  
**V petek, 1. februarja, ob 20.30** bo na odru peta predstava na repertoarju: R. Grenzi **UN SOLO TREDICI**, ki ga bo predstavila skupina Amici di S. Giovanni.

Ponovitvi 2. in 3. februarja.

**kino**

**ARISTON** - 18.10, 20.10, 22.15 **Cacciatore bianco, cuore nero**, r. Clint Eastwood.  
**EXCELSIOR** - 17.00, 22.15 **Mamma, ho perso l'aereo**, r. Chris Columbus, i. Macaulay Culkin, Joe Pesci.

**EXCELSIOR AZZURRA** - 18.15, 22.00 **Taxi Blues**, r. Pavel Lounguine.

**NAZIONALE I** - 16.00, 22.15 **Aracnofobia**, srh.

**NAZIONALE II** - 16.00, 22.00 **Atto di forza**, i. A. Schwarzenegger.

**NAZIONALE III** - 16.00, 22.15 **Il profumo sapore dell'amore**, r. Pierre Unia, □□

**NAZIONALE IV** - 16.30, 22.15 **Verso sera**, i. Marcello Mastroianni.

**GRATTACIELO** - 17.00, 22.15 **Tre scapoli e una bimba**, i. Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson.

**MIGNON** - 17.00, 22.00 **Il tè nel deserto**, r. B. Bertolucci.

**EDEN** - 15.30, 22.00 **Vanessa, il trans e lo stallone**, porn., □□

**CAPITOL** - 16.00, 22.00 **La sirenetta**, prod. Walt Disney.

**LUMIERE** - 15.45, 22.00 **Dersu Uzala** - **Il piccolo uomo delle grandi pianure**, r. Akira Kurosawa.

**ALCIONE** - 16.30, 22.10 **Riflessi sulla pelle**, r. Philip Ridley.

Prepovedano mladini pod 14. letom □  
- 18. letom □□

**šolske vesti**

**5. februarja** zapade rok za prošnje za premostitev na osnovnih in višjih srednjih šolah. Potrebne obrazce in informacije nudi SŠŠ, Ul. Carducci 8/III, tel. 370301, vsak torek in četrtek med 11. in 13. uro, v sredo med 17. in 18., uro v petek med 16. in 17. uro.

**mali oglasi**

**OSMICO** je v Ricmanjih na št. 118 odprl Berto Pregarc. Toči belo in črno vino. **OSMICO** imata odprto Mirko in Danila v Zabrčju št. 4.

**V NAJEM** išče društvo skromne prostore tudi potrebne popravil za tedenske sestanke, eventualna možnost odkupa, v okolici Opčin do Sesljana. Telefon 722301-9-13.

**ITALIJANSKO** podjetje išče komunikativne in sposobne osebe za trgovsko poslovanje z Jugoslavijo. Telefonirati samo resni interesi od 8. do 9. ure in od 13. do 14. ure na št. (040) 299012.

**PRODAM** peugeot 205 GTI 1.9, februar '88. Telefonirati na št. 200232 od 14. do 15. ure.

**KUHINJSKO POHIŠTVO**, 15 let staro, hladilnik, štedilnik, pralni in pomivalni stroj podarim. Tel. 231685 od 12. do 14. ure.

**3-SOBNO STANOVANJE** v Ricmanjih dajem v najem zakončema, oba zaposlena, 420.000 lir mesečno. Tel. 360644.

**PRI TREBČAH** smo našli lovskega psa sivo-črne barve. Telefonirati na št. 212730.

**TRICLANSKA** družina išče stanovanje ali hišo na Krasu zaradi boleznj otroka. Telefon 228390.

**PRODAM** klavir v dobrem stanju. Telefon 360891.

**ŠPORTNO** društvo - ribiška sekcija išče v dar trgovsko tehtnico. Telefon 412951.

**PRODAM** za 5 milijonov lir volvo 244 D6 letnik 83 s klimatsko napravo in full-optionali; vse v garanciji. Telefon 578193.

**MLADA** gospa nudi pomoč pri gospodinjstvu najraje v okolici Sv. Ivana ali Ul. Giulia. Telefon 578193.

**PRODAM** počitniško prikolico ROLLER 2001, 3,85 m, 4 ležišča v dobrem stanju. Telefonirati 826527 ob večernih urah.

**IŠČEMO** pomočnico za slaščičarno. Telefon 213055.

**PRODAM** autobianchi Y10 letnik febr. 89, sivokovinske barve, s pomično streho. Cena po dogovoru. Telefon 212674.

**včeraj - danes**

**Danes, SREDA, 30. januarja 1991**  
HIJACINTA

Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 17.07 - Dolžina dneva 9.38 - Luna vzide ob 17.39 in zatone ob 7.28.

**Jutri, ČETRTEK, 31. januarja 1991**  
JANEZ

**PLIMOVANJE DANES:** ob 3.28 najnižja -22 cm, ob 9.06 najvišja 48 cm, ob 15.44 najnižja -69 cm, ob 22.21 najvišja 49 cm.

**VREME VČERAJ:** temperatura zraka 4 stopinje, zračni tlak 1023,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 62-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7,7 stopinje.

**ROJSTVA IN SMRTI**

**RODILI SO SE:** Svetlana Djurić, Francesco Vinci, Alessia Ferrigno.

**UMRLI SO:** 51-letni Trino Pacor, 78-letna Gerda Silbergleit, 88-letna Caterina Kovacevich, 74-letna Liliana Borstnar, 79-letna Elodia Masino, 91-letna Albina Vecchiet, 81-letna Nerina Fornasari, 81-letna Anna Morandi, 49-letni Dino Minuzzo, 81-letni Giuseppe Diminich, 11 mesecev star Gabriele Zanon, 71-letni Donato Cosina, 83-letni Romano Pastrovicchio, 49-letni Antonio Sansone, 96-letni Giovanni Stuparich, 83-letni Stanislao Bogatec, 74-letni Carlo Pockaj, 76-letna Maria Circota, 52-letni Celeste Ierick, 85-letna Natalia Bornettini, 85-letni Umberto Venier, 58-letna Giuseppina Crevatin Logar.

**SLUŽBA LEKARN**

**Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991**

**URNIK LEKARN:**  
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Dnevna služba - od 13.00 do 16.00**  
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Dnevna služba - od 19.30 do 20.30**  
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev drevored 1.  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Nočna služba - od 20.30 do 8.30**  
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

**SLUŽBA KŽE**

**ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505**

**ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA**  
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

**razna obvestila**

**Amaterski oder** J. Štoka prireja tečaj dike in izgovorjave, ki ga bo vodil Stane Razstresen. Kdorkoli bi želel izpopolniti in obogatiti znanje slovensčine in se rad pridružil dramski skupini naj se javi ob sredah ob 20.30 na sedežu Kulturnega doma na Proseku. Vse informacije telefon 225519 ali 225694.

**Prosvetno društvo MAČKOLJE** prireja razstavo prekmurskih umetniških obrtnih izdelkov. Otvoritev razstave bo v petek, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Mačkolljah. Razstava bo odprta do 4. februarja od 9. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

**ŠD SOKOL in KD I. GRUDEN** vabita na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, poročila, diskusija, izvolitev novega odbora, razno. Vabljeni.

**razstave**

**V TK Galeriji** v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava fotografij VANNIJA CALANCE in RAFAELA PODOBNIKA. Urnik: od torika do petka 9.00-13.00, 14.00-19.00.

**V Palači Economu** na Trgu Libertà 7 je na ogled razstava o restavriranjih in najdbah v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Razstava bo trajala še jutri: od 9. do 13. ure.

**V Studiu Bassanese** - Trg Giotti 8/1 - bo do 10. februarja na ogled razstava preprog PIERA DORAZIA. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

**Na Gradu sv. Justa** - Bastione fiorito - je do 20. februarja na ogled razstava z naslovom DIEGO DE HENRIQUEZ - Fotografije za muzej. Razstavo so organizirali Dežela F-JK, Pokrajina Trst, Občina Trst in Vojaški zgodovinski muzej. Urnik: od 10. do 15. ure.

**V Občinski razstavnih dvorani** na Trgu Unità bodo v petek, 1. februarja, ob 18. uri odprli osebno razstavo olj, tušev in temper slikarja CLAUDIA COSSUJA.

**V galeriji Cartesius** je na ogled do 7. februarja antološka razstava italijanskih grafikov. Urnik: 11.00-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11.00-13.00. Ob ponedeljkih zaprto.

**koncerti**

**Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo**  
**V ponedeljek, 4. februarja, ob 20.30** bodo v gledališču Rossetti nastopili G. Oppitz, D. Sitkovetsky, E. Brunner in D. Geringas.

**Gledališče Verdi**  
**V ponedeljek, 11. februarja**, bo na sporedu izreden RECITAL ameriške pevke SHIRLEY VERRETT ob spremljavi pianista Warrena Georga WILSONA. Na sporedu skladbe Brahmsa, Nina, Massenet, Debussyja in Verdija. Predprodaja vstopnic od danes, 30. t. m., dalje.

**razne prireditve**

**Slovenski kulturni klub** - Ul. Donizetti 3 - vabi v soboto, 2. februarja, vse mlade na PREDPUSTNO ZABAVO. Na sporedu ples, družabnost in nagrajevanje najlepših mask. Začetek ob 18.30.

**KD Lipa** prireja v soboto, 2. februarja, VEČER O KRASU z diapozitivi Janka Kovačiča, člana Foto Trst 80. Toplo vabljeni vsi v Bazovski dom ob 20.30.

**V nedeljo, 3. februarja, ob 16.30** v Prosvetnem domu na Opčinah. Ob dnevu slovenske kulture bo Klavdij Palčič spregovoril na temo: KULTURA IN MIR: IDEJNA SIAMSKA DVOJČKA ZA PREŽIVETJE SVETA. Sodelovali bodo Drago Gorup z recitalom in MPZ Tabor. Po proslavi bomo željo po miru izpričali v sprevedu s prizigarnimi svečami do spomenika NOB na Narodni ulici.

**Društvo slovenskih upokojencev** prireja v sredo, 6. februarja ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 PREŠERNOVO PROSLAVO. Program: uradna beseda prof. Vinko Beličič, recitacije Stane Starešinič, glasba Komorni trio Glasbene matice. Vabljeni.

**Služba lekarn**  
**Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991**  
**URNIK LEKARN:**  
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Dnevna služba - od 13.00 do 16.00**  
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Dnevna služba - od 19.30 do 20.30**  
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev drevored 1.  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Nočna služba - od 20.30 do 8.30**  
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

**Služba kže**  
**za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505**

**Zdravstvena dežurna služba**  
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

**Amaterski oder** J. Štoka prireja tečaj dike in izgovorjave, ki ga bo vodil Stane Razstresen. Kdorkoli bi želel izpopolniti in obogatiti znanje slovensčine in se rad pridružil dramski skupini naj se javi ob sredah ob 20.30 na sedežu Kulturnega doma na Proseku. Vse informacije telefon 225519 ali 225694.

**Prosvetno društvo MAČKOLJE** prireja razstavo prekmurskih umetniških obrtnih izdelkov. Otvoritev razstave bo v petek, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Mačkolljah. Razstava bo odprta do 4. februarja od 9. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

**ŠD SOKOL in KD I. GRUDEN** vabita na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, poročila, diskusija, izvolitev novega odbora, razno. Vabljeni.

**Služba lekarn**  
**Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991**  
**URNIK LEKARN:**  
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Dnevna služba - od 13.00 do 16.00**  
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Dnevna služba - od 19.30 do 20.30**  
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev drevored 1.  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Nočna služba - od 20.30 do 8.30**  
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

**Služba kže**  
**za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505**

**Zdravstvena dežurna služba**  
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

**Amaterski oder** J. Štoka prireja tečaj dike in izgovorjave, ki ga bo vodil Stane Razstresen. Kdorkoli bi želel izpopolniti in obogatiti znanje slovensčine in se rad pridružil dramski skupini naj se javi ob sredah ob 20.30 na sedežu Kulturnega doma na Proseku. Vse informacije telefon 225519 ali 225694.

**Prosvetno društvo MAČKOLJE** prireja razstavo prekmurskih umetniških obrtnih izdelkov. Otvoritev razstave bo v petek, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Mačkolljah. Razstava bo odprta do 4. februarja od 9. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

**ŠD SOKOL in KD I. GRUDEN** vabita na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, poročila, diskusija, izvolitev novega odbora, razno. Vabljeni.

**Služba lekarn**  
**Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991**  
**URNIK LEKARN:**  
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Dnevna služba - od 13.00 do 16.00**  
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Dnevna služba - od 19.30 do 20.30**  
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev drevored 1.  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Nočna služba - od 20.30 do 8.30**  
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

**Služba kže**  
**za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505**

**Zdravstvena dežurna služba**  
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

**Amaterski oder** J. Štoka prireja tečaj dike in izgovorjave, ki ga bo vodil Stane Razstresen. Kdorkoli bi želel izpopolniti in obogatiti znanje slovensčine in se rad pridružil dramski skupini naj se javi ob sredah ob 20.30 na sedežu Kulturnega doma na Proseku. Vse informacije telefon 225519 ali 225694.

**Prosvetno društvo MAČKOLJE** prireja razstavo prekmurskih umetniških obrtnih izdelkov. Otvoritev razstave bo v petek, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Mačkolljah. Razstava bo odprta do 4. februarja od 9. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

**ŠD SOKOL in KD I. GRUDEN** vabita na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, poročila, diskusija, izvolitev novega odbora, razno. Vabljeni.

**Služba lekarn**  
**Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991**  
**URNIK LEKARN:**  
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Dnevna služba - od 13.00 do 16.00**  
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Dnevna služba - od 19.30 do 20.30**  
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev drevored 1.  
**PROSEK** (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

**Nočna služba - od 20.30 do 8.30**  
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

**prispevki**

V počastitev spomina Romana Daneua daruje sestrična Zora Hrovatin 50.000 lir za SKD Tabor.

Ob 11. obletnici smrti Danila Štublja daruje žena Justina 50.000 lir za gradnjo novega Ljudskega doma na Opčinah.

Ob 15. obletnici smrti drage mame Milke Žerjal se je spominjata Danilo in Darko z družino ter darujeta 50.000 lir za ŠD Breg in 50.000 lir za zbor upokojencev z Brega.

V spomin na Stanka Pavlico darujeta Ivanka Pavlica in Adrijano z družino 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na Edija Grgiča daruje Svetko z družino 40.000 lir za SPDT.

V spomin na Edija Grgiča in na Antonijo Mahnič vd. Guštin daruje Ivanka Drejeva 20.000 lir za Sklad "Mitja Čuk".

V spomin na Antonijo Mahnič vd. Guštin darujeta Ana in Svetko 30.000 lir za Sklad "Mitja Čuk".

V počastitev spomina nepozabnega moža Dušana Hreščaka daruje žena Mira 500.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na dr. Stanislava Pavlico darujeta Mira in Erika Fonda 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na Mirota Coljo darujeta Lucija in Anamarija Baša 20.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Edija Grgiča daruje oče Srečko 50.000 lir za SPDT in 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V isti namen daruje sestra Marija s Silvestrom 50.000 lir za SPDT, 25.000 lir za Dijaško matico in 25.000 lir za Bazovski dom.

V počastitev spomina dr. Stanislava Pavlice darujeta Magda in Robert Petaros 200.000 lir za Sklad za kulturo in 50.000 lir v tiskovni sklad Mladike



ženska in njena stvarnost

breda pahor

Hammer in Jacksonova lani najuspešnejša v ZDA

»Posvečam to svojo zmago vsem ameriškim vojakom, ki so soudeleženi v zalivski vojni.« S temi besedami je pevec M. C. Hammer, ki je vojaški rok odslužil pri ameriški mornarici, pred zbranim občinstvom izrazil svoje zadovoljstvo ob letošnjem uspehu na 18. podeljevanju nagrad American Music Awards.

Ugledna priznanja, ki jih lahko mirno primerjamo nekakšnim oskarjem glasbe, so predsonočnim izročili v losangeleškem Shrine Auditoriumu najbolj priljubljenim interpretom raznih lahkoglasbenih žanrov, ki so se še posebej izkazali v prejšnji sezoni. Slovesni gala večer se je seveda odvijal pred TV kamerami, posnetek dogodka pa si bomo na domačih ekranih lahko ogledali v soboto zvečer (ob 20.30) po zasebni TV mreži TeleMontecarlo.

Enkratni primat

Tornatorejev film Nuovo cinema Paradiso, lanskoletni dobitnik oskarja v kategoriji tujih del, bo v soboto slavil svoj prvi newyorški rojstni dan. Po kinodvoranah ameriškega vele mesta ga namreč nepretrgoma predvajajo že 52 tednov. Gre za enkratni primat, saj je italijanski film, ki so ga pred nedavnimi predstavili tudi med TV premierami, doslej zbral v ZDA že 12 milijonov dolarjev inkasa. Kljub temu da je v primerjavi z ameriški filmi znesek precej »neznat«, je to za film tuje produkcije skorajda neverjeten dosežek. V povprečju namreč privabijo ne-ameriški filmi veliko manj gledalcev in je po strokovnem mnenju že 5 milijonov inkasa pravi uspeh!

Ljerka Bizilj-Slovenka leta 90



Nepremagljiva moč televizije - pod njenim okriljem, ki je trenutno res vseomogočno, je zmagala tudi novinarka TV Slovenije Ljerka Bizilj. Pred približno štirinajstimi dnevi so jo namreč slovesno proglasili za Slovenko leta 1990: naslov podeljuje revija Jana, o Slovenki leta pa odločajo bralci. Tokrat so bralci poslali več kot 10.000 glasov, od katerih je Ljerka Bizilj prejela nad tri tisoč; na drugo mesto se je s preko dva tisoč glasov uvrstila Spomenka Hribar, na tretje z nekaj manj kot tisoč pa Marija Štremfelj.

Odlična uvrstitev Ljerke Bizilj, kar je seveda v prvi vrsti nagrada za njeno profesionalno delo, pa istočasno pričra o velikem vplivu, ki ga imajo dandanes sredstva javnega obveščanja s televizijo na čelu. Drugo mesto Spomenke Hribar lahko beremo po eni strani kot dokaz o njeni uveljavitvi v politični areni, po drugi pa kot dokaz o priljubljenosti politične sile, ki jo predstavlja. Tretjevrščena Marija Štremfelj pa v ožjem izboru Slovenke leta nastopa kot klasičen ut sider: bralci Jane so namreč želeli dodatno podčrtati izjemnost njenega športnega podviga, ko se je v odpravi Alpe Adria Sagarmatha Expedition 90 povzpela na himalajski mogotec Everest.

V skupini finalistk, ki so se potegovala za naslov Slovenke leta 1990, je bilo namreč še največ predstavnic umetniškega sveta, nekaj je bilo tudi predstavnic znanstvenega in političnega sveta, medtem ko zastopnice medijev niso bile zelo številne.

Slovesna podelitev naslova Slovenka leta 1990 in veselo praznovanje, ki so se ga udeležile skoraj vse finalistke in številni gostje, je bila v torek 15. januarja v ljubljanskem hotelu Bellevue. Izid glasovanja je na svečanosti razglasila glavna in odgovorna urednica Jane Bernarda Jeklin, že takoj po razglasitvi pa so zmagovalke reviji zaupale svoje občutke.

Ljerka Bizilj je izvolitev za Slovenko 90 vzela kot veliko in tudi prijetno čast. »To je tudi, če gledam naprej, obremenjujoče: pot od tega, da so ljudje s teboj zadovoljni, do tistega, da niso, je namreč kratka. Moje delo pa je takšno, da se pri njem razgališ; tu si izpostavljen, tu ni kaj skriti. Tudi časi so takšni, da je težko delati, da je težko ohraniti pravo držo. Če se ljudem zdi, da sem jo ohranila, mi je prav, zavezuje pa me tudi za naprej. Pri katerem delu pa ni boljše, da te ljudje hvalijo kot grajajo? Sem pa presenečena, na televiziji imamo veliko bolj atraktivnih ljudi, pa vendar.«

Spomenka Hribar se je najprej zahvalila vsem, ki so glasovali zanjo. »Kako naj bi rekla, da mi to ne pomeni veliko? Prejšnja leta me je javnost obsojala: nad to razliko med takrat in danes sem veselo presenečena.« Za Marijo Štremfelj pa je bila slovesnost enkratna.

Na slikah (iz revije Jana): zgoraj Slovenka leta 1990 s predsednikom vlade v sencil Emilom Milanom Pintarjem, spodaj pa predsednik Milan Kučan čestita finalistkam.

Četrta mreža RAI?

Ob nastajanju TV postaje v republiko San Marino so se začele že širiti govorice o »rojstvu« četrte televizijske mreže RAI. Sicer pa gre le za izvajanje državnega zakona št. 99 z dne 9. aprila 1990, ki predvideva dogovor med republiko in državnim ustanovo RAI za postavitve postaje Tele San Marino. Leta naj bi po določilih istega zakona bila krajevnega značaja in naj bi oddajala v zemljepisnih razsežnostih, ki bi se v mejah »razsodnosti« navezovala na zgodovinsko in kulturno območje male republike. Zdi se, da bo upravniki svet RAI o tem podrobneje razpravljali na prihodnji seji, 6. ali 7. februarja, o območju oddajanja pa bo odločalo italijansko ministrstvo za pošto.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nanizanka: Un anno nella vita
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Nanizanka: Benvenuti a «Le Dune»
11.40 Variete: Occhio al biglietto
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarov svet
14.30 Odprta šola in Obvezna šola v deželah EGS
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mlad. oddaja: Big!, vmes Bazar Hanne in Barbere iz parlamenta in vesti
17.55 Aktualno: Italia ore 6
18.05 Nadaljevanke: Il mistero dell'isola (1. del)
18.45 Almanah in dnevnik
20.40 Film: Le vie del Signore sono finite (kom., It. 1987, r-i. Massimo Troisi, i. Jo Ciampa)
22.40 Sport v sredo: odbojka Falconara-Acireale in atletika (iz Pesara), vmes (23.00) dnevnik
24.00 Dnevnik in vreme
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

- 7.00 Risanke, nanizanka Lasie in otroški variete
8.30 Nanizanka: Adderly
9.30 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Monografije: Obrtništvo
10.50 Nadaljevanke: Capitol
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destinii
15.35 Film: Urlatori alla sbarra (kom., It. 1960, r. Lucio Fulci, i. Joe Sentieri, Elke Sommer)
17.00 Vesti in Iz parlamenta
17.45 Nan.: Punky Brewster
18.10 Knjige: Casablanca
18.20 Šport in Rock café
18.45 Nanizanka: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.30 TV film: La ragnatela (krim., It. 1990, r. Alessandro Cane, i. Andrea Occhipinti, 2. del)
22.00 Aktualno: Mixercultura
23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje, vreme in horoskop
0.10 Rally v Monte Carlu 91
0.20 Film: I diamanti sono pericolosi (krim., ZDA 1972, r. Barry Pollack, i. Jim Watkins)

RAI 3

- 9.55 SP v smučanju: moški slalom za kombinacijo
12.00 Dok.: Človek in okolje
12.55 Moški slalom za kombinacijo (2. tek)
14.00 Deželne vesti
14.30 Dok. oddaji: Informagiovani, 15.00 Multimedialna enciklopedija filozofskih znanosti
15.30 Hokej na kotalkah
16.00 Svetovni pokal v sabljanju
16.30 Hokej na ledu
17.15 Nanizanki: I mostri, 17.40 Vita da strega
18.05 Dok. oddaja: Geo
18.35 Drobcji žarvnega radia
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Aktualnosti: Mi manda Lubrano
22.35 Večerni dnevnik
22.40 Aktualno: Cartolina illustrata
23.30 Izza kulis: Raina Kabai-vanska na vaji za Puccinijevo Tosco
0.05 Nočni dnevnik

TV Slovenija 1

- 8.00 Zimski počitniški program
11.00 Film: Dr. Jerryja čarobni napoj
12.40 Mozaik. Nadaljevanke: Pripovedke iz medene-ga cvetličnjaka (pon.), 13.45 Prepričevanje (zadnji del)
14.35 Risanka
14.45 Video strani
14.55 Žarišče (pon.)
15.25 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Mozaik. Dokumentarec: Poslikave v banatskih predverjih
17.50 Spored za otroke in mlade: kontaktna oddaja Klub klobuk
19.00 Risanka in TV okno
20.30 Dnevnik in vreme
19.05 Film: Salaam Bombay (dram., Indija 1988, r. Mira Nair, i. Shafid Syed, Raju Barnad)
22.00 Dnevnik in vreme
22.25 Variete: Klub 10
23.15 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Vrnitev Arsena Lupina ter dok. Veliki fotografi - David Hamilton

TV Koper

- 16.00 Športni pregled
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD novice
19.20 Video agenda
19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica in risanke
20.30 Nanizanka: La famiglia Smith
21.00 Dokumentarec: Ljudje in države 20. stoletja
21.30 Nanizanka: Justice
22.15 TVD novice
22.25 Rubrika o športu

TV Slovenija 2

- 9.50 SP v smučanju: moški slalom za kombinacijo, nato (12.50) 2. tek in (17.30) povzetki
18.30 Alpe Jadran
19.00 Studio Maribor: Poslovna borza, 19.15 TV ruleta
19.30 Dnevnik
20.00 Danes v skupščini
20.30 Baletni večer ob 90-letnici Blaža Arničja: Zapeljivec, Trobenta in vrag in 4. simfonija
22.10 Svet poroč
22.55 Yutel - eksperimentalni program

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (pon.); 8.40 Soft music; 9.15 Variete: Ona + jaz = oba; 9.45 Orkestri; 10.10 Iz opernega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Kaplan Martin Čedermac (26. del); 11.45 Veliki uspehi Betatesov; 12.00 Govorica telesa; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 Primorska poje: MePZ Volče; 12.50 Orkestri; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Slovenski solisti na CD: pianist Bojan Gorišek; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z it. svetom; 17.30 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumentalni solisti; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo; 11.05 S poti po domovini; 12.10 Pojemo in go-demo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Operni oder; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturmo, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

- 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Pfenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Naše sanje; 16.00 Kulturna oddaja; 17.00 Glasba; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Slavne arije; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Pogovor z vedeževalko: Vas zanima vaša prihodnost?; 18.10 Med zdravjem in lepoto; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in ostali Trst.

CANALE 5

- 8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: Vecchia America (kom., ZDA 1951, r. Roy Del Ruth, i. Doris Day, Gordon MacRae)
10.25 Rubrika: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.40 Canale 5 News
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito
20.15 Radio Londra
20.25 Striscia la notizia
20.40 Nanizanki: I segreti di Twin Peaks, 21.45 Voci nella notte
22.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
24.00 Canale 5 News
0.50 Striscia la notizia
1.05 Radio Londra (pon.)
1.20 Nan.: Marcus Welby, 2.20 Operazione ladro

RETE 4

- 8.30 Nadaljevanke: Aspettando il domani, 9.00 Così gira il mondo, 9.30 Sefforita Andrea, 10.30 Per Elisa, 11.30 Topazio
13.05 Nadaljevanke: Ribelle, 13.45 Sentieri, 14.45 La mia piccola solitudine, 15.15 Piccola Cenerentola, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviz: Cari genitori
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.30 Aktualno: Linea continua (vodi Rita Dalla Chiesa)
19.40 Nadaljevanke: Marilena
20.35 Film: Il cavaliere della valle solitaria (western, ZDA 1953, r. George Stevens, i. Alan Ladd, Jean Arthur)
22.50 Dokumentarec: National Geographic (s sodelovanjem Lee Massari)
0.25 Film: Non torno a casa stasera (dram., ZDA 1969, r. Francis Ford Coppola, i. James Caan, Shirley Knight)

ITALIA 1

- 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Nanizanka: La famiglia Addams - Crisi nella famiglia Addams, 9.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Hooker, 13.00 Happy Days - Fantascienza anche per Fonzie
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviz: Urka
15.30 Nanizanke: Tutti al college - A cena con Theo, 16.00 Compagni di scuola, 16.30 Mai dire si - A denti stretti, 17.30 Simon & Simon - Qualche volta i sogni si avverano, 18.30 MacGyver, 19.30 Genitori in blue jeans, 20.00 Cri Cri - Cosa farò da grande
20.30 Film: Piedone a Hong Kong (pust., It. 1975, r. Steno, i. Bud Spencer, Al Lettieri)
22.45 Glasba: TopVenti
23.25 Reportaža: Jonathan
0.20 Nanizanke: Cin Cin, 0.50 Kung Fu, 1.50 Samurai

ODEON

- 13.00 Dok.: Človek in zemlja
13.30 Risanke
15.00 Nad.: Signore e padrone, 16.00 Pasionese
17.00 Film: Fantasma (dram., It.-Fr. 1978, r. Sergio Gobbi, i. Agostina Belli, Stefano Satta Flores)
19.30 Risanke
20.00 Nan.: Capitan Power
20.30 Film: Credere per vivere (dram., ZDA 1983, r. Fiedler Cook, i. Susan Blakeley, Lee Grant)
22.30 Rubrika o zdravju
23.00 Film: Le ore dell'amore (dram., It. 1963, r. L. Salce, i. Ugo Tognazzi)

TMC

- 8.30 Nanizanka: Get Smart
9.00 Prijateljska narava
9.50 SP v smučanju: moški slalom za kombinacijo
11.10 Nad.: Potere
11.50 Kosilo z Wilmo
12.20 Nan.: Doris Day Show
12.50 Moški slalom za kombinacijo (2. tek)
13.30 Dnevnik in šport
14.00 Rubrika: Ženska TV
15.15 Film: Breve incontro (kom., VB 1945, r. David Lean, i. Trevor Howard)

TELE 4

- 17.00 Rubrika: Ženska TV
18.10 Nanizanka: Autostop per il cielo
19.15 Variete: Ora locale
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: La promessa di un miracolo (dram., ZDA 1987, r. Steven Gyllenhal, i. Rosanna Arquette, Judge Reynolds)
22.20 Top sport: angleški pokal v nogometu
24.00 Nočne vesti
0.30 Film: Macchina per uccidere (dram., ZDA 1986, i. Lee Van Cleef)
15.00 Roza salon
16.00 Risanke
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Maramoe
19.30 Dnevnik
20.00 Rubrika: Videocar
20.30 Film: Ehi amico, c'è Sabata, hai chiuso (western, 1979, r. Frank Kramer, i. Lee Van Cleef)
22.30 Nočne vesti
23.00 Čakajoč na polnoč
24.00 Rubrika: Videocar
19.30 Dogodki in odmevi



# Občinski svet skoraj soglasen v obžalovanju »neizbežne« vojne

## SSk še vedno nezadovoljna s Scaranovimi pojasnili glede avdicije

Goriški občinski svet je včeraj razpravljal o tragični vojni v Zalivu in po dvehurni razpravi odobril tako stališče uprave, ki ga je uvodoma prebral župan, kot tudi resolucijo, ki jo je v imenu KPI predložil načelnik svetovalske skupine Busolini. Odobritev obeh izjav je predlagal načelnik KD Obič ob spoznanju, da si njuni vsebini ne nasprotujeta.

Župan je v imenu odbora prebral izjavo, v kateri je vojno označil kot dramatični dogodek, ki je prizadel naše vesti prav v trenutku, ko smo z večjim upanjem pričakovali bodočnost brez vojn. Izrekel je razumevanje za odpor mnogih mladih proti vojni, če njihova zahteva temelji na etičnih osnovah. Če hočemo mir, ga moramo graditi z mirom in ne z vojno. Toda, je nadaljeval župan, mimo osebnih in kolektivnih odgovornosti, je omikani svet danes bil prisiljen poseči zoper brutalno kršitev mednarodnega reda, ki jo je zagrešil diktator Sadam Husein. Nikomur ne smemo dovoliti, da nemoteno zasede svobodno državo in da si prisvoji energetske vire, od katerih je celotno življenje naše družbe odvisno kot od kisika. Goriška občinska uprava zato povsem podpira bolečo a nujno odločitev italijanske vlade glede uporabe sile. Izjava se zaključuje s solidarnostjo italijanskim vojakom in vsem žrtvam te vojne ter z željo, da bi še bilo mogoče najti mirovno rešitev.

Tudi resolucija KPI poudarja absolutno potrebo, da se ohranijo odprte vse možnosti za mir, v njej pa so navedene štiri zahteve: naj se Irak umakne iz Kuvajta; naj se preneha spopad; naj OZN skliče konferenco za rešitev vseh problemov Srednjega vzhoda, vključno s pravico palestinskega naroda do samoodločbe in vseh držav do varnosti; naj se ohranijo odprte vse možnosti pogajanja.

V razpravi so predstavniki vseh strank z različnimi poudarki podprli ta stališča in poudarili obžalovanje zaradi izbruhov vojne, obenem pa tudi njeno nujnost. Podobno stališče z nekoliko različnimi odtenki je v nasprotju z vsedravnimi stališči svoje stranke zagovarjal tudi načelnik KPI Busolini. Pomisleke o pravičnosti in nujnosti te vojne je imel Marchi (KD), ki pa je vseeno podprl stališče večine. Odločno proti vojni je v nasprotju z načelnikom svoje stranke nastopil misovec Noselli. Zeleni Fiorelli je opozoril na problem proizvodnje orožja pri nas, na potrebo po absolutnem zavračanju vojne in napovedal, da ne namerava sodelovati pri taki razpravi: skupaj z drugo svetovalko zelenih Bortolottijev je zato zapustil dvorano in šel na pločnik pred zupanstvom zbirat podpise pod ljudski peticiji za takojšnjo prekinitev vojaškega spopada ter umik italijanske vojske iz Zaliva.

Resolucijo KPI in stališče uprave so odobrili vsi ostali svetovalci z izjemo treh misovcev, ki so se vzdržali.

V nadaljevanju se je svetovalec SSK Bernard Špacapan zahteval od župana pojasnila glede spornih stališč, ki jih je iznesel na avdicijah glede zakona o zaščiti Slovencev v Italiji. V razpravo o tem vprašanju so posegli še Komel (KPI), Coana (MSI) in odbornik Fornasir (KD), ki se je ogledil od nekaterih Scaranovih stališč. Župan je skušal nekoliko omiliti in obrazložiti izjavo, ni jih pa povsem zanikal. Z odgovorom so bili nezadovoljni tako komunisti kot Špacapan, ki je potrdil, da SSK ne soglašajo z županovimi stališči.

K problemu, ki zasluži podrobnejšo obravnavo in navedbo stališč, se bomo še povrnili.

## Seja v Števerjanu

Danes ob 20. uri se bo sestel občinski svet v Števerjanu. Dnevni red predvideva določitev višine odškodnine županu, odbornikom, svetovalcem in članom komisij, potrditev in prevzem dolgov izven proračuna in ratifikacijo sklepa občinskega odbora št. 231 z dne 30. 11. 1990.

# Po fašističnem »procesu« odporništvu Občinski komite KPI solidaren z bivšimi borci

Občinski komite KPI izraža solidarnost borčevskim organizacijam ter združenjem deportirancev in političnih preganjancev spričo neosnovanih in grobih obtožb, ki jih je na nedavnem javnem misovskem zborovanju izrekel senator Pisanò.

Ni slučaj, ugotavlja občinski komite KPI, da se senator Pisanò po nesramnih izjavah, ki jih je dal glede uničevalnega taborišča Rižarne v Trstu, zdaj pojavlja v Gorici s podobnimi obtožbami na račun odporništv.

Komite ne namerava izjavam oporekati, kajti njih vsebina je dovolj evidentna in klavrna. Pač pa ob tej priložnosti komite KPI potrjuje veljavnost idealov, ki so bili vodilo odporništv v boju za demokracijo in svobodo naše države in naših krajev.

KPI ob tej priložnosti nadalje poudarja potrebo, da se dokončno ugotovi zgodovinska resnica o goriških deportirancih po koncu vojne.

## Skodelica kave bo v Trziču dražja

Tako kakor v Trstu in drugih krajih, bo od 1. februarja skodelica kave

dražja tudi v Trziču. Prilagodili pa bodo tudi cene drugih pijač in napitkov. Prilagoditev znaša okrog 10 do 15 odstotkov. Torej od petka dalje bo navadna kava v lokalih na Trziškem večljala 1.100 lir.

Nobene podražitve pa ne bo, vsa zaenkrat, v Gorici. Tako so nam včeraj zagotovili pri združenju ASCOM. Mogoče bo vprašanje aktualno čez kakšen mesec, aprila ali maja. Zadnje prilagoditev cen kave in drugih pijač so v Gorici izvedli maja lanskega leta.

**SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE**

Gostovanje  
**DRAMSKEGA STUDIA SLEPIH**  
iz Zagreba  
**SKAPINOVE ZVIJACE**

Kulturni dom, petek, 1. februarja, ob 20.30.  
Abonenti SSG imajo popust na vstopnicah.

# Baobab: v treh obtoženi namernega požiga in umora

Silovit požar, ki je 23. februarja 1989 v zgodnjih jutranjih urah razdejal lokal Baobab v bližini športne hale pri Madonini in terjal smrt dveh zakoncev, 75-letnega Nicole Perissina in 69-letne Anne, tri osebe pa so bile takrat tudi ranjene, bo imel sodni epilog.

Po skoraj dveh letih se je zaključil preiskovalni postopek in je bila vložena obtožnica proti trem Goričanom. M. I., F. L. in P. L. bodo sodili zaradi namernega umora in namernega požiga.

Preiskovalci so namreč prišli do prepričanja, da je bil ožen podtaknjen z namenom, da se vnovči zavarovalnina.

Pred sodiščem pa se bo moral zagovarjati še četrti obtoženi, vendar zaradi drugega kaznivga dejanja. E. M. naj bi z dajanjem izkrivljenih in lažnih izjav skušal pomagati nemu do glavnih obtožencev.

Dogodek tiste februarjske noči pred dvema letoma je v javnosti na Goriškem zelo odmeval. Bar oziroma gostilna je začela goreti sredi noči, po vsej verjetnosti kmalu po zaprtju lokala. Prvi klic na pomoč so v dežurni službi prejeli okrog 2. ure zjutraj. Takoj so prihiteli gasilci, ekipe Zelenege križa, bolnišnice, policija. Ogenj je do takrat že razdejal bar v pritličju in načel prvo nadstropje, začelo pa je že tudi goreti leseno ostrežje stavbe. V prvem nadstropju sta bili dve stanovanji. V enem sta živela zakonca Perissin, v drugem pa tričlanska družina Calabrese.

Perissin zakonca Perissin sta se zadržala z dimom, ki je prihajal iz spodnjih prostorov. Poseg reševalcev je bil prepozen. Ko so ju v največji naglici odpeljali proti bolnišnici, sta še kazala znake življenja, vendar je bila zdravniška pomoč zaman. Trije člani družine Calabrese, ki so živeli v drugem stanovanju pa so se rešili s skokom iz prvega nadstropja, ko so plameni onemogočili varen sestop. Ob skakanju so se vsi trije poškodovali. Najtežje se je ranila takrat 23-letna Caterina Calabrese.

Ogenj je povsem razdejal poslopje in gasilci so bili na kraju požara še ves naslednji dopoldan.

Že ob dogodku so se pojavile različne verzije o vzrokih požara, od ključnega kratkega stika, do namernega požiga. Omenjala se je celo možnost da naj bi bila za požar odgovorna organizirana zločinska tolpa. Zdaj so domnevni krivci znani.

## Možnosti sodelovanja med Slovenijo in FJK

Generalni konzul SFRJ v Trstu Jože Šušmelj bo drevi ob 19. uri gost trziškega Lions cluba. V dvorani Palazzetto Veneto (Ul. San Ambrogio) bo govoril o možnostih gospodarskega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Deželo Furlanijo-Juljsko krajino.

# Mino Martinazzoli na predstavitvi knjige o Zaccagniniju »Zac«: vzornik za levico KD

Predstavitve knjige Corrada Belcija o pokojnem voditelju KD Benignu Zaccagniniju je bila več kot zgolj literarno srečanje. V imenu priljubljenega »Zaca« se je v veliki dvorani Kulturnega doma zbrala vsa goriška levica KD, da bi poslušala svojega voditelja Mina Martinazzolija, v katerem mnogi vidijo političnega naslednika nekdanjega tajnika. Prisotni so bili številni parlamentarci, krajevni voditelji stranke in predstavniki oblasti.

Razpravo je uvedel urednik glasila Voce Isontina Lorenzo Boscarol in poudaril, da je bil Zaccagnini mil in umirjen človek, njegovo delovanje v politiki pa je označevala stroga moralna napetost. Podtajnik Luciano Rebulia je tudi poudaril etično doslednost nekdanjega voditelja in menil, da KD danes spet potrebuje nekoga, ki bi znal zbrati okrog sebe ves politični potencial katoliških sil in mu vlil novega zaupanja. Namig na Martinazzolija je bil nedvoumen, kot je bila tudi jasna ugotovitev avtorja knjige Corrada Belcija, da ne gre za komemoracijo mrtvega človeka ampak za ovrednotenje njegovega še vedno živega in aktualnega političnega sporočila, ki čaka, da ga kdo spet prevzame. To sporočilo je zlasti v pojmovanju politike, ki mora biti mandat za iskanje skupnega dobrega in ne poklic za uveljavljanje osebnih ali strankarskih koristi.

Martinazzoli je govoril o knjigi in Zaccagniniju, a se tudi sam ni izognil opredelitvi v večnem sporu med dve-



ma dušama KD: etično-katoliško in danes prevladujočo prebrisano-politkantsko. S poudarjanjem moralne pokončnosti, poštenosti, pa tudi velike odločnosti klub navidezni značajski milini Zaccagninija je posredno povedal, da bi morala stranka danes spet slediti nejevemu zgledu. Belcijeva knjiga, je dejal, je pretrgala tančico mita ali predsodkov in nam vrače člo-

veka, kakršen je bil. Napačno je misliti, da je bil samo dober in preprost, bil je tudi velik politični voditelj, ki je v drugi polovici 70. let znal izveliči KD iz najtežje krize v njeni zgodovini. Umaknil se je kot zmagovalček, ko ni bil več potreben. Toda danes... Na slikah (foto Marinič) občinstvo na predstavitvi in Mino Martinazzoli.

V Sovodnjah je bila v nedeljo 8. revija Sovodenjska poje

# Občinstvo je toplo sprejelo svoje pevce



Revija Sovodenjska poje, ki je bila v nedeljo v Kulturnem domu v Sovodnjah je tudi tokrat lepo uspela. Kljub popolni odsotnosti mlajših zborov je bil spored pesmi bogat in pester. Pesimizem, ki je vladal pred nedeljskim nastopom je bil odveč, saj je bilo uro in četrt dolgo poslušanje pesmi prijetno in zanimivo. Številni publiki, ki se je tudi tokrat odzvala vabilu domačega prosvetnega društva in ki ji je pri

srcu domača pesem, so se na odru predstavili: Ženski pevski zbor Sovodnje, Vokalna skupina Sovodenjska dekleta, Moški pevski zbor Skala iz Gabrij in Mešani pevski zbor Rupa-Peč. Lahko bi torej rekli, da je revija nudila zaokrožen pregled pevske dejavnosti zborov (odraslih) v občini. Krona tega je bil nastop Mešanega pevskega zbora Lipa iz Šempasa, ki ga

vodi Miran Rustja. Pevci iz Šempasa, ki so vabilo dobili in sprejeli v zadnjem trenutku ter s tem rešili domače Kulturno društvo iz zadrege so letošnjo Sovodenjsko poje okrepili s svojim ubranim in dovršenim petjem. Srečanje zborov sovodenjske občine se je nato nadaljevalo na družabnosti v spodnjih prostorih kot se seveda podobnim prijateljskih snidenjem spodobi. Prihodnja izvedba Sovodenj-

ske poje bo morda nekoliko spremenjena, gotovo pa bo prenešana nekje na pomlad, saj je mesec januar, kakor se je že izkazalo, za pevce večkrat nevaren in nadležen. Vsekakor pa bo ohranila značilnost domačega prijateljskega srečanja, ki je bistvo in cilj revije same. (af) Na slikah (foto Marinič): ženski pevski zbor iz Sovodenj in publika, ki je do zadnjega napolnila dvorano.

## razna obvestila

Radio Trst A bo danes Na goriškem valu oddajal pregled kulturnih in športnih dogodkov, pogovor z nagrajenko na Cankarjevem dijaškem tekmovanju Maro Gergolet, magnetofonski zapis o nastopu učencev šole Drago Bajc na Vrtiljaku mladosti, poročilo o Idrskem večeru v Katoliškem domu in posnetek z revije Sovodenjska poje.

## kino

### Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Deflorazione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.  
VERDI 20.30 Koncert Jazz glasbe. Jutri 18.00-22.00 »Mamma, ho perso l'aereo«.  
VITTORIA 17.30-22.00 »Le donne di Mandingo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

### Trzič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Josefine V«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

### COMUNALE Zaprto.

### Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Duh«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI  
Bassi Thea - Raštel 52 - tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU  
Občinska lekarna št. 1 - Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

## pogrebi

Ob 11. uri Albina Rijavec vdova Pelicon, krsto pripeljejo iz Trziča v cerkev pri kapucinih, pokop bo na glavnem pokopališču.



## Po vsej Evropi veliko proslav posvečenih 200-letnici njegove smrti V revščini preminuli Mozart bo v tem letu ogromen biznis

Na svetu je že tako - Slovenci to še zlasti dobro vemo, - da umetnikom namenimo kaj malo pozornosti, dokler so živi, zato pa jih skoraj po božje častimo, ko umro. Ljudje se ne sprašujemo, ali ni cena apoteoze nemara previsoko postavljena, ne sprašujemo se, ali je pošteno, da je moral Murn shirati v Cukrarni, Ovidij v izgnanstvu in Mozart v skrajni bedi in boleznih. Ne sprašujemo se, koliko nemiljive glasbe bi Mozart še lahko ustvaril, ko ne bi zavoljo domala popolne brezbržnosti sodobnikov umrl že na vzponu svoje ustvarjalne krivulje, bogve kako daleč pred vrhuncem; čutimo se dostojne uživati ob njegovi glasbi, čeprav počenjam s sodobnimi skladatelji iste brezsrčnosti, kot so jih počenjali Mozartovi sodobniki z njim. Deklarativno poudarjamo - Slovenci to še zlasti dobro vemo, - da je umetnost »nosilni steber« nacionalne identitete, dejansko pa silimo naše »nosilne stebre« - slikarje, glasbenike, pesnike, - da se, namesto z ustvarjanjem, pečajo z akvizitstvom, poučevanjem in raznašanjem časopisov, če hočejo jesti. Potem pa se pritožujemo, da naša umetniška dejavnost ni dovolj razvita. Pritožujemo se, da nimamo svojega Beethovna, svojega Balzaca ali vsaj svojega Meštoviča, obenem pa razvoju kulture in umetnosti namenimo podporo, ki se lahko mnogo ustrežnejše primerja z Bušnjakom kot z Nemčijo ali Francijo.

Stara publicca, da je za umetnika najplodnejše, če trpi v bedi in pomanjkanju, je kljub obrabljenosti še vedno v rabi. Mislimo si, da se bomo odkupili, če pompozno obeležimo obletnico njegove smrti; še opazimo ne vse zgodovinske ironije teh obletnic, ki smrt človeka razumejo kot dogodek, katerega se je treba veseliti, katerega je treba proslavljati! Od nekdanjega se ljudje v najrazličnejših kulturah spremljali pokojne s svečanostmi, povorkami, seksualnimi obredi, sedminami in požitjimi. Je pač tako, da je večnost dostopna šele mrtvim: če jo prezrcalimo skozi tuzemsko, izkrivljeno ogledalo, dobimo samo posmeh živih.

Tudi letos bomo brez pekoče vesti obhajali dvestoletnico smrti W. A. Mozarta; človeka kar zazebe, ko vidi, da je moral veliki klasik romati s trebuhom za kruhom od mecen do mecen, od vrat do vrat, od mesta do mesta, taista mesta pa si zdaj licemerno lastijo primat »Mozartovega« mesta. Spisek je celo daljši od antičnih krajev, ki so se potegovala za naslov Homerjevega rojstnega kraja! Prvi na seznamu je kajpak skladatelj rojstni Salzburg, kjer je Wolfgang 27. januarja 1756 privekal na svet Leopoldu in Anamariji Mozart. Spominske prireditve se bodo tam vrstile vse leto. Od 25. januarja do 5. februarja bo že tradicijski sklop Mozartovih tednov; 2. februarja bodo otvorili mednarodni kongres, posvečen velikemu skladatelju. Ob-

novili so Mozartovo rojstno hišo, priredili razstavo na gradu Klessheim, Mozartu bodo posvečeni Binkoštni, Velikonočni in Poletni festival, s polno paro teče celo proizvodnja Mozartovih kroglic. Tudi Dunaj, kjer je Mozart leta 1787 končno dobil slabo plačano mesto dvornega komponista in kjer je občinstvo tako neusmiljeno zavračalo njegovo pozna dela, da je slednjič končal v brezimnem množičnem grobu, bo postregel s celo vrsto glasbenih prireditvev in z razstavo Čarobni zvoki. Praga bo odprla Tyllov theater, kjer je bil krstno uprizorjen Don Giovanni, katerega je dunajsko občinstvo nato tako hladno sprejelo. V Münchnu bodo uprizorili vrsto Mozartovih oper in priredili nekaj simpozijev, posvetovanje o Mozartu bo tudi v Zerichu in Strasbourgu. Pariz pripravlja tri razstave, poleg tega pa bo ponudil tudi spominski koncert v Versaillesu, nekaj Mozartovih oper v Opéra Bastille in Requiem v katedrali Notre Dame točno na dan skladateljeve smrti 5. decembra. Veliko razstav pripravljajo Londončani, ki bodo med drugim priredili verigo koncertov in opernih uprizoritev.

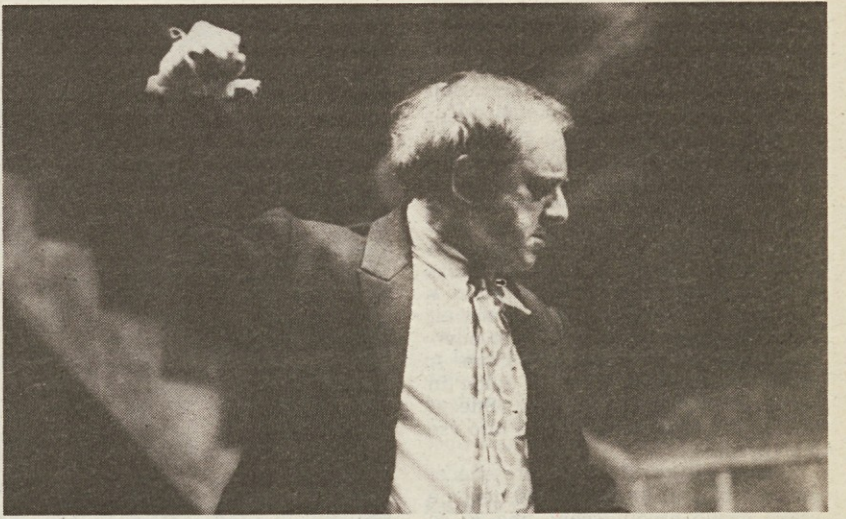
V Italiji poteka že od 27. septembra 1989 projekt Itala Gomeza Mozart, evropski glasbenik, ki se bo iztekel, tako kot pri Francozih, z Requiemom 5. decembra. Sicer pa Italija ponuja izredno pestro počastitev obletnice, ki zajema sedemnajst širših programov in nešteto posameznih prireditvev širom po apeninskem škornju. Naj le naštejemo osrednja prizorišča: milanska Scala je 7. decembra lani otvorila sezono z Idomeneom, Firenze ponujajo razstavo Dragi Mozart, simpoziji, srečanja in koncerti pa se bodo vrstili v Bologni, Loretu, Padovi, Veroni, Rimu, Roveretu in Trstu, ki ga je prav te dni obiskala Mozartova »družina«.

V belo Ljubljano sicer Mozarta ni nikoli zanesla pot, vendar težeje že tretje leto koncerti pod naslovom Mozart - kdo je to. Filharmonija ima Mozartov abonmajski cikel, pa tudi zunaj cikla se že vrstijo Mozartovi koncerti, ki jih bo na dan skladateljeve smrti - kakor pri Francozih, Italijanih in še marsikje - zaokrožil Requiem v Cankarjevem domu. Opera bo na oder postavila Cosi fan tutte, izšlo pa bo tudi nekaj knjig, katerih vodilo je Mozart, med njimi spremne publikacije omenjenih koncertnih ciklov Mozart - kdo je to.

Skratka, kot smo si lahko pred dnevi prebrali v ljubljanskem Delu: jubileji velikih mož so postali veliki kulturno-turistično-ekonomski posli, kot na primer olimpijada, sveto leto, prestolnica sveta, svetovna razstava... Dodamo lahko, da je sila vprašljivo, koliko lahko neštete obletnice, proslave, monografije in slavospevi mrtvemu Mozartu popravijo neštete krivice, ki smo mu jih prizadejali za življenja.

A. Šušlić

## Zanimiva premiera v gledališču Cristallo Contrada uprizorila Mrožkove Emigrante



V soboto se je uspešno predstavilo s svojo izvirno postavitvijo gledališče "La Contrada", ki je v gledališču Cristallo uprizorilo igro Slavomirja Mrožka "Emigranti". Režiser dela je Francesco Macedonio, v glavnih vlogah pa nastopata Cochi Ponzoni in Orazio Bobbio. Scene je izdelal Gianfranco Padovani, kostume Paolo Bertinato, glasbo pa je napisal Livio Cecchelin.

Pisatelj in dramatik Slavomir Mrožek se je rodil v Borzcinu na Poljskem. Zaslovel je posebno v šestdesetih letih, ko so njegova dela pričeli prevajati in uprizorjati v zahodni Evropi. Pisateljeve najljubše tematike so bile zablode social-realistične družbe, ki se jih je lotil z veliko mero kritike in jih bičal z neizprosno satiro in grotesko.

Drama Emigranti se dogaja neko novo leto v Parizu, kamor sta pribežala dva ubežnika iz vzhodne Evrope. Na večer, ko večina ljudi sanja bodočnost in v sebi pripravlja načrte za jutri, sta ubežnika brez sanj in načrtov, saj je zanju prihodnost samo negotov mrak. Kljub temu pa nesrečneža upata, da se bo svet spremenil in da bosta tudi v komunističnih državah prevladala svoboda in pravo.

Režiser predstave Francesco Macedonio je v postavitvi naglasil dramsko strukturo, kjer si sledijo dramatični trenutki in dialogi med brezimnim intelektualcem in delavcem (njuni imeni sta Beckettovski XX in AA). Mrožek je zllil v delo politično kritiko in eksistencialno stisko protagonistov. V novi postavitvi pa je Macedonio naglasil predvsem človeško dimenzijo drame, saj se je položaj na Poljskem danes korenito spremenil in je politična poanta drame morda manj "zanimiva", ostaja pa vsa njena človeška dimenzija, ki presega neko določeno zgodovinsko danost in preprašča v občo veljavnost umetniškega. Prav ta dimenzija stiske in dramatičnosti je močno odjeknila v dvorani in ob zaključku izzvala prepričan aplavz občinstva.

Na sliki Cochi Ponzoni med predstavo Emigranti.

## Pismo sindikalne komisije DSP Odboru za kulturo Status svobodnih umetnikov in sedanji položaj kulture

Prejeli smo in v celoti objavljamo: Sindikalna komisija Društva slovenskih pisateljev ugotavlja, da je nova davčna zakonodaja, objavljena v Uradnem listu republike Slovenije 31. decembra 1991, še posebej prizadela samostojne kulturne delavce in svobodne umetnike. Odzvela jim je eno redkih ugodnosti, nižjo prispevno stopnjo na honorarje, ki so njihov poglaviti vir dohodka, in jih tako izenačila z državljanji v rednem (ali po novem pogodbenem) delovnem razmerju.

Povsem logično je, da se status samostojnih kulturnih delavcev posledje izenači s statusom pogodbeno zaposlenih v vsem, torej tudi v običajnih socialnih ugodnostih, za katere so bili svobodnjaki doslej prikrajšani. Zato zahtevamo od vlade - in od kulturnega ministra še posebej - naj pripravi novega sistemskega zakona o kulturi samostojnim kulturnim delavcem in svobodnim umetnikom (ob določitvi novih pravil za to, kdo res sodi v to kategorijo) zagotovi naslednje:

- nadomestilo za čas boleznih
- nadomestilo za čas, prebit na orožnih vajah
- spodobno podporo ženskam v zakonsko priznanem obdobju po porodu
- človeka vredne pokojnine
- plačan dopust

Sindikalna komisija DSP pričakuje od Odbora za kulturo pri slovenski skupščini, da bo dejavno sodeloval pri pripravi novega zakona, od same skupščine pa, da bo sprejela le tak vladni predlog, ki bo samostojnim kulturnim delavcem in svobodnim umetnikom zagotavljal pravice, kakršne imajo državljanji v pogodbenem delovnem razmerju.

Kot že rečeno, pričakujemo največ od kulturnega ministra, ki mora v vladi trdno in odločno zastopati koristi svojega resorja. Njegovo ravnanje do takle rekoče je proslulih primerih (sveva v Madridu, pesniško srečanje v Krfalske slovenske podpore za prevajanje govori v njegov prid. Prav tako ga kakor je v nič kaj lepi luči lastne izjave o čakanju (da se razmere uredijo) in o nepotrebnem varčevanju. Medtem ko svoje resorje, in medtem ko se hvali, nakupujejo orožje, posodablja policisti, predpisujejo davke. Recimo, da je škoda, ki jo dela, zaenkrat še karatokulturni občutijo na lastni koži: ker minister ne pove, koliko denarja bo dal za kulturo in kam ga bo usmeril, stojijo projekti, kulturne ustanove ne vedo, kaj bodo lahko delale in tako

tudi nočejo sklepati nobenih poslov z zunanji sodelavci. Dosti huje bo, če takoj ne naha poveljevat svoje skromnosti in ne vzame vajeti v roke pri pripravi sistemskega zakona za kulturo. Če se bo pustil tudi tu prinesiti okrog, bo kultura za bogve kako dolgo v neenakopravnem položaju. In potem res skromna, po dejanjih in po rezultatih.

Od dr. Capudra torej pričakujemo, da začne z aktivno kulturno politiko in se izkaže kot državni uslužbenec, ki mu je zaupano zelo občutljivo in zahtevno področje. Če pa ne zmore temeljito spremeniti načina in obsega svojega delovanja, naj se častno umakne in pove, kaj ga je oviralo pri opravljanju njegove naloge. Od tega je odvisno ali bomo potem od vlade zahtevali le novega kulturnega ministra ali tudi drugačno pozicijo zanj in za njegov resor.

Sindikalna komisija DSP  
Jani Virk - predsednik, Zdravko Duša, Vlado Žabot, Igor Bratož

## V Ilirski Bistrici se je sestel izvršni odbor Novi programi Združenja književnikov Primorske

Izvršni odbor Združenja književnikov Primorske se je tokrat na svoji redni seji sestel v Ilirski Bistrici. Seje so se udeležili Zora Tavčar, Ivko Spetič, Dimitrij Bonano, Edo Jurinčič, Vlado Šav, Frane Tomšič, Aleksij Pregarc, Rafko Dolhar, Boris Pangerc in tajnica Bojana Kermolj. Na dnevnem redu je bila vrsta žgočih vprašanj o vsebini, delovanju in programiranju Združenja. Pogovor ob posameznih točkah dnevnega reda je bil širok in poglobljen, tako da odborniki niso uspeli niti do kraja izčrpati vseh točk na sporedu.

Glede Prema 91 je tema že določena; govorilo se bo o vseh mogočih in obstoječih možnostih objavljanja. Izhodišča za debato pa bodo podatki, ki jih bodo po vseh primorskih krajih, kjer se kaj tiska, zbrali poverjeniki, za okvirno razmišljanje pa bo poskrbel Vlado Šav. Široko zastavljen pa je tudi program Združenja, ki obsega za tekoče leto literarni večer v Novem mestu in Ajdovščini ter v Trstu s hrvaškimi književniki, ki bodo konec februarja gostje Društva slovenskih pisateljev. Nadalje vsebuje program predstavitev knjig primorskih piscev, ki so izšle lani v knjižnici »France Bevk« v Novi Gorici, vrsto finančno administrativnih nalog, občni zbor, ki bo predvidoma konec septembra in še kaj.

Glede programa je imela Zora Tavčar niz zelo konstruktivnih pripomb, ki jih bo strnila v poseben dopis, ki bo v kratkem objavljen v dnevnem časopisju. Rafko Dolhar je poudarjal dinamičnost in dejstvo, da mora biti ZKP operativno učinkovito ter se sam ponudil za organizacijo nekaterih nastopov primorskih piscev. Dimitrij Bonano se je zavzel za večji poudarek otroški literaturi, kateri pa bi bilo ponekod praznjav šele potrebno izkrciti mesto, ki ji pripada. Boris Pangerc je menil, da bi moral v program vključiti tudi načrt za literarni vodnik po Primorskem. Za publikacijo, ki bi znatno obogatila primorsko publicistiko, se ogreva tudi Založba Lipa Koper in bi jo bilo možno s skupnimi močmi v doglednem času uresničiti.

## Na nedavni sklepni reviji glasbenih šol Primorske Kakovostni prikaz delovanja

Mladi glasbeniki iz Ajdovščine, Izole, Kopa, Nove Gorice, Pirana, Sežane, Idrije, Trsta, Gorice in Špeta so sodelovali na sklepnem koncertu Srečan 1990-91 na dvorcu Zemono pri Vipavi. Kakovosten prikaz glasbene vzgoje pa bi v prihodnje potreboval tudi drugačne oblike sporočanja javnosti o svojih dosežkih.

Kar obsežna družina mladih glasbenikov, njihovih mentorjev in seveda tudi staršev se je zbrala 23. januarja na vsakoletni zaključni reviji glasbenih šol Primorske na dvorcu Zemono. Med njimi so bili največje pozornosti deležni tisti, ki jih je izbrala strokovna žirija glasbenih pedagogov na treh predhodnih revijah v Postojni, Kopru in Špetru decembra 1990. Slednji so oblikovali večer, katerega uvertura je bila sicer še zelo otroško razigrana, vsi nadaljnji takti pa so prinašali čedalje več odrasle zavzetosti interpretiranja. Za prisrčen uvod so poskrbeli kitaristi Helena Rustja in Polona Štrancar iz Ajdovščine, pianist Andrea de Colle iz Špeta in pianistka Maja Leticia iz Pirana, Katja Štrancar iz Ajdovščine pa je s svojo harmoniko že prevzela uvodni korak vsem nadaljnjim petnajstim glasbenim točkam, ki so obiskovalcu dale slutiti, da jim je glasba veliko več kot zgolj obšolska obveznost. Katja Škapin in Martin Seražin (Sežana), Tanja Erzetič (Nova Gorica), Martina Fister in Tina Omerzo (Koper), Miran Devetak (Gorica) na klavirju, kitaristka Barbara Brišič iz Trsta violinist Janez Štrancar iz Nove Gorice, sopranistka Suzana Žigon in tenorist Marjan Fajdiga iz

Ajdovščine, Damjan Jureš na tubi iz Pirana, saksofonist Simon Jazbec iz Nove Gorice, basist Giulino Pelicon iz Trsta, flavtistka Tina Rejc iz Idrije, tržaški violončelist Vasja Legiša, klarinetist Borut Vatovec iz Kopa, s trobento Dejan Glomčak iz Izole in kot zadnji še kvartet saksofonov iz Kopa so s sicer kratkimi glasbenimi nastopi dokazali, da naše glesbeno šolstvo iz leta v leto dosega višjo raven. Se vedno sicer med mladimi prevladuje zanimanje za skrivnost črno-belih tipk, veliko premalo pa so jim privlačni godalni instrumenti, povsem zanemarjena so tolkala, na žalost pa je revija na Zemonu jasno odražala tudi skromnost komornega mizuciranja mladih. Mi, ki tovrstna srečanja spremljamo že več let smo lahko tudi prepoznali v nastopajočih celo vrsto tistih, ki nas vedno znova navdušujejo na koncertih uspešnih mladih glasbenikov. Ob dejstvu, da so na decembrskih revijah (nedvomno predolgih in prenapornih) številni mladi nastopili kar v 102 točkah, pa se seveda sprašujemo, ali ne bi bilo razmišljati o nekoliko drugačnih oblikah predstavitve, takšnih, ki bi vendarle omogočile »veliki« nastop tudi manj poznanim glasbenim talentom. Organizatorja, Društvo glasbenih pedagogov Primorske in Glasbena matica v Italiji, bosta v bodoče bržkone (po dvoletni izkušnji z revijami sredi šolskega leta) morali še poglobiti svoje glasbeno sodelovanje in ponovno pretehtati možnosti za že temeljitejšo obliko srečanj.

Tatjana Gregorić

## Vukova pisma v postavitvi Jožeta Babiča



Jože Babič

V Kulturnem domu v Trstu bo danes in jutri na sporedu igra "Tako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede", ki jo je postavilo na oder Mestno gledališče ljubljansko. Delo je režiral Jože Babič. Tekst igre sestavljajo najlepša pisma, ki jih je Stanku Vuk pisal iz ječe svoji ženi Danici Tomazič. Pisma pomenijo bogat človeški dokument, ki ima prav gotovo tudi globoko umetniško vrednost. Preko pisem je Vuk podal pretresljiv, zdaj nežen, zdaj silovit, prikaz človeka in hkrati generacije, ki se je znašla v vojni vihri. Usoda Vuka in njegove žene je bila tragična in v marsičem ovita v svojevrstno skrivnost. Vsekakor pa je pisatelj ob stiski podal življenje, ki je vseskozi vredno.

Gre za monodramo, v kateri nastopa znani igralec Tone Kuntner, ki igra vlogo Stanka Vuka. Predstavo je režiral Jože Babič in to z dokajšnjim uspehom. Prav režijski pristop je dal namreč delu posebno vrednost, konec koncev gre za režiserja, ki je doživel Vukov čas in hkrati imel vedno veliko posluha za človekove intimne probleme in za poezijo.

V torek si je to predstavo že ogledala goriška publika, danes in jutri pa bodo v tržaškem Kulturnem domu na sporedu štiri ponovitve, v jutranjih urah bosta namreč tudi predstavi za šole.



# V ženskem superveleslalomu na SP padec favoritinje Kronbergerjeve

## Zlata mamica Ulrike Maier

SAALBACH — Svetovni naslov v ženskem superveleslalomu je osvojila... svetovna prvakinja. 23-letna Avstrijka Ulrike Maier je v včerajšnji razburljivi tekmi proti vsakemu pričakovanju ohranila svetovni naslov, ki ga je, prav tako nepričakovano, osvojila pred dvema letoma v ameriškem Vailu. Srebro je šlo Francozinji Carole Merle, ki je v Vailu osvojila prav tako srebrno kolajno, a v veleslalomu, bron pa si je prislužila domačinka Anita Wachter, ki je bila v Vailu zlata v kombinaciji. Torej, vse po starem, ali skoraj, bi lahko rekli, če bi tako povžno primerjali Saalbach z Vailom. A včeraj na strminah 1.629 m dolge in zahtevne proge imenovane »Snežni kristal« v Hintertglenu le ni bilo vse tako preprosto.



Tako na zmagovalnem odru superveleslalomu v Saalbachu

Zmaga Ulrike Maier je presenečenje, kot bi predstavljalo presenečenje vsako drugo prvovrstično ime, ki se ne bi glasilo Petra Kronberger. Novopečena svetovna prvakinja v smuku je bila glavni in domala edini favorit včerajšnjega superveleslalomu. Vloga favorita je odigrala vse do nekaj metrov pred ciljno črto, ko jo je zaneslo, padla je in zdrsula skozi cilj. Kljub napaki in padcu je bila na koncu šesta, kar pa zanjo sploh ni bilo več pomembno. Mnogo hujeje je bilo z njenim kolonom. Pri padcu se je namreč močno udarila v koleno, zaradi česar so jo morali s helikopterjem prepeljati v bolnišnico v bližnji Zel am See. Po vsej verjetnosti se je s to nepredvideno vožnjo končala njena udeležba na letošnjem svetovnem prvenstvu.

Kot se ponavadi v življenju dogaja, v sportu pa še posebej, je njena nesreča prinesla srečo drugi tekmovalki, njeni dotlej vodilni rojakinji Ulrike Maier. Ob padcu favoritinje je Maierjeva na ciljnem prostoru uvidela, da je ne more prehiteti več nobena tekmo-

valka. S hčerko Melanie v naročju in s solzo v očeh se je radostila z možem, žandarjem Hunertom Schweighoferjem, s katerim se je poročila po zmagi v Vailu in kateremu je še isto leto povila hčerkico.

Ulrike se je morala prav tisti svetovni in do včeraj edini zmagi zahvaliti, da je lahko sploh nastopila v Saalbachu. Po materinstvu se je spet vrnila na smuči, a vrnitev ni bila najbolj posrečena: poškodovala si je koleno in lanska sezona je splavala po vodi. Letos se je vrnila v beli cirkus, a rezultati, ki jih je dosegala niso bili najbolj spodbudni. Njen najboljši letošnji rezultat v superveleslalomu je bilo 12. mesto v Meribelu, v kranskojškem veleslalomu za Zlato lisico pa je bila deveta. S tako skromnimi dosežki se ne bi uvrstila v močno avstrijsko eki-

po: tekmovala je lahko le, ker je svetovnim prvacom vedno dana možnost, da branijo svoj svetovni naslov. In mamica Ulrike je to možnost izkoristila na najboljši in najlepši način. Po zmagi je presrečna povedala novinarjem, da je to najsrečnejši dan v njenem življenju. »Moja hčerka je zame najvažnejša, kar imam na tem svetu, a počutim se še premlado, da bi bila lahko samo in le mamica...«, je zatem dodala in napovedala, da ne misli še tako kmalu obesiti smučke na klasični klin. Italijanske tekmovalke so tudi v tej disciplini razočarale. Najboljša je bila Micaela Marzola, devetnajsta.

V jugoslovanskem taboru so na tihem upali, da bo Andreja Potisk ponovila lep uspeh iz smuka, ko je bila trinajsta. Sama je napovedovala uvrsti-

tev med dvajseterico, a smučala je slabše. Bila je 29.

- VRSTNI RED ŽENSKEGA SUPERVELESALOMA**
1. Ulrike Maier (Avs.) 1'08"72
  2. Carole Merle (Fr.) 1'08"83
  3. Anita Wachter (Avs.) 1'08"85
  4. Haas (Švi.) 1'09"07, 5. Bournissen (Švi.) 1'09"26, 6. Kronberger (Avs.) 1'09"29, 7. Eder (Avs.) 1'09"41, 8. Gerg (ZRN) 1'09"83, 9. Thys (ZDA) 1'09"99, 10. Lindh (ZDA) 1'10"14, 11. Zelenskaja (SZ) 1'10"25, 12. Cavagnoud (Fr.) 1'10"26, 13. Dedler (ZRN) 1'10"41, 14. Fjeldavli (Nor.) 1'10"42, 15. Bouvier (Fr.) 1'10"46, 19. Marzola (It.) 1'11"12, 29. Potisk (Jug.) 1'12"00.

**KOLAJNE SP**

Avstrija	3	1	1
Švica	1	0	1
Luksemburg	1	0	0
Francija	0	2	1
Norveška	0	1	1
Italija	0	1	0
Sov. zveza	0	0	1

**Danes slalom za moško kombinacijo**

SAALBACH — Na letošnjem s programom sila razvlečenem svetovnem smučarskem prvenstvu bo danes na sporedu moški slalom, ki bo veljal za kombinacijo. Veliki favorit za zmago v kombinaciji je Marc Girardelli, pa čeprav se v ponedeljkovem kombinacijskem smuku ni obnesel tako, kot je bilo od njega pričakovati (uvrstil se je šele na 13. mesto). Njegova najhujša tekmeča naj bi bila Avstrijec Mader, ki je bil v smuku enajsti, in Švicar Paul Accola. Nekaj možnosti za kolajno ima tudi Italijan Peter Runggaldier, medtem ko je zmagovalac smuka Kristian Ghedina v smučanju med količki že odpisan. Prvi slalom se bo začel ob 10. uri, drugi pa ob 13.

## Svetova kmalu med profesionalci?



SAALBACH — Najboljša jugoslovanska smučarka Mateja Svet, ki se je lani v 22. letu starosti poslovila od aktivnega smučanja, je včeraj na prizorišču svetovnega prvenstva najavila svojo vrnitev v belo areno. »Če bom uspeła v svojih poslih, se bom vrnila na bele smučine, a v poštev pride le smučanje med profesionalci v Ameriki.« je napovedala Mateja, pri čemer pa je dodala, da so možnosti za njeno vrnitev v odstotkih 50:50.

V Saalbachu je Mateja Svet gost francoskega proizvajalca smučil Rossignola, za katerega je tudi podpisala športno opremo, ki bo nosila seveda njeno ime, in ki jo bodo v prihodnjih dneh predstavili prav v Saalbachu.

### Po slabih rezultatih nogometašev Atalante

## Odslovili Frosia

BERGAMO — Nedeljski pekoč poraz proti Bariju (1:4) in slabi rezultati v zadnjih prvenstvenih kolih je stal trenerja Atalante Pierluigi Frosia mesto na trenerski klopci.

Vodstvo Atalante je včeraj dopoldne odslovilo Frosia, na njegovo mesto pa je za novega trenerja imenovala Bruna Giorgija, ki je lani do nekaj kol pred koncem prvenstva vodil Fiorentino. O zamenjavi trenerja nogometnega prvligaša iz Bergama je bil govor že v ponedeljek zvečer, ko je vodstvo Atalante pozvalo Giorgija ter mu ponudilo vlogo trenerja. Predsednik Atalante Percassi je novega trenerja predstavil ekipi že včeraj na podvečer.

Pierluigi Frosio je drago plačal nekaj spodsrljavev ob koncu prvega dela italijanskega nogometnega prvenstva, ko je ekipa iz Bergama zdrknila na mesta, ki bodijo v B ligo. V uvodnih tekmah prvenstva se je Atalanta lepo izkazala. Že je kazalo, da bo ponovila lepe rezultate iz zadnjih prvenstev, ko se je nekaj let zaporedoma uvrstila v pokal UEFA. Tudi v evropskem pokalnem tekmovanju so se Stromberg in soigralci dobro obnesli, saj so se prebili do četrtfinala tega tekmoovanja.

A te uspehe Frosiove ekipe so pač zasenčili sedanji slabi izidi...

**2:2 za uvod v Viareggio**

VIAREGGIO — V uvodni tekmi 43. mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu za Pokal »Carnevale« (za igralce do 20. leta) sta Cesena (lanski zmagovalac) in Atalanta igrali neodločeno 2:2 (1:1). Cesena je izenačila v zadnji minuti.

### V košarkarskem pokalu pokalnih zmagovalcev

## Bolonjčani izločeni

KNORR - CHOLET 103:80 (47:42)  
KNORR: Brunamonti 15, Richardson 21, Bon 14, Binelli 22, Gallinari 10, Cavallari 4, Portesani 2, Coldebella 11, Setti 1, Romboli 3.

CHOLET: Rigaudeau 26, John 4, Warner 13, Deveraux 21, Bilba 6, Courtinard 2, Cham 1, Allinei 7, Coquerand.

PM: Knorr 21:32, Cholet 22:32; TRI TOČKE: Knorr 8:16 (Brunamonti 2:5, Richardson 1:2, Bon 4:8, Romboli 1:1), Chillet 6:12 (Rigaudeau 2:4, deveraux 3:6, Warner 1:2); GLEDALCEV: 3.800.

BOLOGNA — Kljub temu, da je bolonjski Knorr v zadnji tekmi kvalifikacijske skupine košarkarskega pokala pokalnih zmagovalcev, izdatno premagal francosko ekipo Cholet, se ni uvrstil v polfinale. Francoze bi bil moral namreč premagati kar z 32 točkami razlike, a vsilil jim jih je le 23, čeprav je igral z enim samim Američanom.

Najvišja prednost Bolonjčanov je znašala 25 točk (87:62), ko je do konca tekme manjkalo pet minut. Tedaj je kazalo, da jim bo vendarle uspel podvig, ker so Francozi igrali brez centrov in so si nabrali veliko število osebnih napak. Vendar pa je v zadnjih minutih igralcem Knorra zmanjkalo moči.

**Še skrb za Guerrierija**

REGGIO EMILIA — Zdravstveno stanje trenerja košarkarjev turinskega Auxiliuma Dida Guerrierija, ki ga je med nedeljsko prvenstveno tekmo obšla slabost s paralizno, se je včeraj zjutraj znova poslabšalo, saj je 60-letni Guerrieri doživel še srčni napad. Guerrierija so prepeljali v oddelek za oživljanje, kjer je uspešno preстал najhujšo krizo.

## Športna palača v Tržiču vseč Stefanelu, Diani pa ne

Nova občinska večina v Tržiču je našla recept za rešitev prostorske stiske v tržaški športni palači. Socialdemokratski odbornik za javna dela tržaške občine Esposito je namreč predlagal, naj bi v industrijski coni zgradili večjo športno palačo, ki bi služila potrebam tako tržaškega prvligaša Stefanela kakor tudi košarkarskega društva Diana iz Gorice.

Športna palača, ki bi zmogla več kot 10.000 sedežev, naj bi bila torej sad sodelovanja med goriškimi in tržaškimi društvom. Predvsem Stefanel bi na tak način primerno rešil vprašanje sedanje prostorske stiske v tržaški športni palači.

Pobuda tržaškega občinskega odbora, tako kaže, je pri Tržačanih naletela na rodovitno tla. Manj zainteresirani pa naj bi bili Goričani, katerim je dežela že zagotovila finančna sredstva za posodobitev športne palače v Podgori.

**Taranto-Cremonese bo v Barletti**

MILAN — Nedeljska tekma B lige med Tarantom in Cremonesejem bo na nevtralnem igrišču v Barletti, ker je igrišče Taranta diskvalificirano.

**Aouita in Lemond naskakujeta rekorda**

RIM — Maročan Said Aouita bo 23. februarja na dvoranskem atletskem mitingu v Parizu naskakoval rekord v teku na 5.000 m. Ameriški kolesar Greg Lemond pa je napovedal, da bo leta 1992 poskušal izboljšati rekord v enourni vožnji, ki za zdaj pripada Italijanu Moserju.

**Rally po Montecarlu**

## Dvoboj Sainz Delacour

MONTECARLO — Danes zjutraj se je končal rally Montecarla, ki šteje za SP. Pred zadnjimi šestimi nočnimi posebnimi vožnjami je bil v vodstvu prvak Španec Carlos Sainz (toyota) s 5. prednostjo. Italijan Francozom Delacour (ford) Italijan Biasion na lani je 3. z 2'38" zaostanka, 4. pa je Nemes Swarcz (toyota) po 4'25". Fracoski tekmovalac Lancie Saby je preluknjal guma in zaradi 5'21" zamude izgubil četrto mesto ma začasni lestvice.

### Odbojarski turnir v okviru Dijaškega prvenstva

## Goriški višješolci prvaki

Združena ekipa goriških višjih šol Žiga Zois in Ivan Cankar je prepričljivo osvojila naslov prvaka v pokrajinskem medšolskem prvenstvu. Slovenski dijaki so se brez izgubljenega seta uvrstili v deželno fazo tekmoovanja, ki bo v prvi polovici meseca marca.

Goriški slovenski dijaki bodo prvo tekmo (5. marca v telovadnici Goriškega športnega centra) igrali proti videmskemu prvaku, nato pa bodo 13. marca igrali v Trstu proti tržaškemu zmagovalcu.

O tekmah samih ni kaj veliko povedati, saj je bila premoč naših fantov očitna, le v prvem nizu prve tekme sta si bili ekipi dokaj enakovredni. Slovenski odbojkarji so niz pričetki nekoli-ko nezbrano zaradi začetne treme, tako da je ekipa iz Tržiča povedla s 4:0. V nadaljevanju seta sta si ekipi stalno izmenjavali v vodstvu vse do dvanajstice, nakar so naši z učinkovitimi napadi osvojili set.

V drugi tekmi, kjer je našim za kvalifikacijo zadostovala le osvojitev enega niza, so predstavniki šol Zois in Cankar zaigrali bolj sproščeno in tako povsem nadigrali šibkega nasprotnika.

**EINAUDI - ŽIGA**  
ZOIS/IVAN CANKAR 0:2  
(12:15, 5:15)  
**PACASSI - ŽIGA**  
ZOIS/IVAN CANKAR 0:2  
(3:15, 4:15)  
ZOIS/CANKAR: Petejan, Paoletti, Tomsič, Cotič, Dorni, Čaudek, Terpin,

Klede, Devetak, Korečič, Florenin, Šfiligoj,(Poldo)

**2. ŽENSKA DIVIZIJA**

**SKUPINA A**  
**BOR FRIULEXPOR - SANT'ANDREA** 2:3  
(15:7, 10:15, 11:15, 15:12, 12:15)  
BOR FRIULEXPOR: Mamolo, Fischer, Jurkič, Orlich, Debeljuh, Milič, Frassinelli.

V tretjem nastopu so bile borovke zelo blizu svoje prve zmage, a jim je žal naposled spodletelo. Res škoda, saj so v tie breaku že vodile z 8:2. Vsekakor so pokazale napredek in lahko upamo, da bodo prej ali slej slavile zmago. (Igor)

**Danes povratna tekma mladink na Opčinah**

Danes bo v telovadnici openske srednje šole (s pričetkom ob 18.30) povratna polfinalna tekma odbojarskega prvenstva mladink med Slogo Kompex in ekipo CUS. V prvi tekmi so slogašice slavile zmago s 3:1. Zmagovalac tega polfinala se bo v finalu za naslov pokrajinskega prvaka pomeril z Borom Friulexporthom, ki je v drugem polfinalu odpravil Breg.

### Krasovi namiznoteniški igralci uspešni tudi v 10. kolu B-2 lige

## Naši predstavniki še naprej trdno v vodstvu

V 10. kolu so krasovci gostovali v Bocnu. Srečanje z ekipo Alto Adige je bilo precej izenačeno, ker so domačini aktivirali nekdanjega člana mladinske državne reprezentance Gianpaola Cangelosija, ki je zaključil svojo kariero na lestvicah drugokategorijnikov. Zato je razumljiv tudi poraz Igorja Miliča s tem igralcem, saj je nasprotnik odlično »spiner«. Krasovci so zaključili tekmo v svojo korist, čeprav niso bili v najboljši kondiciji. Skoraj izgubljeno tekmo pri stanju 3:3 je rešil odlični Mersi in premagal nasprotnikovega igralca štev.1 Cangelosija. Piko k dokončni zmagi je pristavil še Igor Milič, ki je mnadigral Malbertija. V skupnem seštevku je bil najuspešnejši Mersi (3 točke) in Igor Milič z dvema zmagama. Z 20 točkami je Krasova ekipa še naprej na vrhu lestvice z veliko prednostjo pred ostalimi ekipami. V 11. kolu bo 2. februarja Kras gostil goriško Azzurro.

**ALTO ADIGE - KRAS** 3:5  
Walzel - Igor Milič 1:2 (21:19, 19:21, 14:21), Cangelosi - Marjan Milič 2:0 (21:16, 21:11), Malberti - Mersi 0:2 (7:21, 11:21), Cangelosi - Igor Milič 2:1 (21:19, 18:21, 21:8), Walzel - Mersi 0:2 (10:21, 17:21), Malberti - Marjan Milič 2:0 (21:13, 21:17), Cangelosi - Mersi 1:2 (21:17, 13:21, 18:21), Malberti - Igor Milič 0:2 (11:21, 16:21).

**OSTALI IZIDI 10. KOLA (SKUPINA C):** Duomo Folgore Treviso - Cassa Rurale Villazzano 1:5, Azzurra Gorica - Bieffe Lanterna Bleu Padova 5:1, Lega Nazionale Gorica - Volta Bresciana Brescia 2:5.  
LESTVICA: Kras Zgonik 20, Volta Bresciana Brescia, Cassa Rurale Villazzano 14, Bieffe Lanterna Bleu Padova 12, Alto Adige Bocen 10, Azzurra Gorica 8, Lega Nazionale 2, Duomo Folgore Treviso 0.

**Ženska B liga**

Kot smo že poročali, je Kras Corium po pričakovanju izgubil z močno ekipo Recoara, ki je favorit za prestop v višjo ligo. Kljub porazu za zaseda še naprej 4. mesto na skupni lestvici, kar mu popolnoma zadostuje in še zdaleč ne ogroža njegovega obstoja. V nadaljevanju prvenstva, po počitku 9. februarja, ga čaka srečanje z zadnjeuvrščeno ekipo Cardano al Campo.  
IZIDI 10. KOLA (SKUPINA A): Kras Corium - Recoaro Agostini Bocen 1:5, Cardano al Campo - Cannottieri Lecco 4:5, Ora Aurer Platter - Turbigio 3:5, Karneid prost.  
LESTVICA: Recoaro Agostini Bocen 18, Turbigio, Ora Auer Platter 12, Kras Corium 8, Canottieri Lecco 6, Karneid Bocen, Cardano al Campo 2.

**Ženska C liga**

Položaj Krasa Activa je po 8. kolu ugodna. Na nedeljskem srečanju je Krasova ekipa (Damjana Sedmak, Sorinja Doljak) v Trstu premagala Chiadino Doljak v Trstu premagala Chiadino Doljak s 5:0. Pred tem je bil Kras Activa v skupini treh ekip z enakim številom točk. Sedaj lahko rečemo, da je rešen iz klopiča težav. Po izstopu veronske ekipe Montebaldo po prvem delu prvenstva ženske C lige je ostalo v konkurenci skupine C le pet ekip. Azzurra Activa je v vskočila že na začetku, zatorej je bilo možno slediti le Chiadinu. Najboljše sta Damjana in Sonja dobro opravili. Krasovski sta gladko dosegli zmago že v prvem delu. V drugem delu srečanja pa sta veseli nad doseženim rezultatom pustili nasprotnicoma, da se razigrata in jima prepustili set. Kras Activa zaseda trenutno 2. mesto.  
**CHIADINO - KRAS ACTIVA**  
Buttelli - Doljak 0:2 (7:21, 15:21), Poli - Sedmak 0:2 (17:21, 11:21), Buttelli - Spezzigu - Doljak, Sedmak 0:2 (15:21, 11:21), Poli - Doljak 1:2 (21:19, 15:21, 15:21), Buttelli - Sedmak 1:2 (23:25, 21:16, 11:21).  
**OSTALI IZID 8. KOLA SKUPINE C:** Recoaro Agostini Bocen - Azzurra Gorica 2:5, Zinella Bologna prosta.  
LESTVICA: Azzurra Gorica 12, Kras Activa, Chiadino Trst 6, Recoaro Agostini Bocen, Zinella Bologna 2. (J. J.)



# Naši smučarji na raznih tekmovanjih Uspešni nastopi

Tudi ta konec tedna so naši smučarji dosegli zadovoljive rezultate. Tekme so se odvijale v soboto in nedeljo na Zoncolanu in v Ravasclettu. Proge so bile dobro pripravljene, k čemur je pripomoglo tudi lepo vreme. Nastopili so vsi smučarji združene zamejske ekipe Metal Trading kot tudi ostalih slovenskih društev. Pri tem naj omenimo tretje mesto društva Mladine Resco. Njeni atleti so prikazali solidno smučanje, lahko pa pokažejo še več. Ne smemo pozabiti tudi na Francesco Rapotec, ki zastopa ekipo

## Igor Sedmak deželni prvak

Igor Sedmak, član AD Bor, je na sobotnem tekmovanju v Veroni, ki je obenem veljalo kot dvoransko prvenstvo Furlanije-Juljske krajine, z rezultatom 15,00 m v troskoku, osvojil naslov deželnega prvaka, v splošni uvrstitvi pa je med 13 tekmovalci osvojil drugo mesto. Rezultat je precej slabši, kot ga je Igor tačas sposoben doseči, saj se je tekmovaljevanje v Veroni zaradi množice tekmovalcev in neizkušenosti organizatorja, zavleklo čez vsako razumno mero, dvorana sama je bila opremljena za skoke neprimernim podom, neogrevana, tekmovalci pa so zaradi množice disciplin in neustreznih tekmovalnih razmer motili drug drugega. Vsi nastopajoči v troskoku, v katerem je sicer zmagal tekmovalček iz Catanie s 15,25 m, so dosegali tudi do pol metra slabše rezultate od običajnih. Igor je nastopil tudi v šprintu na 60 m, kjer je od tekmovalcev iz naše dežele z rezultatom 7'01 osvojil 5. mesto. (L. P.)

MZSTE Metal Trading in dosega zelo dobre rezultate.

### VRSTNI RED VELEŠLALOMA

#### Mladinke in mladinci

3. Francesca Rapotec (Breg-MZSTE Metal Trading) 63'15; 21. Vanessa Mezgec (Mladina Resco) 78'84.

#### Mladinci

15. Andrej Kosmač (Breg-MZSTE Metal Trading) 64'09; 26. Marko Šuber (Brdina) 66'90.

#### Baby sprint

DEČKI: 3. Borut Bogatec (Mladina Resco) 62'79; 6. Giorgio Pitacco (Mladina Resco) 65'39; 11. Devan Cecchi (Brdina) 75'35; 12. Erik Piccini (Brdina) 76'97.

#### Cicibani

11. Dario Cossutta (Brdina) 62'52; 15. Andrea Tul (Breg) 67'53.

#### Cicibanke

7. Fjona Mezgec (Mladina Resco MZSTE Metal Trading) 52'36; 9. Karin Mezgec (Mladina Resco MZSTE Metal Trading) 53'87; 11. Nastja Milič (Mladina Resco MZSTE Metal Trading) 56'96; 12. Anja Štrekelj (Brdina) 60'01; 12. Neda Sancin (Breg) 76'28.

#### DRUŠTVENA LESTVICA (Ravascletto)

3. Mladina Resco; 5. Brdina.

## Slaba organizacija slaloma v Saurisu

V nedeljo se je bil v Saurisu slalom v kategoriji mladincev in mladink. Žal zaradi velike neorganizacije, ki je bila na tamkajšnji tekmi, lahko samo rečemo, da so pri mladinkah dokončale progo Jagoda Škerk (Devin) in Lara Prašal (Mladina Resco). Pri mladincih sta se dobro uvrstila Kristjan Volpi in Peter Ferluga (oba Brdina). Naslednje tekmovalje bo v nedeljo v Forni di Sopra v kategoriji pionirjev. (EZA)

# Naše rokometiške so v C ligi tudi tokrat zmagale Krasovke brez zastoja



Posnetek s prvega srečanja Kras - Fregona

(Foto Križmančič)

### FREGONA - KRAS

16:24  
KRAS: Calzi, Citter 2, K. Marsettig, T. Marsettig, Bijzak 3, Ukmar 1, Jagodic 4, Kozlovich, Natural 1, Ferluga 3, Simeone 10, Foschini.

V soboto se je za krasove rokometiške uspešno začel povratni del prvenstva. Na tujem igrišču so naše zopet slavile in se tako s polnim številom točk (14) vedno bolj približujejo play-offu. Krasovke so odptovale na gostovanje prepričane o lastni moči in prav tako tudi v zmagi, saj so doma zanesljivo in visoko premagale ekipo Fregone.

V prvih minutah srečanja pa so naše nekoliko presenečene doignale, da so se nasprotnice v kratkem času precej poboljšale. Po začetni neodločnosti in nekaterih napakah, zgrešile so namreč prvi dve 7-metrovki, so se naše končno zbrale in začele graditi uspešne napade. V obrambi pa so v prvem času igrale povprečno. Bile so namreč prepočasne,

tako da so večkrat skušale zaustaviti nasprotnice s prekrški in so si zato seveda nabirale dvominutne izključitve. Povedati pa je tudi treba, da sta sodnika pretirala z dodeljevanjem 7-metrov v korist nasprotnic. Junakinja je bila pri tem vratarica Calzija, ki je zares neverjetno ubranila kar pet najstrožjih kazni. Po odmoru so krasovke zaigrale bolj borbeno in zbrano. Krasov trener je poslal na igrišče vse razpoložljive rokometiške in pri tem je bilo še posebej razvidno, da so se novinke, to je dekleta, ki so začela trenirati jeseni, zelo poboljšale, ter so se že odlično vključile v ekipo. (Tanja)

### V moški C ligi

## Kanček sreče ne škodi...

V 9. kolu rokometne C lige je igralcem Krasa Trimac vendarle uspelo zmagati,

pa čeprav za en sam gol razlike. Krasovci niso slavili zmage od 2. decembra, tako da so odtlej izgubili precej mest na lestvici in sedaj zasedajo nižji položaj, kot je bilo pričakovati.

Uspeh na gostovanju v Dolu je bil torej obvezen, za zmago pa so se morali Lazarjevi varovanci bolj potruditi, kot so pričakovali glede na to, da je bil nasprotnik ekipa, ki je na dnu lestvice brez točke. Razen Kozlovicha (14 golov!), Brissija in Zattija so Krasovi rokometiški igrali pod svojimi sposobnostmi, tako da se je tehnično šibkejši nasprotnik lahko večino tekme enakovredno kosal z našim in je bil izid srečanja negotov vse do zadnje minute. Športna sreča, ki je krasovce dosedaj pogosto puščala na cedilu, se je torej le nasmehnila našim, ki so dosegli zmagoviti gol le nekaj sekund pred končnim žvižgom.

Ta teden bo prvenstvo prekinjeno, krasovci bodo naslednjo tekmo igrali komaj 10. februarja, ko bodo gostili ekipo iz San Donaja. (Pjotr)

### IZIDI 9. KOLA

Fides - Nardi 40:17; Mestrino - Tassina 19:19; S. Donà - Cividin 19:23; Oriago - Kras Trimac 23:24; CUS Videm - Jolly preložena.

### LESTVICA

Cividin	8	8	0	0	208:155	16
CUS Videm	7	7	0	0	155:96	14
Jolly Campof.	7	5	0	2	141:131	10
Kras Trimac	7	4	1	3	170:162	9
Fides S. Vito	8	3	2	3	184:171	8
San Donà	8	4	0	4	160:154	8
Q. d'Altino	8	2	2	4	149:151	6
Tasina RO	9	2	2	5	156:175	6
Nardi Vitt. Ven.	8	3	0	5	163:202	6
Mestrino PD	8	1	3	4	143:160	5
Oriago Dolo	9	0	0	9	162:220	0

### PRIHODNJE KOLO (10. 2.)

Jolly - Fides; Cividin - CUS Videm; Nardi - Mestrino; Q. d'Altino - Oriago; Kras Trimac - S. Donà; Tassina prosta.

# V mladinskih nogometnih prvenstvih zmagi začetnikov Zarje in Primorja V derbiju naraščajnikov Primorje ugnalo Zarjo

**UNDER 18**  
**BREG - PRIMORJE** 1:0  
**OSTALI IZIDI**  
Olimpia - Azzurra 0:1, Campanelle - Chiarbola 1:2, S. Nazario - Montebello 1:0, Opicina - Fortitudo 1:1, Muggesana - Costalunga 0:1, S. Andrea - Edile Adriatica 1:2, Domio je bil prost.  
**LESTVICA**  
Chiarbola 22 točk, Muggesana 20, Costalunga 19, S. Nazario in Fortitudo 17, Montebello in BREG 16, PRIMORJE 14, Opicina in Edile Adriatica 13, S. Andrea 11, Campanelle 10, Olimpia 4, Azzurra 3.  
**PRIHODNJE KOLO**  
Domio - S. Andrea, Edile Adriatica - BREG, PRIMORJE - Muggesana, Costalunga - Opicina, Fortitudo - S. Nazario, Montebello - Campanelle, Chiarbola - Olimpia. Azzurra je prosta.

**NARAŠČAJNIKI**  
**PRIMORJE - ZARJA** 3:0 (0:0)  
**STRELCI:** Kristjan Pahor, Emili, Naticchio  
**PRIMORJE:** Franca (Ciacchi), Puntar, A. Pahor, Savi, Gherbassi, Naticchio, Emili, Stofa, K. Pahor, Sardoč, Digović (Zacchigna).  
**ZARJA:** Plehan, Poc, Sai, Šavron, Margignano, Castellano, Pasanis, Dilica, Ingio, Vremec, Lonc, Naxon, Karis, Moreu. Primorjani so se oddolžili za poraz v prvem delu prvenstva. Derbi je ovirala zelo močna burja. Prvi polčas so zarjani igrali z burjo v hrbet, kar pa niso izkoristile priložnosti. V drugem delu so rdečarumeni odločno napadali. Visoko število priložnosti niso izkoristili zaradi nečinom uspešno konkretizirati premoč. Najprej je Pahor prestregel dolg strel, nato pa je Milič z glavo podvojil, tretji zadetek pa je dosegel Naticchio s pomočjo burje. Pri Primorju zaslužita pohvalo še posebej N. Puntar in preprečljivi Sardoč, pri zarjanih pa le Vremec. (Maxi)



Posnetek z derbija naraščajnikov Zarja - Primorje v prvem delu prvenstva

**BREG - CHIARBOLA** 0:2 (0:2)  
BREG: Iztok Rapotec, Čuk (Gropazzi), Črt Rapotec, Lavrica, Reja, Švab, Strain, Bajec, Mauri, Pavletič, Švara.  
Mladim brežancom že nekaj tekem ne gre, kot bi moralo. Čeprav niso igrali dobro, bi si vseeno zaslužili kaj več, posebno če bi uspešno zaključili vsaj tisto, kar so si ustvarili.  
V prvem polčasu je bila igra izenačena, dokler ni po napaki bregove obrambe, nasprotnik premagal nekrievga vratarja Rapotca. Domačini so skušali reagirati, a žal brez uspeha, tako da so gostje v protinapadu spet po napaki bregove obrambe podvojili in si tako praktično zagotovili končno zmago. V drugem polčasu so požrtvovalni gostitelji napadali, a žal spet neuspešno. (Luka)

**OSTALI IZIDI**  
Fortitudo - Domio 3:1, Portuale - Don Bosco 3:0, S. Andrea - Costalunga 0:0, S. Luigi - Opicina 1:0, CGS - Zaule 2:0, Olimpia - Campanelle 6:0.

jo pohvalo tudi Šušteršič, Šemec, Pertot in Miliani. (Maksi)

**OSTALI IZIDI**  
S. Andrea - Fortitudo 1:1, Fulgor - Fani 1:0, Portuale - Soncini A 0:1, Altura - Ponziana A 0:5, Muggesana - Domio 0:6. Chiarbola je bila prosta.  
**LESTVICA**  
Soncini A ion Portuale 25 točk, Ponziana A in Fortitudo A 22, S. Andrea 19, Domio in PRIMORJE 15, Chiarbola in Fulgor 13, ZARJA in Opicina B 10, Altura 7, Esperia 5, Fani 4, Muggesana 2.  
**PRIHODNJE KOLO**  
Chiarbola - Domio, Muggesana - Ponziana A, Altura - Opicina B, PRIMORJE - Soncini A, Portuale - Fani, Fulgor - Esperia, ZARJA - Fortitudo A. S. Andrea je prost.

**NAJMLAJŠI Skupina A**

**PRIMORJE - SAN LUIGI** 0:3 (0:3)  
PRIMORJE: Emili, Rebula, Pahor, Nadlišek, Guštin, Sardoč, Passelli (Ostrouška), Širca, Zangari, Kuk, Husu.  
Tržačani so si zagotovili zmago že v prvem polčasu, ko so Prosečanom nasuli kar tri zadetke. Pri tem pa moramo reči, da je imela zelo važno vlogo močna burja, saj domačini v tem delu sploh niso mogli napadati. Prvi zadetek so gostje dosegli neposredno iz prostega strela, drugega z udarcem z glavo po predložku iz kota, tretjega pa s pomočjo burje, ki je preusmerila v vrata predložek z desnega krila.  
V drugem polčasu so »rdeče-rumeni« le napadali in potisnili nasprotnika v obrambo. V napadu pa niso bili dovolj točni. Vratar je zelo lepo odbil močan strel Pahorja, nato pa je Husu po podaji Širce v kazenskem prostoru streljal mimo vrat. Sledilo je še nekaj strelav zunaj kazenskega prostora, a na splošno je bila igra domačinov neorganizirana. (Š.M.)  
**ZARJA ADRIAIMPEX - OPICINA** 1:5 (0:2)  
STRELEC za ZARJO: Jurinc  
ZARJA: Bellafontana, Razman, Tenze, Caevazzo, Cocevari, Possega, Kozman, Pussini, Jurinc, Gregori, Balbi, Ražem, Jerman.  
Zarja je nerodno izgubila prvo tekmo play-off proti ekipi, ki po prikazani igri ob normalnem poteku srečanja ne bi osvojila obeh točk. Dogodek, ki je usodno določil potek tekme, se je dogodil sredi prvega polčasa, ko je zarjin vratar zrušil nasprotnikovega napadalca v kazenskem prostoru. Sodnik je pravilno dosodil enajstmetrovko, a poleg tega je tudi izključil Bellafontano. Tekma je bila tedaj praktično odločena. Zarjani pa kljub temu niso popustili in predvsem v drugem polčasu pokazali, kaj znajo. (B. P.)  
**OSTALI IZIDI**  
Olimpia - Costalunga 0:2, Fani - CGS 1:5, S. Giovanni - Supercaffè 1:2.  
**LESTVICA**  
CGS, Opicina, S. Luigi, Costalunga in Supercaffè 2 točki, PRIMORJE, ZARJA, Fortitudo, S. Giovanni, Olimpia in Fani 0.

# Košarka: deželno prvenstvo kadetov Borovci tokrat povsem odpovedali

**DON BOSCO - BOR** 101:59 (46:35)  
BOR: Bajc 5 (1:4), Porporatti 4 (2:2), Filipič 28 (4:10), Škabar 5 (1:2), Schiulaz 4, Umer 2, Brus 3 (1:2), Križmančič 6 (0:1), Galoppin 2 (2:7), Corbatti 4.  
PON: Corbatti (33), Škabar (37), Križmančič (38).  
Borovci so na tej tekmi pokazali, kako se ne sme igrati košarke. Ekipa Don Bosca ima namreč leto mlajše igralce, fizično pa so tudi šibkejši od borovcev. Že od samega začetka so »plavi« precej nemotivirano igrali. Mladi igralci Don Bosca, ki so pričakovali težak poraz, so se kmalu ohrabрили in vzeli vajo igre v roke. Plavi so jih le s težko dohitevali.  
Prvi polčas se je končal z manjšo razliko med ekipama. V začetku drugega polčasa so se naši zblížili na 5 točk, nato pa se jo polomili na vsej črti. Gostitelji so s hitrimi protinapadi in z meti blizu koša zbegali naše. Z delnim izidom 49:13 so igralci Don Bosca spremenili tekmo v katastrofalni poraz naših.  
Naj še omenimo, da je bilo sojenje precej pristransko, kar je razburilo duhove. Vzrok pekočega poraza je treba pripisati predvsem slabi fizični pripravi nekaterih ter neborbenost in pasivnost v obrambi. (M. C.)

# Minibasket: turnir G. Obersnel Poletovci zdržali le dve četrtini

**POGGI BASKET - POLET** 40:19  
POLET: Švab, Bogatec 2, Piccini 4, Ferluga, Ferfolja 2, Kocjančič 2, Lakovič 3, Taučer 6, Kalc, Hrovatin.  
V drugem kolu turnirja v minibasketu G. Obersnel za mlajše minikošarke so Poletovci »veverice« v gosteh utrpeli poraz proti ekipi Poggi Basket. Naši so bili nasprotnikom enakovredni edinele v prvi in drugi četrtini, nakar so popolnoma popustili. Odpovali so predvsem naši minikošarkeji z daljšim »stažem«, medtem ko so najmlajši igrali zadovoljivo. Boljši od ostalih je bil tokrat Erik Piccini. (Cancija)

## obvestila

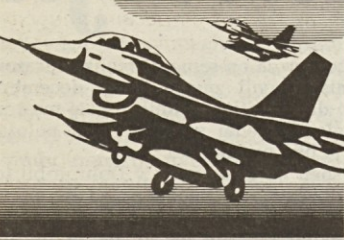
**SK DEVIN**  
organizira v nedeljo, 3. februarja, smučarski izlet na Drobac (Avstrija). Odhod avtobusa ob 6. uri z Opčin, 6.10 s Proseka, 6.20 iz Nabrezine, 6.30 iz Sessljana. Informacije in vpisovanje B. Škrk — telefon 200236.  
**SK BRDINA**  
organizira v nedeljo, 3. februarja, avtobusni izlet v Forni di Sopra (Varmost). Odhod avtobusa z Opčin ob 6. uri. Informacije 212936 in 212859. Vpisovanje na sedežu kluba danes, 30. t. m., od 19. do 20. ure.  
**KK ADRIA-RESIM**  
obvešča, da bo danes, 30. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju sestanke za pripravo 15. mednarodne kolesarske dirke ZSSDI. Vabljeni vsi, ki bi želeli karkoli pomagati pri izvedbi dirke.



Naraščajniki Brega (na sliki med tekmo z Olimpio) so ostali v tekmi proti močni Chiarboli praznih rok



## VOJNA V ZALIVU



### Analitiki proučujejo zadnji propagandni intervju Sadama Huseina

# Vojaška odprava OZN zaskrbljena zaradi grožnje s kemičnim orožjem

WASHINGTON — Dnevno poročilo s fronte bi sicer lahko začeli s podatkom, ki ga je obelodanil Pentagon, namreč da so Iranci sestrelili prvega harrierja (letalo z navpičnim vzletanjem), ki ga uporablja ameriška mornarica. Vendar pa je zdaj v središču pozornosti predvsem intervju, ki ga je iraški predsednik Sadam Husein, »lagodno sedeč v bungalovu nekje v okolici Bagdada«, dal Petru Arnettu, edinemu reporterju TV družbe CNN in zahodnemu novinarju, ki je še ostal v Bagdadu.

V pogovoru, ki je tekel nevezano in brez vnaprejšnjih vprašanj, se je Sadam Husein pohvalil z velikimi količinami biokemičnega orožja in s sposobnostjo Iraka, da na Izrael in Savdsko Arabijo lahko izstrelji rakete SCUD, ki so opremljene tudi z biokemičnimi konicami. Vendar pa je glede njihove uporabe dejal, da »molimo, da ne bi bili prisiljeni, da se zatečemo k takšnim ukrepom«. V pogovoru je Sadam Husein tudi izjavil, da je Irak upravičen, da uporabi nafto za samoobrambo; dvomna izjava, ki jo Ameri-

čani seveda pojasnjujejo z nedavnim izlitjem nafte v Perzijski zaliv. Zanimivo je tudi, da je Sadam Husein izjavil, da je sam poslal iraška letala v Iran, ker sta obe državi muslimanski in gledata na vojno v Zalivu kot na vojno zoper nevernike. Po ameriških ocenah je zdaj v Iranu okoli 80 do 85 iraških letal.

Podobno kot Sadam Husein, je tudi bagdaski radio izjavil, da bi Irak utegnil uporabiti »strateško orožje«. Ameriški obrambni minister Dick Cheney pa je izjavil, da se Irak resnično utegne zateči k biokemičnemu napadu, da bi tako izzval izraelski protinapad. V zvezi s tem je izraelski premier Šamir dejal, da bi »Irak zelo, zelo hudo tvegale«, če bi uporabil kemično orožje zoper Izrael (ta ima jedrsko orožje). Američani v zvezi s temi grožnjami navajajo sovjetske vire, ki pravijo, da ima Irak okoli dva do štiri tisoč ton bojnih strupov, vključno z gorčičnim in cianidnim plinom in živčnimi plini sarin in tabun, ki so ju razvili že v nacistični Nemčiji.

V varnostnem svetu OZN je bila medtem včeraj sveta vseh petnajstih

članic tega telesa, ki so za zaprtimi vrati razpravljale o tem, ali naj ugodijo zahtevi petih severnofriških držav in postavijo zalivsko vojno na formalni dnevni red ali ne. Kot so pričakovali, so ZDA kot stalna članica varnostnega sveta preprečile formaliziranje razprave in na splošno se meni, da bo takšna »pat pozicija« v svetovni organizaciji ostala še precej časa. Pač pa so v svetovni organizaciji včeraj proučili pismo iraškega zunanega ministra Tarika Aziza, v katerem je rečeno, da so ameriška in druga letala v zračnih napadih na Irak pobila 324 in ranila 116 civilistov. Pismo tudi dodaja, da so zavezniška letala poškodovala in uničila razna verska, kulturna in stanovajska poslopja. Tarik Aziz, ki v pismu obtožuje tudi generalnega sekretarja de Cuellarja osebno in OZN kot celoto, pravi, da se »tako imenovana nova svetovna ureditev, o kateri govorijo arogantni bivši kolonialisti in novi imperialisti, izkazuje kot doba teme, groženj in pritiskov« na milijone ljudi tretjega sveta.

MITJA MERŠOL

## Italijanski škofje zahtevajo takojšnjo prekinitev vojne

RIM — »Nas ne zanima, če je zalivska vojna pravična ali ne, važno je le to, da je treba z njo takoj prenehati«. To je v bistvu poziv škofovske konference, najvišjega organa italijanske Cerkve, ki se torej ne namerava distancirati od stališča o vojni papeža Janeza Pavla II. Tako je včeraj na tiskovni konferenci pojasnil predstavnik italijanskih škofov msgr. Dionigi Tettamanzi, ki je poudaril, da so razprave o pravičnosti vojne povsem nepomembne in stranske in da je važna le etična naloga Cerkve, ki je v tem primeru jasna in nedvoumna: vojno je treba čimprej ustaviti! »Teoretične razprave nas ne zanimajo«, je dejal Tettamanzi, »saj nima Cerkve politične, ampak le moralno vlogo.«

Predstavnik škofov je še dodal, da ni papež nikoli zapadel v protislovje, kakor ni njegovo stališče različno od stališča škofovske konference. Na vprašanje, kako si razlaga, da je glavni tajnik konference msgr. Ruini javno podprl parlamentarno odločitev o sodelovanju italijanske vojske v Zalivu in kako to, da je obsodil pozive nekaterih političnih strank in skupin k dezertstvu, je Tettamanzi odgovoril, da so bila tudi ta stališča le etična in nikakor ne politična, in da jih zaradi tega nihče ne sme instrumentalizirati za svojo politično računico. Isto velja tudi za tiste, ki izkoriščajo dejstvo, da se mnogi predstavniki Cerkve odkrito opredeljujejo za pacifizem in govorijo za mir na javnih shodih, ter to izkoriščajo za lastno politično korist. »Cerkve je le etična ustanova in torej vsa njena stališča so le etična,« je še dejal predstavnik škofovske konference.

## Na kratko o Zalivu

JERUZALEM — Jeruzalemska skupnost pravovernih Židov je sklenila, da bo s pomočjo kabale poslala na Sadama Huseina grozno prekletstvo. Skupina skrajnežev te skupnosti se je pri strokovnjaku za iraško stvarnost, ki poučuje na jeruzalemski univerzi, pozanimala za nekatere osebne Sadamove podatke ter za podatke o njegovi družini. Natančnost je potrebna, da ne bi prekletstvo slučajno prizadelo koga drugega. Kakšna bo ta »kazena višje sile«, še nihče ne ve. Ista skupina pa zatrjuje, da se je tovrstno maščevanje dobro obneslo leta 1959; tedanji jeruzalemski župan je dovolil odprtje skupnega bazena za moške in ženske, kmalu potem pa je od prekletstva tradicionalistov umrl.

DAHRAN — Na meji med Kuvajtom in Savdsko Arabijo je že dva tedna prava gneča. V Dahrana in njegovo puščavsko okolico so se namreč zgrnili dopisniki in novinarji z vsega sveta, tu se križajo nekatere vojaške poti, poleg tega pa se mimo Dahrana vije pomembna trgovska cesta. V tej nepopisni gneči je najbolj zanesljivo prevozno sredstvo...velblod. Zaradi pogostih prometnih infarktov se namreč dogaja, da velblodi brez težav prehitevajo kolone džipov in tovornjakov, ki napredujejo po polževo.

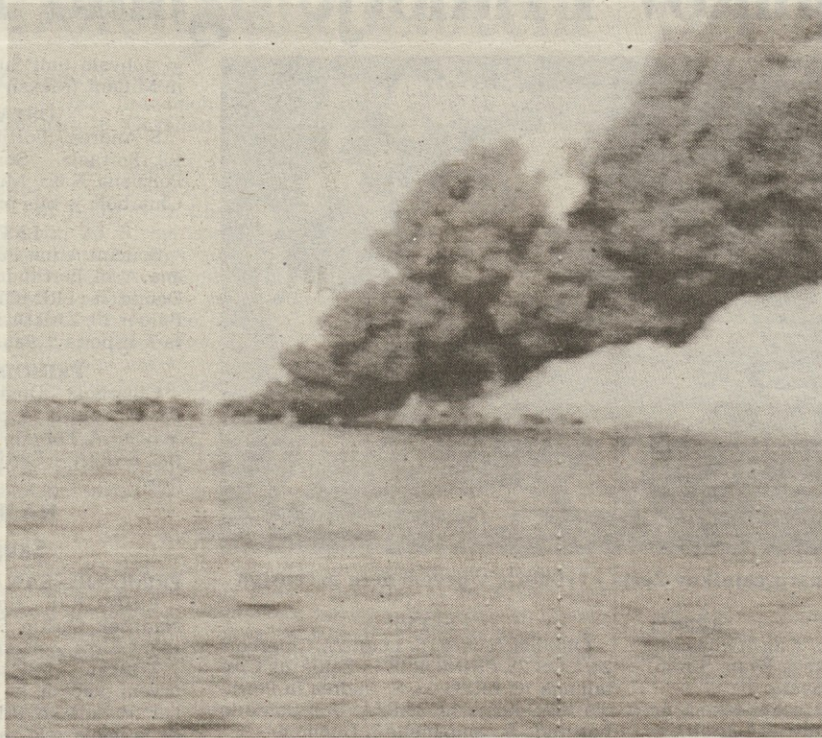
BOCEN — Zadostoval je majhen oglas v krajevnem dnevniku, da je doslej skoraj anonimno bocensko podjetje Nemetra zaslovelo tako rekoč čez noč. Nemetra izdeluje in vgrajuje ter vzdržuje protiatomska zaklonišča manjših dimenzij in blindirane sobe proti plinskim bombam. Oglas je bil sicer rutinski, enakega so namreč objavili že nešteto krat, tokrat pa je naletel na nepričakovan odziv. V enem samem jutru se je v podjetju zglasilo kar petnajst strank, ki so želele vse potrebne informacije o zakloniščih.

Pozivi za posredovanje, za dialog v Perzijskem zalivu na srečo niso zamrli. Vodja Palestinskega osvobodilnega gibanja, Arafat, je spet poklical na pomoč gibanje neuvrščenih, v tem primeru konkretno Indijo, ki je za posredovanje zdaj zanesljivo sposobnejši partner kot pa Jugoslavija, ki je predaleč, pa tudi notranjih problemov ima preveč. Papež Janez Pavel II. pa se je spet obrnil na vojskujoče se strani s pozivom za mir ter s predlogom za skupni sestanek predstavnikov raznih ver v Zalivu. Seveda misli, v tem primeru, predvsem na muslimane in kristjane.

Vojna se medtem nadaljuje. V zvezi z njo pa izstopajo stališča, ki so jih v zadnjih urah, glede pač na zdajšnje stanje konflikta, oblikovali pri nekaterih pomembnih mednarodnih ustanovah, kakršni so na primer Centri za tako imenovane strateške študije, ki so domala v vseh večjih državah. Eden najbolj slovečih je Center v Londonu, v katerem sodeluje nad 300 raziskovalcev, od teh nad dvesto iz raznih držav in celin. Pomemben center je tudi v Beogradu; zanimiv je, če drugače ne, ker pogosto odslikava tudi stališča neuvrščenih.

No, najprej je vredno poudarka, da so si stališča o vojni v Perzijskem zalivu dokaj enotna. Seveda ne gre samo za vojno kot takšno, pač pa tudi za okoliščine, ki so ali pa bi lahko nastale, da bi odločneje pokrenili napore za mir. Tako oba centra, v Londonu in Beogradu, pa čeprav tako rekoč izhajata iz različnih pogledov, menita, da so zdaj možnosti za uspeh mirovnih misij

## Ne da bi prekinili vojaške operacije v Perzijskem zalivu Začenja se boj proti nafti



Naftni terminal Mina al Ahmadi se nahaja kakih 15 kilometrov od kuvajtske obale. Tu naj bi Iranci namerno spuščali v morje surovo nafto. Ker pa je zmogljivost tega terminala 100 tisoč sodov dnevno, so sedanje onesnaženje baje povzročili še drugi viri, seveda če so podatki o 11 milijonov sodov razlitate nafte, točni in ne rezultat novinarskega iskanja senzacionalne katastrofe za vsako ceno (Telefoto AP)

RIM — Medtem ko so vesti o naftnem razlitju zaradi vojaške cenzure do skrajnosti pomanjkljive, tako da se ne ve niti, koliko sodov nafte je končalo v Perzijski zaliv, pa je lahko vsakomur jasno, da skuša Irak vnovčiti ogorčenje naravovarstvenikov v svojo korist. Stopnjujejo se namreč zahteve, da bi dosegli premirje, med katerim bi očistili zalivske vode. Protiiraška koalicija odločno zavrača tako možnost in trdi, da bodo razsežnosti ekološke katastrofe omejili kljub vojnemu spopadu.

Po zadnjih vesteh vse kaže, da bodo skušali to uresničiti južno od kuvajtsko-savdske meje, na območju, ki ni v dosegu iraškega topništva dolgega dometa. Orjaška tovorna letala že prinašajo v Savdsko Arabijo in v Združene arabske emirate vso najsodobnejšo opremo za boj proti »črni plim«. Zahodna podjetja dobesedno tekmujejo, da bi izpodkopala trditve ekologistov o »nepopravljivi katastrofi«, če se spopad ne prekine. Trenutno ni še jasno, kdaj bo norveški tanker za čiščenje morske površine Al Vaasit začel z črpanjem nafte. Dokončno pa so potrdili, da se madežev ne bodo lotili z razgradilnimi kemikalijami, ker bi bil končni rezultat za zalivski ekosistem še hujši od same nafte. Proti razlitju nafte bodo torej uporabili predvsem mehanska sredstva. Poleg črpanja z nafto pomešane vode bodo uporabili posebne gobaste blazine, ki kot pivniki vsrkajo nafto, ob teh bodo uporabili tudi druga mehanska sredstva, ki posamejno nafto s površine. Odgovorni za meteorologijo in varstvo okolja zalivskih držav pa ne izključujejo možnosti, da bi tudi v Zalivu uporabili mikroorganizme, tako imenovane »naftne bakterije«, ki ogljikovodike spremenijo v maščobne kisline. Take laboratorijsko gojene mikroorganizme so lani uspešno preizkusili pred teksaško obalo po brodomolu tankerja Mega Borg. V 72 urah je 50 kilogramov teh mikroorganizmov zmanjšalo za 60 odstotkov naftni madež, ki ga je povzročilo razlitje 4 tisoč ton surove nafte. Pri uporabi teh tehnologij je treba pospešiti razmnoževanje mikroorganizmov z dušikovimi in fosfornimi spojinami, tako da se naravno razmnoževanje poveča tudi za 100 odstotkov.

## Centri za strateške študije o nevarnosti dolge vojne

sila pičle, da pa bi bilo najbolj napak, če bi mirovne napore opustili. Raziskovalci ugotavljajo, da so možnosti najbolj skromne zdaj prav pri Združenih narodih (pa tudi pri neuvrščenih), večje pa so (čeprav se sliši protislovno) na primer pri papeževi zamisli za sklic velike mirovne medverske konference na Bližnjem vzhodu.

Oba centra v bistvu menita, da bo vojna trajala okrog treh mesecev in da bi bil daljši rok domala »katastrofalen« za večnacionalno koalicijo. Iraku priznavata »dragocene izkušnje« v dolgoročnem vojskovanju, pri tem pa tudi soglašata, da gre za vojsko, ki je po svoji sposobnosti zdaj zagotovo na tretjem ali četrtem mestu na svetu. Zanimiva so zlasti beograjska stališča saj je nič koliko prav jugoslovanskih strokovnjakov leta in leta delala prav v Iraku in kajpak dovolj natanko poznajo tamkajšnje razmere.

Centra (tudi drugi centri po Evropi) neposredno v zvezi z vojaškimi operacijami sodita, da bo večnacionalna koalicija stopnjevala z letalskimi napadi, podvojila napore pri psihološki

vojni ter se samo »na koncu« odločila za pehotni poseg, ki pa gotovo ne bo »frontalen« kakršnega pričakujejo na primer Irančani. Raziskovalci odsvetujejo izraelski nastop, češ, nič ni bolj nevarnega za »mobilizacijo« arabskega sveta. Različna so stališča o tem, ali bo in ali bi bilo prav ali ne, če bi se v vojno vključila Turčija s severne strani.

Pri zdajšnji zalivski vojni se v zvezi z Američani pogosto govori o »vietnamskem« kompleksu. No, centri za strateške študije v glavnem ugotavljajo, da tega kompleksa ni več, saj je Vietnam že predaleč, razen tega pa so Američani že imeli nekaj priložnosti pokazati zlasti svojo »tehnološko moč«. Pozornost vzbujata tudi problem »militarizma«, bolje rečeno odnos vojaških predstavnikov do te in sploh do vojn. Londonski raziskovalec Arnold Keggerly razkriva zanimiv pogled: zlasti pri tej vojni bržčas ni šlo toliko za nekakšno »prirojeno naklonjenost« vojakov (ti so baje bili kar previdni), kot za »brezpogojen sklep« civilistov.

V zvezi z vlogo Sovjetske zveze Centri enotno dele mnenja, da je zdaj domala »podrejeno«, da ima ta država preveč notranjih problemov in da bo v glavnem pazila, (kar dela tudi v primeru zalivske vojne), da si ne bi povečala števila nasprotnikov.

Centri so večinoma na stališču, da Irak le ne bo uporabil kemičnega in biološkega orožja, saj bi to bilo preveč tvegano in bi deželo drago stalo. Dobesedno z zapređenjem pa zaliv terjo novice o naklepem izlivu nafte v zaliv ter jih komentirajo kot »kriminalne«. Da gre za njih četje te vrste je dokaz v tem, da tako ena, kakor druga stran pravita, da je katastrofo povzročil nasprotnik. John Murphy iz londonskega centra ugotavlja, da to pomeni »ubiranje poti«, ki lahko pelje ne samo v ekološko, pač pa dobesedno v politično in etično razsulo.

Skratka, neglede na to, da je vojna v teku in da so možnosti posredovanja zdaj zelo majhne, predstavnik Centrov za strateške študije večinoma vztrajajo na potrebi po posredovanju, tudi v vsod po svetu. V ospredju (in utemeljeno) pa je še vedno zahteva, da se mora Irak najprej umakniti iz Kuvajta. O sami »moralni« moči Iraka pa v glavnem trdijo, da je v Sadamu Huseinu in da bi morali »pozornost osredotočiti nanj«.

Kaj pa o trajanju vojne? Centri se te dni kar pogosto sklicujejo na Clausewitzja; znano je namreč njegovo stališče, »da dolgotrajna vojna nikoli ni imela zmagovalcev«.

MIRO KOČJAN